

IQRA

اقرأ

EESTI MOSLEMITE KUUKIRI NR 19

VEEBRUAR 2011 /

SAFAR / RABI AL-AUUAL 1432

UUED RUBRIIGID
"MINU LUGU"
"NAISED ISLAMIS"

Uus mood?

Moslemimehe
riietus

Mosleminaise
riietus

Naised islamis

Minu Mediina

Islami riietus

السلام عليكم و رحمة الله و بركاته!

Seekordse kuukirja peateemaks on islamirõivastus. Uurime, millisel määral taoline mõiste üldse eksisteerib, millised on islami seaduse kohased riietumishõuded, mis peitub erinevate tuntud riidenimetuste taga, kuidas peaksid naised ja mehed islamis riietuma, mis on žilbaab ja millega seda asendada saab. Püüame ka välja selgitada, kas niqaab on islami seaduse järgi kohustuslik.

Kuna viimasel ajal on meieni jõudnud aina rohkem uute moslemite islamisse asutumise lugusid, otsustasime sellest kuust alustada uue rubriigiga „Minu lugu“. Seekord jutustab meile oma islami leidmise loo muhulanna Kristiina.

Päris uus on ka rubriik „Minu Mediina“, milles üks tubli Võrumaa poiss Rauno meile alustuseks räägib oma moslemiks hakkamise loo ja edaspidi hakkab meile tutvustama oma elu Prohveti (*saws*) linnas Mediinas, kus ta sel sügisel alustas õpinguid Mediina Islamiülikoolis.

Kaks ei saa kuidagi jääda kolmandata. Alustame ka uue raamatu teieni toomisega. Selleks on Dr. Sherif Abdel Azeemi „Women in Islam“ ehk „Naised islamis“. Nagu meie seekordsele peateemale kohane, alustame naise katmise teemast.

Iga uue algus on ka millegi vana lõpp. Seekord võite lugeda viimast osa meie pikaagest rubriigist „Bahrain – pärlid, palmid ja moslemid“. Bahraini Amina meid aga ei hülga vaid jätkab in ša Allah muul rindel.

Nagu alati võite leida ka palju muud huvitavat, loodetavasti midagi igale maitsele.

في امان الله!

Kuukirja koostajad

SISUKORD

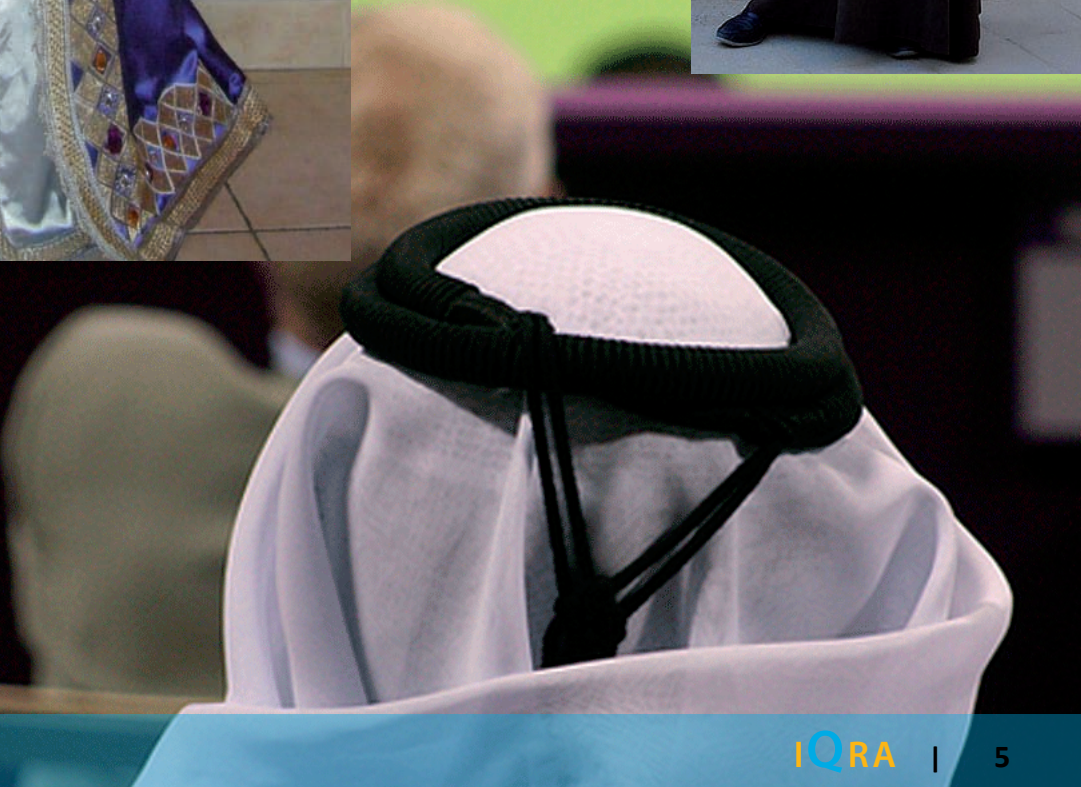
1. Mis on mis? (Aisha)	4	16. Naised islamis: Naise katmine (Sirli J.-Nofal)	45
2. Mosleminaise riietus (Aisha)	11	17. Lisateavet lapsest: Kuidas ära tunda väärkoheldud last? (Annely)	48
3. Moslemimehe riietus (Aisha)	12	18. Elu eesmärk – Paradiis: Islami nullijad (Amina liri- maalt)	50
4. Kas niqaab on kohustuslik? (Aisha ja Amina liri- maalt)	13	19. Monoteismi raamat: Armastus ja usaldus Allahi vastu (Amina lirimaalt)	52
5. Uus mood? (Aisha)	19	20. Jeesuse tõeline sõnum: Vana Testamendi vasturää- kivusesd (Aisha)	54
6. Islamiuudised (Eliza)	21	21. Lugeja küsib, lugeja vastab!	55
7. Minu lugu (Kristiina)	24	22. Pudrupotike, keeda! Meehõrgutised (Sarah liri- maalt)	57
8. Moslemipäevikud (Ere)	27	23. Koraaninurk: suura 83	59
9. Bahrain: pärlid, palmid ja moslemid (Amina Bahrai- nist)	30	24. Hadithinurk: vaidlused ja leitud asjad	62
10. Minu Maroko: Püha Bouazza püha (Kätlin Hommik- Mrabte)	32	25. Fatwanurk: mosleminaise riietus	64
11. Egiptimaa: Kihluspidu (Nele Siplane)	38	26. Duaanurk: kummardustevaheline duaa, täiskum- marduseduaa	66
12. Minu Mediina: Kuidas ma leidsin islami (Yusuf Saeed)	40	27. Õpime araabia keelt: pangas ja vaba aega veetmas	68
13. Reis ümber islamimaailma: Leedu (Aisha)	42	28. Lastele (Sarah Egiptist)	77
14. Eesti moslemid käisid Leedus seminaril (Amina Tallinnast)	43	29. Arvamuskülg	
15. Lääne oma moslemid: Emeriitprofessor Keith L. Moore (Aisha)	44		

MIS ON MIS?

Autor: Aisha

Mitte-moslemitel, kuid samas tihti ka moslemitel endil on tänapäeval väga suur segadus erinevate terminitega, mis puudutavad moslemite riideid. Väga hästi iseloomustab seda eelmisel aastal Prantsusmaal juhtunu, kus kehtima hakkas seadus, mille kohaselt burka on keelatud, kuigi tegelikult mõeldi keelustamise juures hoopis nikaabile. Millised sõnad on üldised ja mille tähenduseks on eri paigus erinevad rõivad? Millised terminid on kasutusel islami seaduses ja mida need täpsemalt tähendavad? Millised sõnad väljendavad vaid kohaliku rahva või kultuuri riietumiskombeid? Katsume in ša Allah segadusse veidi selgust tuua!

abaaja	akaal	al-amiira	bišt	burka
<p>pikk ja lai sirge lõike ja pikkade laiade varukatega kleidi sarnane riideese, kasutusel üle arabiamaailma</p>	<p>(ka <i>ogal, agal, igal, oqal</i> jne) nõõrist valmistatud must võru, mis hoiab paigal meeste pearätti <i>kuffiat</i></p>	<p>üks levinumaid mosleminaise rätitüüpe, mille puhul pannakse kõigepealt pähe puuvillasest trikootaž-riidest „mütsike“, selle peale torukujuline pealisträtt, mis ulatub rinnuni</p>	<p>traditsiooniline kuldse äärisega araabia (eriti Pärsia lahe riikide) meeste villane üleriie, mida kantakse <i>thaubi</i> peal; reeglina must, kuid ka pruun, beež või hall; kantakse pigem pidulikkuse kui külma pärast; naistele tehakse ka <i>bišt</i> stiilis <i>abaajasid</i></p>	<p>üle terve keha ühtne koti sarnane lai riideese pealaest jalatallani (võib olla ka lühem, teiste riiete peal), millel vaid silmade juures on pilu või võrestik; kantakse põhiliselt Afganistanis, kuid ka Pakistanis ja Iisraelis (teatud hulk üliortodokseid juuditare)</p>
			<p>meestele</p> 	
			<p>naistele</p> 	

burkini	džabadoor	džellaba	gallabiia	gutra
<p>Liibanonist pärist aust-raallanna Aheda Zanetti disainitud spetsiaalne ujumiskostüüm mos-leminaistele, mis on valmistatud mitte-liibuvast materjalist ja katab kogu keha, välja arvatud käelabad, nägu ja jalalabad; tuletatud sõnadest burka+bikini</p>	<p>kaheosaline (tuunika ja püksid/seelik) või kolmeosaline (tuunika, püksid, vest) kostüüm nii meestele, naistele kui ka lastele;</p>	<p>traditsionaalne täispikk, pikkade varrukate ja reeglina kapuutsi ja eest nõobireaga pealisrõivas nii meestele kui naistele, mida kantakse Põhja-Aafrika araabiarüütkes (tuletatud tüvest Ž-L-B)</p>	<p>traditsionaalne täispikk meeste rõivastus Egiptuses ja Sudaanis, mis sarnaneb araabia <i>taubile</i>, kuid millel pole kraed ja mille varrukad ja üldlõige on reeglina laiemad (tuletatud tüvest Ž-L-B)</p>	<p>valge õhemast riidest kuuma ilma jaoks mõeldud mustrita nelinurkne meeste peakatte rätik, mida reeglina kantakse koos <i>tagiia</i> ja <i>ogaliga</i></p>
	<p>meestele</p> 	<p>meestele</p> 		
	<p>naistele</p> 	<p>naistele</p> 		
	<p>lastele</p> 			

hidžaab	ihraam	kaftaan	khimaar	kufia
<p>tähistab islami seaduse järgi mosleminaise kogu riietust, kogu <i>aura</i> katet, millest välja võivad osade islamiõpetlaste arvamusel kohaselt välja jääda vaid käelabad, teiste arvamusel kohaselt vaid silmad; läänemaal kasutatakse sõna pigem vaid mosleminaise räti tähenduses</p>	<p>puhastunud füüsiline ja hingeline seisund, millega sooritatakse palverännak; ülekanatud tähenduses ka meeste palverännakurõivastus, mis koosneb kahest kokkuõmblemata linast: 1. <i>izaar</i> alakeha varjamiseks, 2. <i>ridaa</i> – ülakeha varjamiseks</p>	<p>reeglina täispikk ja laiade pikkade varrukatega tikanditega kaetud ja laia vööga kaunistatud Maroko pidukleit (Senegalis meeste pikk igapäevärõivas)</p>	<p>pikk ja lai rätik, mis katab pealaest vöökohani kõik, välja arvatud näo; väljendit kasutatud Koraanis 24:31 („... ning et nad tõmbaksid oma <i>khimaarid</i> üle oma kaelaava (dekoltee) ja ei näitaks oma ilu ...“)</p>	<p>(ka <i>šemag</i>, <i>gutra</i>, <i>mašada</i> või Palestiina rätik; juutidel <i>sudra</i>) traditsiooniline Lähis-Ida araabia (ja juudi) meeste peakate, ristküliku kujuline must-valge- või puna-valge-ruuduline rätik, mis kaitseb nii kuuma, külma kui ka liivatormi eest; tänapäeval saanud Palestiina vabadusliikumise sümboliks ja läänes laialt levinud moeartiklik</p>
		 		

kuff(ain)	nikaab	šaila	šalvar ka- miiz	žilbaab
<p>nahast sokid, mida kandis omal ajal ka Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم)</p>	<p>silmist allapoole reeglina rinnuni ulatuv kukla tagant kinnitav näokate; võib olla kuni kolme kattega (1. silmad väljas, 2. örn loor esimese peal, nii et silmad on ka varjatud 3. paksem loor kõige peal</p>	<p>salli sarnane ristkülikukujuline rätik, mis keritakse ümber pea ja õlgade</p>	<p>Kesk- ja Lõuna-Aasias traditsiooniline 2-osaline kostüüm („šalvar“ – püksid, reeglina ülevalt laiad ja alt kitsad pidžaamasarnased, „kamiiz“ – särk, tuunika), mida võivad kanda nii mehed kui naised; algselt kantud Afganistanis ja Pakistanis, sealt edasi levinud ka Indiasse ja muudesse kõrval asuvatesse riikidesse</p>	<p>pikk, laia löikega riideese, mis katab kogu naise keha, välja arvatud pea, kaela ja käelabad (liikudes ka jalalabad) (tuletatud tüvest Ž-L-B); ei tähenda mingit ühte kindlat riidesest vaid ükskõik millist rõivast, mis on lai ja katab kogu naise keha; väljendit kasutatud Koraanis 33:59 („Oo Prohvet, ütle oma naistele ja tütardele ja usklikule naistele, et nad tõmbaksid oma žilbaabid enda ümber ...“)</p>
				
				
				
				

tagiia	takšiita	thaub	tšadoor
<p>(ka <i>kufi</i>) väike ümmargune moslemimeeste müts; üksi kantuna võib olla ükskõik mis materjalist ja ükskõik mis värvi, kuid <i>kufi</i>aga koos kantuna on see valge ja õhuke</p>	<p>traditsionaalne kahekihiline kaunistatud vööga Maroko pidukleit, mille alumine kiht on paksemast riidest, ülemine tikanditega kaunistatud läbipaistvast kangast</p>	<p>(Süürias ja Iraagis <i>dišdaša</i>, Emiraatides <i>kandura</i>, Marokos <i>gandura</i>, Liibüas <i>suriija</i>, Lõuna-Aasias <i>žubba</i>) traditsionaalne üle araabia- ja islamiriikide (eriti Lähis-Ida) kantav meeste rõivas; täispikk krae ja eest nõopidega triiksärki meenutav tuunika; tavaliselt valget värvi ja puuvillane, kuid ka must, hall, tumeroeline jne ning külmal perioodil paksemast kangast riideese; reeglina pikkade varrukatega, kuid näiteks Marokos pigem pikka T-särki meenutav</p>	<p>täispikk poolringi kujuline kangatükk, millel puuduvad varrukad ja mille Iraani naised välja minnes üle pea viskavad ja enda ümber kokku tõmbavad või vöö vahele kinnitavad</p>
			

MOSLEMINAISE RIIETUS

Autor: Aisha

Mosleminaise riietus ehk **hidžaab** on sõna, mis ei viita mitte üksnes pearätile, vaid kogu riietusele tervikuna ja peaks vastama järgmistele tingimustele:

1. Riietus **peab katma kogu keha**, va käed ja nägu mis võivad jääda nähtavale. (Osade islami õigusteadlaste kohaselt tuleks katta ka käed ja nägu, välja arvatud silmad; seega on käte ja näo näitamine maksimum, mida teha võiks.)
2. Riiete **materjal peab olema piisavalt paks**, nii et sellest ei ole võimalik läbi näha.
3. Riietus peab **langema vabalt**, nii et keha kuju ja vormid ei ole nähtavad.
4. Naiste riietus **ei tohi sarnaneda meeste riietusele**.
5. Riiete disain **ei tohi imiteerida uskmatute naiste riietust**.
6. Disainis **ei tohi olla väga tugevaid mustreid ja kujundusi**, mis tähelepanu tõmbavad.
7. Riietust **ei tohiks kanda eesmärgiga oma reputatsiooni tõsta** ega staatust rõhutada või suurendada.

Nende piirangute eesmärgiks on kaitsta naist meeste himurate pilkude eest. Naine ei tohi endale mingil moel tähelepanu tõmmata. Islam kaitseb naist. Uskmatud naised paljastavad tänapäeval oma seksuaalsuse kõigile meestele ja lisavad, et see on nende vabadus. Kas see on ikka vabadus, tekib siin küsimus? Islam vabastas naise oma keha müümisest parema elu nimel juba 1400 aastat tagasi.

Koraanis on kirjas, et naine peaks olema tagasihoidlik ja kuidas ta peaks end riietama:

„Ütle uskliketele meestele, et nad langetaksid oma pilgud (ja ei vaataks keelatud asju) ja hoiaksid oma privaatseid kehaosi (nt suguahtist väljaspool abielu). Nii on nendele puhtam. Tõepoolest, Jumal on Kõiketeadja selles, mida nad teevad.

Ja ütle uskliketele naistele, et nad langetaksid oma pilgud ja hoiaksid oma privaatseid kehaosi, et nad ei näitaks oma ilu (nii loomulikke ilu kui ka ehteid), välja arvatud, mis sellest on ilme (mis on vajalik – nt silmad, et näha teed) ning et nad tõmbaksid oma khimaarid¹ üle oma

¹ Juba islamieelsel ajal kanti araabia naiste seas pearätte, kuid need seoti reeglina kinni kukla tagant. See värs käsib naistel oma rätikud kinnitada eest, et kaetud saaks ka

kaelaava (dekoltee) ja ei näitaks oma ilu, välja arvatud oma abikaasadele või oma isadele või oma abikaasade isadele või oma poegadele või oma mehe poegadele või oma vendadele või oma vennapoegadele või oma õepoegadele või (moslemi)naistele või orjataridele või teenritele, kes on seksuaaliliselt vabad (vanad, haiged, varem ka kastreeritud) või väikestele lastele, kel pole veel naiste seksuaalsusest aimu ja et nad ei hargitaks oma jalgu, et mitte tõmmata tähelepanu oma varjatud ilule. Oo usklikud, pöörduge kõik koos patukahetsuses Jumala poole, et teid võiks saata edu.” (24:30-31)

„Oo Prohvet, ütle oma naistele ja tütardele ja uskliketele, et nad tõmbaksid oma žilbaabid² enda ümber. On parem, et neid tuntakse (austusväärsete naistena) ja ei tülitata. Ja Jumal on Andestav, Halastavaim.” (33:59)

Moslemid paistavad tänapäeval olevat väga segaduses, kui neilt küsida, misasi on žilbaab. Pakutakse väga erinevaid riideesemeid, alates kleidist, lõpetades rätikuga. Tegelikult on žilbaabi definitsiooniks **lai rõivaese, mis katab kogu naise keha**, täites kõiki islami seaduse järgi naise riietusele määratud tingimusi.

Koraani seaduse kohaselt peab kodust väljuv mosleminaine tegema kahte asja: 1) katma oma pea ja rinna khimaariga, 2) tõmbama endale ümber žilbaabi.

Žilbaab ei pea olema ühes tükis – see võib olla ka mitu erinevat rõivaeset – peasi, et need kokku täidaksid naise rõivastumise ehk žilbaabi tingimusi. Naine võib kanda näiteks pikka ja laia seelikut ning selle peal laia rõivaeset, mis katab teda peast kuni vööni. Me ei nimeta neid riideesemeid lingvistilisest aspektist eraldi küll žilbaabiks, kuid sisuliselt on tegemist žilbaabiga, kui need rõivad täidavad žilbaabi tingimusi. Seega oluline ei ole mitte leida rõivaese, mida nimetataks žilbaabiks vaid tunda žilbaabi tingimusi ja neid täita.³

paljas kael ja rind. (Ibn Kathir) Khimaar on seega riideese, mis katab naise keha peast rinnani või isegi vöökohani.

² žilbaab (mitm – žalaabib) – pikk, laia lõikega riideese, mis katab kogu naise keha, välja arvatud pea, kaela ja käelabad (liikudes ka jalalabad).

³ Al-Albaanee, Muhammad Naasir-ud-Deen – „Masaa'il Nisaa'iyyah Mukhtarah“, lk 125-131.

MOSLEMIMEHE RIIETUS

Tõlkinud: Aisha

Allikas: <http://www.islamqa.com/en/ref/36891/men%20clothing>

Kui räägitakse islamirõivastusest, tuleb reeglina silme ette just kaetud naine. Tegelikult aga on islamis riietumise reeglid nii naistele kui ka meestele. Ja kuigi mehe aura (st katmist vajav piirkond) on väiksem kui naisel¹, eiravad siiski väga paljud moslemimehed (eriti Euroopas) tänapäeval enda katmise osas islami seadust.

Reeglid moslemimeeste riietusele võiks lühidalt kokku võtta kümne punktiga:

1. Peamine põhimõte, nagu islamis üldiselt, on ka riietuse juures, et **kõik, mis ei ole keelatud, on järelikult lubatud**. St, et mehed võivad kanda kõikso-guseid riideid, mis ei ole islami seaduse järgi **haraam**. Islami seaduse järgi on **meestel haraam kanda kulda ja siidi**, sest Prohvet (*saws*) ütles: „Need kaks (st kuld ja siid) on minu kogukonna meestele keelatud ja naistele lubatud.“ (Ibn Majah 3640) Samuti on moslemitel keelatud kanda loomulikku surma sur-nud loomade nahku, kui need ei ole enne pargitud.
2. **Keelatud on kanda õhukesest või koguni läbi-paistvast kangast rõivaid**, mis lubavad *aurat* näha.
3. **Keelatud on polüeste ja uskmatuid nende riietumisstiilides imiteerida ja kanda selliseid riideid, mis on uskmatutele omased**. Abdallah ibn Amr ibn Al-Aas (*raa*) ütles: „Jumala Sõnumitooja (*saws*) nägi Alit kaht päevalillega värvitud rõivaeset kandmas ja ütles: „Need on uskmatute rõivad, ära kannan neid.“ (Muslim 2077)
4. Samamoodi kui naistel on keelatud riietumisel mehi imiteerida, on ka meestel **keelatud riietumisel naisi imiteerida**, sest Prohvet (*saws*) needis neid mehi, kes naisi imiteerivad ja neid naisi, kes mehi imiteerivad (Bukhari 5546).
5. Moslemitele on sunnaks **riietumisel öelda bismil-lääh, alustades paremast küljest ja riidest lahti võtmisel alustada vasemast küljest**. Abu Huraira (*raa*) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (*saws*) ütles: „Kui te riietute või teete *wudut*, alustage paremalt.“ (Abu Dawud 4141)
6. **Uue riideeseme esmakordsel selgapanemisel on sunnaks Jumalat tänada ja öelda duaa**. Abu Said (*raa*) jutustas: „Kui Jumala Sõnumitooja (*saws*) uue rõiva selga pani, ütles ta selle nimetuse, olgu
¹ Naisest võivad maksimum näha olla käelabad ja nägu, samal ajal kui mees peab kindlasti olema kaetud vööst põlvini, seega ei või ka nemad tavalistes ujumispüks-tes või liibuvates riietes ringi käia.

see siis turban, särk või ürp, ja seejärel lausus: *allaa-humma läkä l-hämd äntä käsäutänihi äs'äluka khäirä-hu wa khäiri mä suni'ö läh wa auudhu bikä min šarrihi wa šarri mä suni'ä läh* (Oo Jumal, Sinule olgu kõik ülistus, Sa oled mind sellega katnud. Ma palun Sinult selle head ja head, mille jaoks see tehti ja ma palun Sinu kaitset selle halva vastu ja halva vastu, milleks see tehti.“ (At-Tirmidhi 1767, Abu Dawud 4020)

7. **Sunnaks on ka jälgida, et riided jääksid puh-taks, ilma seetõttu uhke või ülbe olemata või sel-lega liialdamata**. Abdallah ibn Masud (*raa*) jutustas, et Prohvet (*saws*) ütles: „Ükski, kelle südames on kas-või kanepiseemne jagu ülbust, ei pääse Paradiisi.“ Üks mees küsis: „Aga kui keegi tahab, et ta riided ja kingad ilusad välja näeksid?“ Ta (*saws*) vastas: „Jumal on Ilus ja armastab ilu; ülbust või uhkus on see, kui eitatakse tõtt ja vaadatakse inimestele ülevalt alla.“ (Muslim 91)

8. **Mustahabb on kanda valgeid rõivaid**. Ibn Abbas (*raa*) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (*saws*) ütles: „Kandke valgeid riideid, sest need on parimad teie riietest ja keerake nendesse ka oma surnud.“ (At-Tir-midhi 994, Abu Dawud 4061, Ibn Majah 1472)

9. **Moslemimeestele on haraam lasta ühtki röi-vast madalamale kui pahkluu kõrgusele**. Abu Hu-raira (*raa*) jutustas, et Prohvet (*saws*) ütles: „Kõik, mis alakeha rõivast on allpool pahklud, on Tules.“ (Buk-hari 5450) Abu Dharr (*raa*) jutustas, et Prohvet (*saws*) ütles: „Neid on kolm, kellega Jumal Ülestõusmispäe-val ei räägi ja keda ta ei vaata ega kiida ja neile saab osaks piinarikas karistus.“ Jumala Sõnumitooja (*saws*) kordas seda kolm korda. Abu Dharr (*raa*) ütles: „Olgu nad hukkunud ja kadunud! Kes nad on, oo Ju-mala Sõnumitooja?“ Ta (*saws*) vastas: „See, kes laseb oma rõiva madalamale kui pahkluu; see, kes tuletab teistele meelde, mis teeneid ta neile osutanud on ja see, kes müüb oma kaupa valevannete abil.“ (Muslim 106)

10. **Haraam on kanda kuulsuse ja edevuse rõivaid, ehk siis riideid, mis teiste hulgast silma paista-vad, et inimesed nende kandjaid vaataksid ja et nad läbi selle, mida nad kannavad, tuntuks saak-sid**. Ibn Umar (*raa*) jutustas: „Prohvet (*saws*) ütles: „Igaüks, kes kannab kuulsuse ja edevuse rõivast, selle Jumal Ülestõusmispäeval sellesse rõivasse riietab.“ Ühe teise jutustuse kohaselt: „... ja seejärel paneb selle põlema.“ Kolmanda versiooni kohaselt: „... riie-tab ta alanduse rõivasse.“ (Abu Dawud 4029, Ibn Ma-jah 3606 ja 3607 (*hasan*))

KAS NIQAAB ON KOHUSTUSLIK?

Kui islamiõpetlased on enamustes küsimustes üksmeelselt ühel seisukohal, siis *niqaabi* kohustus või mitte-kohustus on üks neid teemasid, milles ollakse eriarvamusel. Nii poolt- kui ka vasturääkijatel on omad argumentid ja seda teemat lõplikult selgeks vaielda ei olegi vist võimalik. Kindel on see, et naisest peab olema kaetud miinimum KÕIK, välja arvatud nägu ja käed. Aga kas näo ja käte katmine on *fard* (kohustuslik) või sunna? See on küsimus, millele õpetlased annavad erineva vastuse.

Üks on kindel – näo katmine on ka nende õpetlaste arvamusel, kes seda kohustuslikuks ei pea, siiski väga positiivne ja tulus tegu, seega kui *muslima* elab islamiriigis, kus näo katmine on tavapärane, võiks ta seda igal juhul teha – *just to be on the safe side.*) Samuti peaks naine oma näo kindlasti (st ka nende õpetlaste arvamusel kohaselt, kes üldiselt *niqaabi* kohustuslikuks ei pea) kinni katma, kui ta on eriti silmapaistvalt ilus, nii et mehed tahtmatult talle järele vaatavad ja juhul, kui ta kannab *make-upi* (näiteks on minemas kodust pulma, kus naised on omaette ja seega võivad kanda kõiksuguseid ilustusi ja end vabamalt tunda).

Käesolev artikkel koosneb kahest osast – esimene on pühendatud *niqaabi* kohustuse pooldajate, teine kohustuse vastu olivate argumentide seletamisele (kes siiski peavad *niqaabi* kandmist sunnaks ja tasutoovaks teoks).

1. NIQAABI KOHUSTUSE POOLT

Tõlkinud: Amina Irimaalt

Allikad: „*The Veil (Niqaab) is Obligatory with Detailed Proofs*“, šeiikh Muhammad bin Saalih al Uthaimiin (Risaalat al-Hidžaab), tõlkija <http://www.islam-qa.com/>; Alifta.com; Islamqa.com; Sahih Al-Bukhari; Tafsir Ibn Kathir; followingthesunnah.wordpress.com

Islami kahest seaduse allikast – Koraanist ja sunnast – ja ka mõistuspärase uurimise ja analoogia kasutamise kaudu¹ selgub, et moslemine naine on kohustatud end

¹ Mõistlik uurimine ja analoogia kasutamine kuuluvad samuti täiusliku seadusandluse (šariaadi) aluste juurde, kuna aitavad inimestel

võõraste meeste² ees katma – ka oma näo ja käed. Ibn Masud (*raa*) jutustas: Prohvet Muhammad (*saws*) ütles: „Naine on *awra* (st naine on ilu, kes peab olema kaitstud võõraste ihade eest) ...“ (At-Tirmidhi) „Usklikul, olgu ta siis mees või naine, ei ole asjades enam mingit valikuvõimalust, kui Allah ja Tema Sõnumitooja on midagi otsustanud. Ja igaüks, kes ei kuuletu Allahile ja Tema Sõnumitoojale, on selgelt eksinud.“ (33:36)

1) TÕESTUS KORAANIST

(I) Allah ütleb:

„**Ja ütle usklikule naistele, et nad langetaksid oma pilgud ja hoiaksid oma privaatseid kehaosi, et nad ei näitaks oma ilu** (nii loomulikku ilu kui ka ehteid), **välja arvatud, mis sellest on ilmne** (mis on vajalik – nt silmad, et näha teed, välisriided jt) **ning et nad tõmbaksid oma khimaarid üle oma kaelaava** (nende keha, näo, kaela ja rinna) **ja ei näitaks oma ilu, välja arvatud oma abikaasadele või oma isadele või oma abikaasade isadele või oma poegadele või oma mehe poegadele või oma vendadele või oma venna-poegadele või oma õepoegadele või** (moslemi) **nais-tele või orjataridele või teenritele, kes on seksuaal- hant vabad** (vanad, haiged, varem ka kastreeritud) või väikestele lastele, kel pole veel naiste seksuaalsusest aimu ja et nad ei tambiks oma jalgu, et mitte tõmmata tähelepanu oma varjatud ilule. Oo usklikud, pöörduge kõik koos patukahetsuses Allahi poole, et teid võiks saata edu.“ (24:31)

a) Allah käsib usklikel naistel valvata oma kasinust. Ja nad peavad selle tegemisel jälgima kõike vajalikke viise. Ükski mõistlik inimene ei pea küsivaks, et üks meede selle sooritamiseks, on näo katmine sest selle paljastamine põhjustab inimesi seda vaatama ja nautima selle ilu ning sealt omakorda võimalik et kokkupuuet algatama.

Allahi Sõnumitooja (*saws*) ütles: „Silmad sooritavad *zinat* (illegaalne intiimvahekord) ja nende *zina* on vaatamise-

saavutada seda, mis on neile parim; innustavad seda, mis selleni viib; mõistavad hukka halva ja tõkestavad tee selleni.

² Mitte-mahramite, kellega tal on võimalik abielluda.

ga ...” ja seejärel ta (*saws*) lausus: „... ja intiimkoht kas kinnitab või eitab seda.” (Bukhari 6612 ja Muslim 2657)

b) Allah ütleb: „... et nad tõmbaksid oma *khimaarid* üle oma *žujuubihinna* (kaelaava - st nende keha, näo, kaela ja rinna) ...” *žaiib* (mitm. *žujuub*) on rõiva kaelaava ja *khimaar* on see, millega naine katab oma pea. *Khimaar* on riideese, mis katab naise keha peast vöökohani. Kui naisel on kästud tõmmata *khimaar* üle oma kaelaava, siis ta on samuti kohustatud katma oma näo, sest see on mõista antud. Kui on kohustuslik katta juba oma kael ja rind, siis enamgi kohasem on katta nägu, sest see peegeldab kõige enam naise ilu ja veetlust. Aiša (rah) on edastanud: „Allah halastagu varjastest emigrantidest naistele. Kui värss „et nad tõmbaksid oma *khimaarid* üle oma kaelaava” ilmutati, siis *ansaari*³ naised võtsid oma *murutid*⁴, rebisid need lõhki ja katsid nendega oma pead ja näod.” (Bukhari 4758)

c) Allah on keelanud ilu näitamise, välja arvatud, mis sellest on ilmne. See tähendab, mille *näitamisel* pole valikut, nagu välisrõivastus. Allah ütleb: „... välja arvatud, mis sellest on ilmne ...”, ja Ta ei öelnud „välja arvatud sellest, mida nad näitavad.” Mõned *salafid* (eelkäijad), nagu näiteks Ibn Mas’ud, al-Hasan, Ibn Siriin ja teised, on tõlgendanud lause „välja arvatud, mis sellest on ilmne” tähenduseks välisrõivad ja selle, mis jääb selle alt paistma (st kleidi ääris jmt). Seejärel Allah keelab veelkordselt näidata oma ilu, välja arvatud neile, kellele Ta teeb erandi. See näitab, et teine mainitud ilu, on hoopis muu kui esimene. Esmane on väline ilu, mis on igähele märgatav ja seda ei saa peitu panna. Teine on varjatud ilu (kaasa arvatud nägu). Kui see oleks lubatud olla nähtav igale hingele siis ei oleks sellel üldisel sõnastusel mingit mõtet.

d) Allah teeb mõõnduse ja lubab naisel paljastada oma varjatud ilu „teenritele, kes on seksuaalihast vabad” (st vanad, haiged, varem ka kastreeritud) ja väikestele lastele, kel pole veel naiste seksuaalsusest aimu.”

1 – Varjatud ilu näitamine on neile kahele lubatud.

2 – Selle korralduse lihtsaks põhjuseks on kartus, et mehed võivad saada naisterahvast võrgutatud ning kaotavad neile oma südame. Selle üle ei teki vaidlust, et naise näost kajastub kõige enam tema ilu ja sarmi, sestap selle varjamine on kohustuslik, et need mehed, kes tunnevad himu, ei saaks temast kütkestatud ega ahvatletud.

e) „Et nad ei tambiks oma jalgu, et mitte tõmmata tähelepanu oma varjatud ilule” tähendab, et naine ei tohiks oma jalgu tampida, et teha teatavaks tema varjatud ilu (st jalavõrud jt). Islamieelsel ignorantsusajal tavatsesid naised tänaval oma jalgu nõnda tampida, et oleks kuulda nende jalavõrude kõlinal, kui mehed seda muidu ei märganud. Kuid Allah keelustas selle tegevuse usklikele naistele.

³ Prohveti (*saws*) kaaslastel Mediina asunistest, kes astusid islamisse, toetasid seda ning võõrustasid moslemitest emigrante Mekast ja teistest kohtadest.

⁴ Villane kleit, taljest seotud riie või põll.

Naistel on samuti keelatud end välja minnes lõhnastada, et mehed ei tunneks nende parfüümi. (Tafsir ibn Kathir) Kui nõrgemale poolele on keelustatud oma jalgu tampida, et mitte mehi jalavõrude kilina-kõlinal kiusatusse viia, siis kuidas jäävad lood näo paljastamisega? Kas pole see mitte suuremaks ahvatluseks, kui see on igähele nähtavale jäetud?

(II) „Ja menopausi jõudnud naistele, kes ei plaani enam abielluda, ei ole patuks heita kõrvale (välis) rõivad, samal ajal siiski oma ilu (ehteid) paljastamata. Kuid sellest tagasihoidlikult hoiduda on neile parem. Ja Jumal on Kõikekuulja, Kõiketeadja.” (24:60)

Nende vanade naiste all on silmas peetud neid, kellel ei ole enam menstruaatsioonitsükli, kes ei jää rohkem lapseootele ja nende east tingituna puudub lootus abiellumiseks, sest meestel ei teki nende vastu lihtsalt armutungit. Kuid nad peaksid alluma sellele nõudele, et nende kavatsuseks ei ole endid „väljanäitusele panna”. Et see määrus peab paika ainult vanadele naistele näitab, et noortele naistele, kellel on veel lootus naitumiseks, on teistsugune ettekirjutus. Kui „välirõivaste heitmise” korraldus käiks kõigi kohta, siis vanu naisi poleks eraldi välja toodud. Samuti toob värss „nõnda, et mitte paljastada oma ilu (ka ehteid)” veel enamat tõestust, et enda kinnikatmine on veel meheleminekueas naistele kohustuslikuks. Kui nad eemaldavad loori oma näolt, on nende kavatsuseks üldiselt *enda esiletõstmise, teistele oma ilu jaotamine ning panna mehi neid imetlema ja isegi pika pilguga järgi vaatama.*

(III) „Oo prohvet, ütle oma naistele ja tütardele ja usklike naistele, et nad tõmbaksid oma žilbaabid enda ümber (varjake end täielikult, välja arvatud üks silm või mõlemad tee nägemiseks). On parem, et neid tuntakse (austusväärsete naistena) ja ei tülitata.” (33:59)

Umm Salama (rah) lausus: „Kui ääjä „et nad tõmbaksid oma žilbaabid enda ümber” sai ilmutatud siis *ansaari* naised tulid välja, kaetuna nagu nende peade kohal oleksid varesed⁵ olnud.” (Abu Dawud 4100)

Ibn Abbas (*raa*) on interpreteerinud: „Allah andis usklikele naistele korralduse katta pea ülevalt oma näod žilbaabiga kui nad oma kodudest väljuvad, ja jätta üks silm nähtavale.”

Osad õpetlased on märkinud, et Prohvet Muhammadi (*saws*) kaaslaste (raam) *tafsiir* (interpretatsioon) läheb sama määruse alla nagu *marfuu* jutustused - mille ahel viib tagasi Prohvet Muhammadini (*saws*).

Žilbaab on välirõivastus, see on nagu *abaaja* ja käib üle *khimaari*. See on lai, avar riideese, mis katab naise pea ja kogu keha, jääb rippuma pea pealt, nii et nähtavale jäävad ainult silmad.

Naine võib kanda ka rõivastust, mis koosneb kahest osast kuni need vastavalt islami seadusandlusele katab kogu keha, st. täidavad žilbaabi ülessannet. (Alifta.com, *fatwa* nr: 7791)

⁵ Riideid samastati varestega nende musta värvi tõttu.

Ta võib katta oma näo *burqa* või *niqaabiga*, millel on ainult ava silmade jaoks sest see oli ka Prohvet Muhammadi (*saws*) ajal tuntud.⁶

Kuid selle ava peaks olema piisavalt lai ainult ta silmade jaoks, ja mitte enam. Naine peaks hoiduma laia avaga *niqaabist* (st. nähtavale ei tohi jääda tema kulmud, nina, põsed), sest muidu saab sellest pigem võrgutusvahend kui teda kattev loor.⁷

(IV) „Prohveti (*saws*) naistele ei ole patuks, kui nad on looritamata nende isade või poegade või vendade või vennapoegade või õepoegade või (moslemi) naiste või orjataride ees ... .” (33:55)

2) TÕESTUS SUNNAST

(I) Prohvet (*saws*) ütles: „Sellele, kes teeb naisele abielu-ettepaneku, ei ole patuks kui ta naist vaatab. Ta pigem sel juhul peakski teda uudistama ja seda isegi siis, kui naine ei ole sellest teadlik.” (Ahmad)

Ent mees astub eksirajale, kui ta viib oma silmad kirglikult võõrale naisele, kelle kätt ta ei soovi paluda. Ja selle *hadithi* kohta on öeldud, et selles ei ole kindlalt tõestust, mida vaadati, sest mees võis naelutada oma silmad näiteks ta rinnale. Kuid selles pole kahtlust, et mehed vaatavad ennekõike naise ilu otsides just ta näkku kuna näost peegeldub seda kõige enam. Seega ta tohib vaadata naist (tema nägu ja käsi), kellelt ta soovib kätt paluda, kuid selleks on omad tingimused, mis peavad olema täidetud.⁸

(II) Kui Prohvet (*saws*) andis korralduse, et naistel on lubatud tulla *eidil* palvele, küsiti ta (*saws*) käest: „Oo Allahi Sõnumitooja (*saws*), kuid osadel meist puuduvad žilbaabid.” Ta (*saws*) vastas: „Las tema õde annab talle kandmiseks ühe oma žilbaabi.” (Bukhari ja Muslim)
See *hadith* juhib meie tähelepanu sellele, et kaaslaste (raam) naiste hulgas oli üldiseks tavaks, et naine ei lahkunud oma kodust ilma žilbaabita. Kui naisel see puudus siis ta lihtsalt väljas ei käinud.

(III) Edastaja Aiša (rah): „... Safwaan ibn al-Mu'attal al-Sulami al-Dhakwaani oli sõjaväest maha jäänud. Ta tuli sinna, kus ma peatusin ja nägi musta inimesekuju puhkamas. Ta tundis mu ära, kui ta mind nägi, sest ta oli mind näinud enne, kui i käsk ilmutati. Ma ärkasin, kui kuulsin teda ütlevat: „Tõesti, Allahile me kuulume ja Tema juurde viib meie tee.” Kui ta mind nägi, katsin ma oma näo žilbaabiga.” (Bukhari 3910 ja Muslim 2770)

(IV) Aiša (rah) jutustas: „Kui Allahi Sõnumitooja (*saws*) palvetas *fažr* (päikesetõusupalve) palvet siis end rõivas-tesse mähkinud usklikud naised võtsid koos temaga sellest osa. Pärast palvet naasesid naised oma kodudes-

⁶ Šeikh Saalih al-Fawzaan, „*Fataawa al-Mar'ah al-Muslimah*”, 1/399

⁷ <http://islamqa.com/en/ref/8540>

⁸ <http://islamqa.com/en/ref/102369>

se, kuid pimeduse tõttu ei tundnud neid keegi ära.” (Bukhari ja Muslim)

„Kui Allahi Sõnumitooja (*saws*) oleks praegu elus ja näeks, kuidas naised on hakanud käituma, ei lubaks ta neil mošeesse siseneda nagu iisraellaste naisi, kellele on see keelatud.” (Bukhari ja Muslim)

1 – Prohveti (*saws*) kaaslaste (raam) naised hindasid enda katmist väga kõrgelt ja praktiseerisid seda palju. Nad olid kõige auväärsemad ja põlvkondadest parimad.
2 – Usklike ema Aiša (rah) ja Abd-Allah ibn Mas'ud (*raa*), kes on samuti seda viimast jutustust edastanud, olid mõlemad tuntud õpetlased, kes olid väga intelligentsed ja terava mäluga. Nad ütlesid, et kui Allahi Sõnumitooja (*saws*) oleks naiste käitumises näinud seda, mida nemad pidid nägema, siis ta (*saws*) oleks neile mošeesse mineku täielikult keelanud.

Ja mõelgem, et see juhtus kaua aja eest ja parimate põlvkondade elupäevadel, kuid mis saab teoks hetkel, nüüdisajal? Kuhu tõmbavad tänapäeva mosleminaised piiri?

(V) Ibn Umar (*raa*) jutustas: „Allahi Sõnumitooja (*saws*) lausus: „Allah ei vaata Ülestõusmispäeval sellele otsa, kes laseb uhkusest oma rõival maas lohiseda.” Umm Salama (rah) küsis: „Mida aga naisterahvas peaks tegema oma rõiva äärega?” Ta (*saws*) vastas: „Las see jääb käeulatuslikult rippuma.” Umm Salama (rah) päris: „Aga kui jalad jäävad nähtavale?” Prohvet (*saws*) kostis selle peale: „Las see jääb rippuma küünrapikkuselt kuid sellest mitte enamalt.” (At-Tirmidhi, šeikh Al-Albani (rahimahu Allah) poolt autentseks klassifitseeritud)

Naistele on kohustuslik oma jalgade katmine, mis oli ka Prohvet Muhammadi (*saws*) kaaslaste (raam) naiste seas teada-tuntud ning ihu ja hingega täidetud.

Sellel ajal kandsid naised „saba” st. pikka kleiti (tuntud *abaajana*), mis lohis nende järgi, seega kattis nende jalad. Nad ei kandnud jalgade katteks sokke nagu nüüdisajal.

Prohvet Muhammad (*saws*) käskis naistel oma rõivast pikendada, sest muidu oleks jäänud osa naiste ilust nähtavale. Kui tänapäeval kannab naine oma riietusega ka jalas sokke ja tõmbab õueminekuks enda üle pika žilbaabi (mis ulatub maani) siis rõivaäär ei pea ta järgi enam lohisema.⁹

(VI) Aiša (rah) on jutustanud: „Ratsanikud tavatsesid meist mööduda kui me olime *ihraamis*¹⁰ koos Prohvet Muhammadiga (*saws*). Kui nad meile lähenesid, me langetasime pea pealt oma žilbaabid, et katta oma näod. Nende möödumisel paljastasime jälle oma näod.” (Abu Dawud 1562)

(VII) „Kui nad meile lähenesid, me langetasime pea pealt oma žilbaabid, et katta oma näod.” - sellest lausest loeme otse välja, et naistele on näo katmine kohustuslik ja selles pole kahtlust, kuna *ihraamis* on kästus see pal-
⁹ <http://followingthesunnah.wordpress.com/2007/11/28/trailing-the-hem-of-a-garment-for-a-woman/>
¹⁰ Rituaalne puhtus palverännaku ajal.

jastada. Kui puudus mõjuv põhjus selle näitamise vältimiseks, oleks ka kohustuslik jätta see koguni katmata, isegi sellal kui ratsanikud möödusid. Teisisõnu, vastavalt suurtematele õpetlastele peavad *ihraamis* naised jätma oma suud-silmad katmata. Kui naised ei peaks ist (kogu keha kate) ja oma näo katmisest kinni pidama võõraste meeste juuresolekul, puuduks põhjus seda *ihraamis* ka mitte paljastada.

Ihraamis olev naine ei tohi kanda *niqaabi* ega kindaid, mis on nende kandmiseks septisaalselt ömmeldud, vaid peab mitte-mahramite meeste ees katma need millegi muuga.

Šeikh al-Islam Ibn Taymiya (rahimahu Allah) selgitas: See on üks asjadest, mis näitab, et *niqaab* ja kindad olid nende naiste seas tuntud, kes ei olnud *ihraamis*. See annab mõista, et nad katsid oma näod ja käed.

Jutustaja Abdullah bin Umar (radiya Allahu anha): Keegi tõusis püsti ja küsis Prohvetilt (*saws*): „Missuguseid rõivad võib *ihraamis* kanda? ... ja *muhrima* (naine *ihraamis*) ei tohiks katta oma nägu ega kanda kindaid.“ (Bukhari 1726)

Oma näo näitamine võõrastele meestele toob endaga kaasa palju halbu tagajärgi. Isegi kui me eeldame, et selles leidub mõningaid eelised, on neid ikka meeletult vähe võrreldes selle negatiivsete tagajärgedega. Need halvad tulemused hõlmavad endas järgmisi:

1) FITNA (kiusatus, ahvatlus, katsumus). Kui naine paljastab oma näo, võib ta sattuda kiusatusse, et muuta see veelgi ilusamaks. See on üheks suuremaks kurja ja ulaelu põhjustajaks.

2) HAJAA (tagasihoidlikkus, häbelikkus) **KAOTUS**, mis on osa usust ja naise loomusest. Naised on tagasihoidlikkuse tiitli kandjad, nagu on lausunud - „rohkem häbelikum kui neitsi tema üksinduses“. Ent selle kõrvaldamine kahandab tema usku ja loomulikku kallet, millega ta siia ilma loodi.

3) MEHED ARMUVAD. Ja eriti siis, kui ta on ilus, naerab ja naljatab, on meestemaias. Olgu siin mainitud, et see juhtub kahjuks paljude mitte-kaetud mosleminaistega. Saatan voolab nagu veri läbi inimese, seega tema lõksu võib väga kergelt langeda.

4) VÕÕRASTE NAISTE JA MEESTE SEGUNEMINE. Kui naine paljastab oma kõige atraktiivsema kehaosa – näo, viibib õues looritamata ning leiab, et ta on sel moel meesperega võrdväärne, siis suure tõenäosusena jääb temas tagasihoidlikkus aina enam vajaka. Ega tunne ta end nõnda kahjuks häbelikuna vastassooga seltsimisel. <“Võrdväärne olek”> või mitte aga ilma näolooi kandmiseta on naistele teed valla nii *fitnasse* kui riivatusse. Hamza ibn Abi Usayd (*raa*) edastas oma isalt, kes kuulis Prohvet Muhammad (*saws*) naistele ütlemas, kui ta oli mošeest väljumas ja nägi tänaval mehi nendega semmimas: „Taganege, ärge kõndige teede keskel vaid hoidke end teede kõrvale.“ (At-Tirmidhi 5272)

Naised tavatsesid end niivõrd seinte äärde hoida, et nende rõivaesemed lausa riivasid seinu.

Need õpetlased, kes on säärasel veendumusel, et naise nägu ega käsi pole keelatud paljastada, toovad põhiliselt tõestuseks¹¹:

1) Jutustus Aišalt (rah), kui Abu Bakri (*raa*) tütar Asma (rah) tuli Allahi Sõnumitooja (*saws*) juurde, kandes ise õhukesi riideid, lähenes Prohvet (*saws*) ta juurde ja lausus: „Oo Asma! Kui tüdruk saab nii vanaks, et tal algab menstruatsioon siis peale selle ja selle ei tohi tal midagi jääda katmata. Ta (*saws*) viitas näole ja kätele.“ (Abu Dawud)

Kuid see on nõrk *hadith* ja seda kahe peamise põhjuse (nõrkuse) tõttu:

a) Esiteks Aiša (rah) ja Khalid bin Dariiki (kes edastas Aišalt (*raa*) selle *hadithi*) vahel puudub edastajateketi lüli või kontakt. Khalid bin Dariik isegi ei kohanud teda (rah) kunagi.

b) Edastajateahelas on ka mees nimega Sa'iid bin Bašiir, kes on teada suuremosa *hadithiteaduse* õpetlaste poolt sootuks nõrga jutustajana. Seda on öelnud imaam Ahmad bin Hanbal (rahimahu Allah), An-Nasa'i (rahimahu Allah), Ibn Madiini (rahimahu Allah) ja Ibn Ma'iini (rahimahu Allah). See ongi tugevaks aluseks, miks imaam Bukhari (rahimahu Allah) ja imaam Muslim (rahimahu Allah) keeldusid seda *hadithi* oma kogumikesse lisamast.¹²

Abu Dawud märkis selle *mursal hadithiks*, mis on katki-se edastamisahelaga *hadith*, mis ei ulatu tagasi Prohvet Muhammad (*saws*) kaaslasteni.¹³ Ka šeikh Al-Albaani (rahimahu Allah) on lisanud selle jutustuse oma raamatus „*Kitab-ul-Libas: Daif Sunan Abu Dawud*“ (*hadith* nr 4092) nõrkade *hadithide* kategooriasse.

Kui i ääjä (33:59) ilmutati, siis Prohvet Muhammad (*saws*) kaaslaste naised katsid end täielikult, st. looritasid ka oma näod ja katsid käed. Nende hulgas oli ka Abu Bakri (*raa*) tütar Asma (rah), keda arvati selle *hadithi* edastajana. Kuid Asma (rah) kattis end täielikult, kaasaarvatud nägu.¹⁴

2. NIQAABI KOHUSTUSE VASTU

Tõlkinud: Aisha

Allikas: Šeikh Nasiruddeen Al-Albaani – „Jilbaab Al-Mar'ah Al-Muslimah“ („Mosleminaise žilbaab“), lk 5-20.

Käesolev tekst käsitleb nende argumentide peamisi vigu, kes peavad mosleminaise näo katmist kohustuslikuks:

¹¹ Raamatust „*Hidžab*“, šeikh Ibn Uthaimiin. Printija: Madrasah Arabia Islamia Azaadville - Lõuna Aafrika. Tõlkija: Hafidh Zahiir Essack, Radzab 1416 (Detsember 1995)

¹² „Šeikh Uthaimiin, lk 17-18.

¹³ Raamatust „*Hidžab wa Safur*“ vastavalt šeikh Abdul Aziz bin Baazi *fatwale*, lk 61.

¹⁴ See on autentne *hadith* Imam Maliku *hadithikogumikus* Muwatta (köide 20, *hadith* 20.5.16)

1. Žilbaabi värssis (33:59) *al-idnaale* „näo katmise“ tähenduse andmine –

See väärtõlgendus on antud araabiakeelse sõna peamisele tähendusele otse vastupidine. *al-idnaa* tähendab araabia keeles „ümber“ või „lähedale tõmbamine“ või „tulemine“, nagu on kirjas autoriteetsetes sõnaraamatutes, näiteks tuntud õpetlase Ar-Raghib Al-Asbahani „Al-Mufradatis“. Kuid tõestuseks peaks piisama ka ühe juhtivaima Koraani interpreteerija ja Prohvet Muhammedi (*saws*) kaaslasel Ibn Abbasi (*raa*) selgitusest selle värssi kohta, kus ta ütleb: „Ta (st naine) peaks žilbaabi oma näo lähedale tõmbama, ilma seda katmata.“ Kindlasti tuleks ka märkida, et mitte ükski neist edastustest, mida vastupidise tõestamiseks kasutatakse, ei ole tegelikult autentne. Seega 33:59 Koraanis ei käsi naistel oma nägusid katta.

2. Žilbaabi kui „nägu katva rõiva“ defineerimine –

Ka sellel väärtõlgendusel, nagu eelmiselgi, ei ole lingvistilisest aspektist mingit alust. Samuti on see tõlgendus vastuolus nii mineviku kui ka oleviku juhtivate õpetlaste omaga, kes on defineerinud žilbaabi kui riideeset, mis naised oma *khimaari* peale panevad. Isegi šeikh At-Tuwajiri ise edastas selle tõlgenduse Ibn Masudilt (*raa*) ja teistelt eelnenud õpetlastelt. Al-Baghawi on seda oma *tafsiiris* nimetanud õigeks tõlgenduseks (köide 3, lk 518) öeldes: „See on riideese, millega naine end katab ja mida kantakse kleidi ja räti peal.“ Ibn Hazm ütles ka: „Žilbaab tähendab selles araabia keeles, milles Jumala Sõnumitooja (*saws*) meiega rääkis, riideeset, mis katab naise keha terves pikkuses, mitte vaid osaliselt.“ (köide 3, lk 217). Al-Qurtubi nimetas seda oma *tafsiiris* õigeks ja Ibn Kathir ütles: „See on keep, mida kantakse pearäti peal.“ (köide 3, lk 518). Kõik see aga ei tähenda, et žilbaab kataks ka naise nägu.

3. Väide nagu *khimaar* (pearätt) kataks pea ja näo –

Tihti lisatakse *khimaari* värssi tõlgendades: „ning et nad tõmbaksid oma *khimaarid* üle oma kaelaava“ tähendab, et katta tuleb ka nägu, kuigi tegelikult see nii ei ole. *khimaar* on araabia keeles väga selge tähendusega sõna ja see on rätik, millega kaetakse pea. Seda sõna kasutatakse ka mujal kontekstis. Näiteks hadithis, kus Prohvet Muhammed (*saws*) ütleb: „Puberteedieast vanema naise palvet ei võeta ilma *khimaarita* vastu.“ Mitte ükski islamiõpetlane, kes tõlgendab, et näo katmine on kohustuslik, ei väida aga selle hadithi alusel, et naised peaksid palvetamisel ka oma näo katma, vaid kõik õpetlased on üksmeelel, et see tähendab, et naise pea peab kaetud olema. Samuti interpreteerivad näo katmise kohustust pooldavad õpetlased, et 24:60 „heita kõrvale (välis)riided“ tähendab, et nad võivad oma žilbaabi eemaldada ja ilmuda meeste ette oma *khimaaris*, nagu katmata. Peale nii mineviku kui ka oleviku suurte õpetlaste tõlgenduste uurimist leidsin, et nad kõik nõustuvad, et *khimaar* on vaid peakate. Olen nimetanud 20 neist, nende hulgas mitmeid suuri imaame ja hadithiõpetlasi. Näiteks Abul-Walid Al-Baji kirjutas oma seletuses muu-

hulgas ka, et „temast ei tohi näha olla midagi muud, kui ta ümmargune nägu“. Seega 24:60 Koraanis ei käsi naistel oma nägu katta.

4. Väide nagu õpetlased oleksid üksmeelel (*ižmaa*), et nägu on osa naise *awrast* –

Šeikh At-Tuwajiri väitis, et islami õpetlased on üksmeelel, et nägu on osa naise *awrast* ja paljud, kel puuduvad teadmised, kaasa arvatud mõned doktorikraadi omanikud, usuvad teda kinnisilmi. Tegelikult ei ole keegi midagi taolist enne teda väitnud. Näiteks Ibn Hubayrah Al-Hambali kirjutas oma raamatus „Al-Ihsan“, et kolmes islami peamises koolkonnas ei peeta nägu osaks naise *awrast*. Ta lisas: „See on ka imaam Ahmadi seisukoht.“ Ibn Qudamah põhjendas seda oma raamatus „Al-Mughni“ järgnevalt: „Sest vajadus nõuab, et nägu oleks ostmiseks ja müümiseks katmata ja et käelabad oleks võtmiseks ja andmiseks katmata.“

Ibn Muflih Al-Hambali kirjutas oma väärtuslikus raamatus „Al-Adab Ash-Shar'iyyah“ järgmist: „Kas on õige abieluelisi naisi karistada, kui nad tänaval oma nägu ei kata? Vastus sõltub sellest, kas naistele on kohustuslik oma nägu katta või meestele oma pilgud maha heita. Selles küsimuses on kaks seisukohta:

1) Jarir (*raa*) on edastanud hadithi, milles ta ütleb: „Ma küsisin Jumala Sõnumitoojalt (*saws*) järsu tahtmatu pilgu kohta ja ta käskis mul mööda vaadata.“ Al-Qadi Iyad kommenteeris: „Õpetlased – olgu Kõigekõrgem Allah neile armuline – on öelnud, et selles hadithis peitub tõestus selle kohta, et näo katmine tänaval ei ole naisele kohustuslik. See on talle hoopis soovituslik sunna ja mehel on kohustus oma pilk naiste pealt maha heita, välja arvatud, kui tal on vaatamiseks legaalne õigus. Šeikh Muhyud-Deen An-Nawawi mainis seda ilma edasise seletuseta.“

2) Seejärel mainis Al-Muflih Ibn Taymiyya seisukohta. Seejärel ütles Al-Muflih: „Arvestades kõige sellega, kas on siis karistamine legaalne? Karistamine ei ole lubatud teemade puhul, milles õpetlased on eriarvamusel, nagu selles siin.“

See vastus ühildub täielikult imaam Ahmadi seisukohaga: „Ei ole õige, kui õigusteadlane sunnib inimesi oma arvamust täitma.“ Ja see väide oli mõeldud juhuks, kui õigusteadlasel on õigus, mis veel rääkida siis juhust, kui tal ei ole õigus või kui arvamused lahknevad?

5. Autentsete hadithide väärtõlgendus –

Näiteks võib tuua Khathamiyah hadithi¹⁵, mille puhul osad õpetlased on öelnud, et hadithis pole selgelt öeldud, et naise nägu oli näha. See on väga kummaline väide, kuna kuidas muidu oleks nägija saanud väita, et naine oli väga ilus? Ja mida siis Al-Fadl korduvalt vaatas? Seda tõendit on väga raske ümber lükata ja seega võime järeldada, et naise nägu ei ole osa tema *awrast*. Osad õpetlased muidugi väidavad, et naine oli sel ajal *ihraami* seisundis ja sellepärast oli ta nägu katmata, kuid ka *ihraami* seisundis on neil naistel, kes oma nägu

¹⁵ See hadith jutustab, et üks ilus naine tuli Prohvetilt (*saws*) nõu küsima ja Al-Fadl (*raa*) jõllitas teda nii, et Prohvet (*saws*) pidi mitmeid kordi ta pea ära pöörama.

UUS MOOD?

Tõlkinud: Aisha

Allikas: <http://www.sajidine.com/premiers-pas/temoignage/cevoile.htm>

Mu sõbranna tuli minu juurde, seljas väga ebaharilikud riided: ta oli hakanud islamirätti kandma. Teised sõbrannad kogunesid kõik tema ümber. Muutusest üllatunud, küsis üks neist.

„Kas see on uus mood?“

Ta vastas rõõmsalt ja uhkelt:

„See on hidžaab, mille Jumal on kõigile naistele kohustuseks pannud. Ta ütleb Koraanis:

„Ja ütle usklikule naistele, et nad langetaksid oma pilgud ja hoiaksid oma privaatseid kehaosi, et nad ei näitaks oma ilu, välja arvatud, mis sellest on ilmne ning et nad tõmbaksid oma khimaarid üle oma kaelaava (dekoltee) ja ei näitaks oma ilu ...“ (24:31) ja „Oo Prohvet, ütle oma naistele ja tütardele ja usklikule naistele, et nad tõmbaksid oma žilbaabid enda ümber. On parem, et neid tuntakse (austusväärsete naistena) ja ei tülitata. Ja Jumal on Andestav, Halastavaim.“ (33:59)

Üks teine sõbranna, kes oli tema uuest kostüümist ilmselgelt häiritud, küsis:

„Kas siis islam käsib naisel oma ilu ära peita? See on ju

nagu peidaksime ära ilusa krooni, et inimesed seda ei näeks.“

Ta vastas rahulikult:

„Jumal on meile selle kohustuslikuks teinud mitte selleks, et meid ära peita vaid selleks, et meid kaitsta. Jumal teab kõige paremini, mis meile hea on. See rõivas on nagu pärlikarp, mõeldud pärlil kasvatamiseks ja kaitsmiseks. Hidžaab sümboliseerib *muslima* usku, puhtust, tagasihoidlikkust, väärtuslikkust ja austusväärset. Ilu ei ole mitte see, mis me omale meigiga näo peale valetame või moehilpudega esile toome või varjame, vaid tõeline ilu tuleb südamest; see peitub meie tunnetes, mõtetes, iseloomus ja arvamustes. Naiste üle ei tohiks otsustada mitte nende välimuse vaid sisemuse järgi. Keegi ei tohiks oma välise ilu või inetuse tõttu olla teistest paremas või halvemas olukorras.“

Kunagi oli aeg, kui ma ei mõistnud, miks naised ometi võitlevad selle eest, et võiksid end kinni katta. Miks nad ei taha olla vabad? Miks võitlevad nad oma „vangla“ eest? Täna ma mõistan ja mul on häbi sõnade pärast, mis kunagi on sel teemal üle mu huulte tulnud. Neil on õigus – naine ei ole asi, naine on indiviid ja tal peab olema õigus end kinni katta.

Ma arvasin, et on meeste seadus, mitte Jumala oma. Ma

arvasin, et selles väljendub meeste armukadedus ja soov oma omandit maailma eest varjata, endale hoida, mitte Jumala soov naisi väärtustada, et neid austataks.

Kui ma peale gümnaasiumi lõpetamist suurde linna õppima läksin, hakkasid mu silmad mu usu suhtes avanema, ma muutusin rahulikumaks, mõtlikumaks, mõistlikumaks. Ma mäletan siiani seda noort tüdrukut, kes kord minu vastas metroos istus. Ma vaatasin teda, ta kandis rätti. Ma ei suutnud kuidagi oma pilku temalt ära pöörata, nii ilus tundus ta mulle. Mitte tavapäraselt ilus, vaid tema rahulik nägu oleks justkui valgustatud olnud. Ta oli nii rahulik, pehme silmavaatega ... ta oli õnnelik. Sel hetkel peatus minu jaoks aeg. See oli esimene kord, kui tundsin rätiga seoses midagi positiivset ja see pilt söövitab end mu mällu.

Päevad möödusid, aga ma mõtlesin ikka sellele rahulikule rätis tüdrukule. Aga miks? Miks ta ometi seda teeb? Ja miks on ta nii õnnelik? Ja ma hakkasin lugema ... õppima oma esivanematelt päritud usu kohta, mis sinnani oli minu jaoks piirdunud vaid paari traditsiooniga aastas.

Ma lugesin ja õppisin ja mõistsin, kui palju head enda kinni katmine naisele toob, kuidas see tema olkorda parandab, teda kaitseb, teda õnnelikuks teeb. Esimest korda ei olnud mul enam ühtki vastuväidet. Ainus küsimus, mis oli mulle veel jäänud, oli: „Kas ma julgen?“ Rätti kandmine iseenesest ei ole ju mingi julgustükk, aga kas suudan vastu astuda kõigile neile üllatunud, arusaamatutele, pilkavatele pilkudele ja sõnadele? Jumal, palun anna mulle jõudu ...

Ja ühel päeval see hetk saabuski. Ma ei oska seda kuidagi seletada, et miks just siis, aga ühel suvisel päraslõunal,

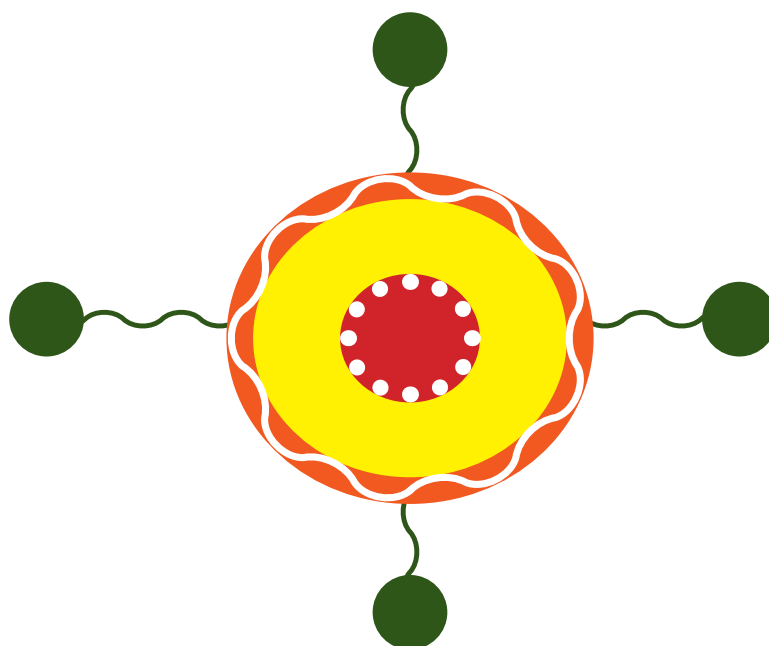
peale palvetamist, võtsin ma rätti, millega tavaliselt palvetasin, sidusin selle pähe, panin end riidesse – õigete riiete leidmisega mul õnneks probleemi ei olnud, kuna olin juba varem pikki ja laiuid rõivaid kandnud – hingasin sügavalt sisse ja läksin välja.

Ma tundsin lausa füüsiliselt, kuidas inimeste pilgud minul peatusid, ma higistasin ja värisesin ühtaegu.

Kuna olen küllaltki kangekaelne, keeldusin ma koju naasmast ja veetsin nii terve päeva oma uues kostüümis. Kui ma viimaks tagasi koju minema hakkasin, pidin sõitma metrooga. Kaks meest ronis vagunisse, kus ma istusin, neist üks suitsetas ebaseaduslikku substantsi, teine hoidis käes lahtist õllepurki, kust ta aeg-ajalt söömu võttis. N ad ajasid väga valjul häälel juttu, tegid nalja, naersid üle terve vaguni, nagu neil ei oleks mõistusega kõik korras. Pean tunnustama, et mul oli väga hirm – mõtlesin, et sellises olukorras võib ükskõik mis juhtuda.

Meestel oli aga kogu segadusest, mida nad enda ümber külvasid, suhteliselt ükskõik. Istekohta otsides pidid nad minust mööduma. Mäletan seda, nagu oleks see olnud eile – nende pilgud langesid mulle, mõlemad peitsid selle, mis neil käes oli, selja taha, vaatasid minust kaugelt mööda, seejärel langetasid minust möödudes pea ning jäid vait. Ma ei kuulnud neid enam sõnagi vahetamas.

Just siis mõistsin ma, et mosleminaise riietus – ükskõik, mis sellest ka ei räägita – on siiski kaitse ja Jumala õnnistus meile ja olen seda sellest ajast armastuse ja kindlustundega kandnud ... juba aastaid. Kui mind sellepärast altkulmu põrnitsetakse, vastan ma vaid naeratusena, end austava ja oma väärtusest teadliku naise naeratusena.

Islamiuudised

Tõlkinud ja koostanud: Eliza

TUNESIAS TOIMUS RIIGIPÖÖRE

Allikas: www.e24.ee, www.ohtuleht.ee, www.aljazeera.net

14. jaanuaril põgenes Tuneesia president Zein al-Abidine Ben Ali Tuneesiast – riigist, mida ta oli 23 aastat raudse rusikaga valitsenud. Ükski Euroopa riik ei olnud nõus tema lennukit vastu võtma. Tagandatud presidendi lennuk tiirutas seni taevas, kuni sai viimaks loa maanduda Saudi Araabias – riigis, mis esindab kõike seda, mille vastu ta kogu oma valitsusaja oli võidelnud. Rahvuslik ühtsusvalitsus, mis pärast tagandatud presidendi põgenemist moodustati, teatas neljapäeval, et tunnustab sammuna demokraatia suunas kõiki keelatud poliitilisi parteisid. See aga sillutab tee mõõdukalt islamistliku partei Nahda tagasitulekuks, mis tõusis 1980. aastate lõpus esile kui juhtiv opositsiooniline jõud – kuni võimud ta alla surusid. Ben Ali viskas vangikongi tuhanded partei toetajad ning ajas maapakku sajad islamistid, kaasa arvatud partei asutaja Rachid Ghannouchi. Nahda ametnikud ütlevad, et kavatsuvad partei taas kokku

kutsuda ja valimistel osaleda. Ghannouchi, kes 20 aastat Suurbritannias on elanud, valmistub koju tagasi pöörduma. Hamadi Jebali, kõige kõrgem Tuneesias viibiv Nahda liider, on juba ajutise valitsuse peaministriga kohtunud. Jebali, kes 17 aastat vangis istus ja vabanes aastal 2007, väidab, et tuneeslastel ei ole põhjust islamiste karta ja et ta partei kavatses seista naiste võrdõiguslikkuse eest. „Me oleme näinud, millised traagilised tagajärjed autoritaarsusel on ja me ei kavatses neid taastoota,“ ütles ta Financial Timesile. „Meie saame islamist niiviisi aru, et midagi ei tohi kellelegi peale suruda – ei pearätti ega midagi muud. Me tahame propageerida arusaamist religioonist, seades raamistikuks austuse ja respekti vabaduste suhtes.“ Kuigi viimaste aastate jooksul on enamik Nahda vange vabastatud, on nende kohad kinnipidamiskohtades sisse võtnud uuem põlvkond salafisid, kelle

konservatiivsem usukäsitlus on pärit Saudi Araabiast.

„Enamik, kui mitte kõik vangid on salafid,“ ütles inimõiguste advokaat Radhia Nasraoui. „Mõnikord arreteeriti lihtsalt inimesi, kellele mõni salafi CD või kasseti oli andnud.“

Ben Ali kasutas ilmalike väärtuste kehtestamiseks sageli äärmuslikke meetmeid. Kes iganes näitas üles „liigseid religioossuse märke“, sattus kohe kahtluse alla ning jäi sageli ilma ka oma töökohast. Politsei korraldas tänavatel pearättide konfiskeerimise kampaaniaid ning sundis naisi kirjalikult töötama, et nad neid peakatteid enam kunagi ei kannaks.

Töötö arvutiinsener Naima al-Minaoui ütles, et iga kord, kui ta riigisektoris tööle kandideeris, lükati ta pearätti tõttu tagasi.

„See peaks olema iga inimese vabadus ja valik, kanda pearätti või mitte,“ ütles ta. „Tuneesia naised on haritud, teadlikud ja meestega võrdsed. Neile ei tohiks midagi peale suruda.“

EGIPTLASED HÜÜAVAD – „MAHA HOSNI MUBARAK!“

Allikas: www.ohtuleht.ee

Rahva meeleavaldused president Hosni Mubarak'i võimu vastu algasid Egiptuse pealinnas Kairos teisipäeval 25. jaanuaril. „Maha Hosni Mubarak!“

skandeerisid tuhanded inimesed. Kolmapäeval levisid need ka teistesse linnadesse. Võimud teatasid meeleavalduste keelustamisest ja olid

eilseks vahistanud üle tuhande inimese, kuid rahvas on lubanud proteste jätkata. Politsei kasutas demonstrantide vastu pisargaasi,

veekahureid ja kummikuule. Meeleavalduste mahasurumisel on saanud surma vähemalt kuus inimest. Demokraatiameelse noorteühenduse liikmed kuulutasid tänaseks Kairos välja massimeeleavalduse. „Me jätkame 25. jaanuaril alustatud, me tuleme tänavatele, et nõuda õigust elule, vabadust ja väärikust, ja me kutsume kõiki tänavatele tulema..., ning jätkame, kuni egiptuse rahva nõudmised on täidetud,“ seisab noorteühenduse avalduses. Muret tuntakse eelkõige rahva kehva elujärje, suure tööpuuduse ja demokraatlike vabaduste puudumise pärast. Egiptuses teisipäeval alanud meeleavaldusi peetakse viimase 30 aasta kõige olulisemateks protestideks araabia maades. Hosni Mubarakist sai president 1981. aastal pärast Anwar Sadati

mõrvamist. Üldlevinud arvamuse kohaselt tahab 30 aastat võimul olev 82aastane president järgmistel valimistel upitada presidenditoolile oma 47aastase pankurist poja Gamal Mubaraki. Egiptuses toimuvat jälgitakse väga tähelepanelikult ka Euroopa Liidus. „Puhkenud meeleavaldused annavad märku poliitiliste muutuste soovist,“ ütles Euroopa Liidu välispoliitikajuhi Catherine Ashton pressiesindaja. Samal ajal kui Kairo kesklinna Tahriiri Vabaduse väljakule kogunenud kümned tuhanded inimesed nõuavad 82aastase presidendi Hosni Mubaraki viivitamatut tagasiastumist ja riigist lahkumist, ähvardades üldstreigi ja miljoni inimese marsiga läbi Kairo, on lääneriigid mures. Mis saab pärast Mubarakki, kes on USA ja Iisraeli poliitika olulisim toetaja? Egiptus on ju oma 84,5 miljoni elanikuga

suurim araabia riik. Austriast kiirkorras Egiptusesse naasnud endine Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri juht Mohammed ElBaradei kinnitab: pärast Mubaraki lahkumist lahendab loodav üleminekuvalitsus kõik probleemid, muutes ka põhiseadust, kus on ebademokraatlikke osi. „Pärast seda võivad egiptlased minna esimestele demokraatlikele valimistele ja valida endale uue presidendi ja parlamendi,“ ütles ElBaradei intervjuus Itaalia ajalehele La Stampa. Brüsselis loodetakse, et rahutused Egiptuses ja Tuneesias toovad nendesse riikidesse demokraatia. Peale Tuneesia ja Egiptuse on rahvas viimastel nädalatel avaldanud võimude vastu meelt ka Jordaanias, Alžeerias, Liibanonis ja Jeemenis.

ISLAM ON OLNUD OSA EUROOPAST JUBA AASTASADU

Allikas: www.delfi.ee

Tuntud Eesti diplomaat Riina Kionka on veendunud, et Euroopas tuleks aru saada, et islami kultuur on olnud osa Euroopast juba aastasadu.

Euroopa Liidu nõukogu sekretariaadi välispoliitika peadirektoraadi inimõiguste allüksuse juht Riina Kionka sõnul tulenevad paljud islamiga seotud probleemid Euroopas sellest, et eurooplased ei taha endale

tunnistada, et islami kultuur on olnud osa Euroopast juba aastasadu ning vaid marginaalne osa sellest on olnud vägivaldne. Kionka väitel on seda raske tunnistada ka Euroopa poliitikutel, sest vastupidine väide on populistlik ja toob häält. „Islam ei ole erand, ka teistes religioonides on fundamentaliste.“

Diplomaadi sõnul on Euroopa

kaotanud usu endasse ning see väljendub hirmus tesitsuguse suhtes.

„Euroopa peab julgelt kaitsma oma ideid ja ühiseid väärtusi, mis ei kuulu ühelegi usuliigile. Need on väärtused, mida jagavad Euroopa tekitajad. Õigusriiklus, inimõigused - kõik need asjad, millel Euroopa Liit põhineb, need asjad aitavad kaasa sallivuse tekkimisele,“ on Kionka veendunud.

EUROAMETNIKUD JÄTSID KOOLIPÄEVIKUTEST KRISTLIKUD PÜHAD VÄLJA, ISLAMI OMI MITTE

Allikas: www.delfi.ee

Euroopa Liit trükkis koolidele jagamiseks kolm miljonit päevikut, mille kalendrites on märgitud moslemi, hindu, sikhi, juudi ja hiina usu- ja tähtpäevad, samuti Euroopa päev 9. mai, kuid puudub

igasugune viide kristlikele pühadele nagu jõulud ja lihavõtted.

Kolme miljoni 2011. aasta märkmiku trükkimine läks maksumaksjatele maksma 4,4

miljonit Briti naela. Ligi 350 000 neist on juba Suurbritannia koolidele välja jagatud. Märkmikus puuduvad igasugused viited jõulupühadele, lihavõttele ja paastuajale, samal

ajal kui euroametnikud ei ole unustanud märkimast 9. mail tähistatavat Euroopa päeva. Euroopa Komisjoni tervise- ja tarbijaküsimuste volinik John Dalli oli sunnitud vabandama ja ütles: „Me kahetseme seda ja vabandame.” Selle üldise vabanduse taustal saadeti alandlik pöördumine Prantsusmaa valitsusele ja Prantsusmaa katoliiklikule kirikule, kes olid kristlike pühade

väljajäämise peale kaevanud otse Brüsselile.

Euroopa Liidu ametnikud on seda nimetanud „jämedaks veaks”, kuid pole selgitanud, kuidas võis see juhtuda.

12-16-aastastele õpilastele mõeldud kalender-märkmikud sisaldavad palju tänapäevast infot nagu näiteks mobiilikõnede hinnad, interneti ohud ja info kliimamuutuste kohta. Saksamaa konservatiivne

europarlamenti liige Martin Kastler süüdistas Euroopa Komisjoni agressiivses ateismis ja nimetas seda talumatuks. „On häbematu nimetada seda lihtsalt veaks, ükskõik kui suureks,” rääkis Kastler.

„Ma nõuan, et vastutav ametnik annaks koheselt aru.”

Kastler ootab Euroopa Komisjoni presidendilt isiklikku vabandust, sest kahtlustab, et kristlike pühade väljajätmine päevikutest oli tahtlik.

ROOTSI ALUSTAB VÕITLUST ISLAMOFOOBIA VASTU

Allikas: www.delfi.ee

Rootsi integratsiooniminister Erik Ullenhag kohtub neljapäeval Rootsi moslemikogukonna esindajatega, et töötada välja strateegia islamofobia vastu võitlemiseks.

Enesetapurünnak Stockholmis ähvardab tekitada umbes sadade tuhandete Rootsi moslemite vastu, kirjutab Ullenhag ajalehes Dagens Nyheter The Locali vahendusel.

Ullenhag väidab, et on vastuvõetamatu süüdistada kogu elanikkonnagruppi ühe isiku tegude eest.

„Meie, kes usume, et Rootsi väärtused on avatus ja tolerant, vastutame võitluse eest islamofobia ja eelarvamuste vastu, mis võivad terroriaktile järgneda,” kirjutab Ullenhag. „Me ei tohi kunagi lubada ühe isiku teol muuta kogu

usundit kahtlaseks peetavaks või et kogu elanikkonnagruppile asetatakse kollektiivne süü.”

Ullenhag tuletab meelde, et enam kui 99,9 protsenti Rootsi umbes 400 000 moslemist ei ole umbes 200 vägivaldse islamiäärmuslase nimekirjas, mida koostab Rootsi julgeolekupolitsei Säpo.

Minu lugu

Viimasel ajal on meieni jõudnud aina rohkem uute moslemite islamisse asutumise lugusid, otsustasime sellest kuust alustada uue rubriigiga „Minu lugu“.

Rubriigi avajutu jutustab meile oma islami leidmise loo muhulanna Kristiina.

Assalamu alikum warahmatullahi wabarakatuh, minu õed ja vennad!

Ma ei ole olnud alati usklik, vähemalt mitte praktiseeriv. Samas olen ma ennast alati tundnud teistest erinevana, nii öelda spirituaalsena. Lapsepõlves olid mõned harvad tunnid kristlikku pühapäevakooli, millest õnnestus osa võtta ning põhipalveid ma teadsin, kuid laususin neid ikka siis, kui asjad ei läinud päris nii, nagu mina oleksin soovinud. Tegelesin veidi numeroloogia ja kaartidega ennustamisega ning hoidsin ennast kursis erinevate horoskoopide ning „teadjameeste“ mõtteavaldustega. Minu vanematest on isa lapsepõlves ristitud, aga kumbki emaga mingit religiooni ei praktiseeri.

2006. aasta oli minu elus suure pöörde aasta. Sündis minu esimene laps ja seitsme aastane kooselu lapse isaga hakkas karile jooksuma. Valitses suur hingeline segadus, alaväärsustunne, ärevus... Lootuses hingerahu leida käisin kodule kõige lähemas luteri kirikus leeris ja lasin end ristida. Paralleelselt otsisin abi ka eneseabi raamatutest, osalesin mõnel kursuselgi, nagu näiteks „MasterMind“.

Uuris inimese alateadvuse kohta kirjutatud, kvantfüüsikat ning muid populaarseid asju, et oma „eduteadvust“ elus tõsta. Oma töö tõttu puutusin siis ja puutun nüüdki kokku ka Eestlaste oma usuga, nimetagem seda siis maausuks või taarausuks, kuid baseerub see põhiliselt puude, allikate ja kivide kummardamisel ning sealsetele jumalatele ohvrite toomisel.

2007. aastal saatis Jumal mulle veel teise lapse ning suhted lapse isaga said läbi. Mõtlesin ennast tegevuses hoida ja hakkasin kaugõppes ülikoolis käima. Esimesel aastal pool aega rasedana ja teise poole koos beebiga. Teisel aastal, kui lapsed minu ema hoolde jäid, oli mul juba rohkem aega iseenda jaoks ning panin Internetti kuulutuse, et võiksin uute inimestega suhelda. Vastajaid oli üllatavalt palju, kuid kuidagi jäin suhtlema kolme moslemist mehega (Bangladeshist, Egiptusest ja Alžeerias). Kõik olid minu jaoks kuidagi häbelikud, kuid peale mõningast suhtlemist kahel neist häbelikkus kadus ja nad tahtsid minuga abielluda.

Kolmandat, kes häbelikuks jäi ja veebikaameras endal mütsi esialgu silmini tõmbas, sügavamalt usu kohta küsis, abieluettepanekuga ei „rännanud“ ja minu mõtlemise vastu huvi tundis, ma väga tihti ei näinud. Vahel, kui ma teda aga nägin, käis ta mulle oma usuteemadega lausa närvidele ja ma ütlesin, et ma ei

viitsi temaga rääkida. Kuid lõpuks oli ta mind oma küsimustega nii kaugele viinud, et hakkasin uurima, mis islam endast kujutab.

2009. aasta kevadel juhtus minuga õnnetus, kus ma väga vabalt surma oleksin võinud saada – tegin koos hobusega täiskiirusel kukerpalli. Ma olin väikeses šokis ning tõepoolest tänasin Jumalat, sest ainuke väike õmblust vajav haav oli sendimeeter minu paremast silmanurgast. Minu silmad ja kondid olid terved ja ma tundsin, et mind on kaitstud ning see ei ole mitte esimene kord, kui ma nii tundnud olen. Peale seda proovisin korra moslemi moodi palvetada, kuid üheks korra see tookord jäigi. Vahetasime internetituttavast araablasega telefoninumbrid, sest teised moslemid olid mind oma abiellumise ja naisekvõtu jutuga ammu ära tüütanud, pealegi arvasin ma, et saan meesteta päris hästi elatud. Hakkasime sms- vahetama, sest väga tihti ei õnnestunud msn-is suhelda. Kui juuli alguses üksteisele samal ajal sõnumid saatsime ja ta veel vastas, et meie mõtted on nüüd samaks saanud, siis tunduski, et mingi „klõps“ meie vahel käis.☺ Pooleteise kuu pärast oli ta minu vanematekodu ukse taga ja nägime üksteist päriselt esimest korda ning siis tehti alles õige abieluettepanek. Islami abieluni jõudsime paar kuud hiljem, kui juba temale külla läksin. Vähemalt pooled minu teadmistest islamist pärinevad minu abikaasalt ning nende eelis omal käel õpituga on see, kuidas inimene neid igapäevaelus rakendab. Ta ei ole mulle midagi peale sundinud vaid ma olen ise tema kõrvalt õppinud. Tema isiklik eeskuju ja teadmised on ahvatlenud mind neid järele proovima ning lõpuks viinud veendumuseni, et see sobib mulle ja on loomulik elustiil. Usk on osa elust, mitte nagu kristluses, kus see pigem eraldi asetseb.

Kuna ma ka avalikult islamist rääkisin, siis tekkis ka kohaliku luteri koguduse pastoriga, tema algatusel, kirjavahetus kus mulle kaasa tunti, et ma lastega üksinda olen, sest kui islam vs kristlus teoloogilisi küsimusi esitasin, pöörati see ikkagi selle süüks, et mul isiklikus elus on probleemid ja moslemist sõber mind mõjutab. Pastor ütles, et tema ei hakka ärplema, tal teoloogias kraadid käes ja küllap Jumal ise teab, mismoodi asjad on. Lihtsalt tal on kahju, kui keegi oma elu untsu kipub keerama. Mõned pärlid tahan siinkohal siiski meie kirjavahetusest välja tuua:

„Islamil on väga mustvalge maailmapilt, mis ei märka nüansse ja üksikasju ...

Moslemite teoloogias on jumalapilt nii ühene, nii inimesele kättesaamatu, et samahästi võiks Allah olla ka surnud ...

6. sajandi mõtlemine? Jah tõepoolest avaldub see ka näiteks selles, et naine peab maani rätis istuma tagatoas luku taga, samal ajal kui mees käib mööda kõrtse koos oma sõpradega kergemeelseid Lääne naisi püüdnud ...

Peamised „tõestused“ olid siis erinevatest Postimehe artiklitest.

Lõppes see sellega, et kumbki jäi oma uskumuste juurde ja head tuttavad oleme me siiani. Näitas siiski hästi, mille põhjal inimene, ka praktiseeriv kristlane, oma arvamust

kujundab ja kui „sallivad“ on kaasinimesed, rõhutades ise arvamuste ja mõtlemise paljusust, elu värvilisust ning tegutsedes praktikas sellele risti vastu.

Moslemite hulgas võeti mind kui kristlast väga hästi vastu, alates juba minu mehest, kes võttis mind omaks mulle täiesti seletamatutel põhjustel. Oli mul ju sarnane maailmapilt, mis enamusele eestlastest on islami ning moslemist meeste kohta meedia vahendusel maalitud. Kõik mehe sõbrad, kelle juures käinud oleme on olnud väga külalislahked ja võtsid mind sellisena nagu ma olen. 2010 aprillis käisin Rootsisis mööda islamipöode. Kui üks *muslima* mulle peale ostu sooritamist „pole tänud väärt, öde“ ütles, siis see sõna „öde“, kuulduna võhivõõra suust, oli väga südantsoojendav.

Esimene mošekülastus toimus samuti tol korral Stockholm Mosques (Kapellgränd 10 Subway: Medborgarplatsen), kuid siis ma veel palveruume ei näinud.

Foto internetist.

Sain mošee poest endale silmavärvi (*kohl*), egiptuses toodetud koduse riietuse koos salliga, puust närismisoksakesed, purpurpunase kahe osalise peakatte, laste araabia keele õppimise töövihiku. Samas sai sellest mošeeest ka esimene mošee, kus ma veidi rohkem kui pool aastat hiljem esimest korda, siis juba moslemina, palvetasin ja meeste „amiin“ ajal sipelgaid mööda selgroogu ülesse tundsin jooksmas.

Usutunnistuse ütlesin salaja, ilma mehe teadmata Tallinnas islami keskuses 21.september 2010. Mehele ütlesin öhtul, et sündisin täna uuesti. Tema olekust võis välja lugeda, et „kas sa ikka tead, mida sa tegid“, samas ta muidugi õnnitles. Minu vanemad suhtusid sellesse jahedalt; vanaema arvab, et olen eksiteel (ta meil peres ainus, kes mingil määral kristlust praktiseerib). Kõige ägedam vastureaktsioon minu islamisse pöördumisel on olnud laste isa poolt, kuid tundub, et nüüdseks on temagi maha hakanud rahunema.

Usutunnistuse ütlemisele lähemale tõukas ka „The Arrivals“ (youtube'is) seeriade vaatamine, sest see seletas lahti, mis tänapäeva maailmas tegelikult toimub. Teaduslikud faktid küll hämmastasid mind, kuid ei

pannud koheselt islamit tunnistama. Arvan, et minu islamisse jõudmine oleks võtnud palju kauem aega, kui mul ei oleks olnud positiivset eeskujut oma mehe näol olemas. Imaam rääkis minuga enne pea tund aega ja uuris mismoodi ma islamini olen jõudnud ja kas ma ikka tean, mis ma teha tahan. Otseselt küll ei noominud, kuid andis siiski mõista, et moslemiks hakkamine on ka suur vastutus just kogukonna üldilme loomises ja seda ei tehta lihtsalt kellelegi näitamiseks.

Päev peale usutunnistuse lausumist andsin ka töö juures koheselt teada, et olen nüüd moslem. Keegi ei üllatunud, sest nad olid minu islami huvist teadlikud ning üks töökaaslane küsis, miks ma siis rätikut ei kannan. Tundsin, et mul ei ole enda õigustuseks midagi öelda. Ülejäämisel päeval olin juba oma punase rätiga tööl. Väljaspool tööd on rätiku kandmine olnud rohkem sisemine võitlus, kuid nüüdseks olen omale sobiva stiili leidnud ning erinevaid rätikuid varunud. Mugavustsoonist astusin välja lasteaias laste jõulupidudel käies. Palju oli siseruumides inimeste ette astumisel abiks ka kohaliku tikitud mustri alusrätik, mis samas mulle endale kinnitas, et võin olla samal ajal nii muhulane kui moslem. Õnneks olen ma

saanud siamaani ainult kiitvaid komplimente oma rätikutele ning samas ei ole ka tuttavad kõrvale tõmmanud ja tulevad minuga rääkima. Ma tunnen ennast rätiga väga hästi ja tõepoolest on see nagu kaitsekilp.

Palvetamine loksus peale usutunnistuse ütlemist samuti enam-vähem paika (alati õigel ajal ei jõua) ning kuna mittemoslemina juba kaks ramadaanipaastu õnnestusid, siis olen nüüd juba järgneva ramadaani ootuses, et teha seda nagu moslemile kohane.

Ma tunnen peale moslemiks hakkamist, et olen tagasi saanud südamerahu, oma naiseliku väärkuse, leidnud endale hea abikaasa ning ma tunnen ennast enesekindlamana kui kunagi varem. Ma olen väga tänulik, et Jumal minu südant valgustas ja palun, et Ta mind aitaks õigel teel käia ja Teda armastusega teenida.

Jumala õnnistusi teile kõigile soovides,
fi amani Allah,

õde Kristiina.

Moslemipäevikud

RUMALAD LAPSED VÕI TÄISKASVANUTE HOOLIMATUS?

Eile õhtul rääkis N. mulle uudise, mis samal päeval oli juhtunud. Kohaks meie linnaga piirnev linnake. Tee- maks jälle kool. Kaks 3. klassi tüdrukut olevat peale koolipäeva lõppu tagasi üles klassi hiilinud, et tahvliilt kirjutamata töö lõpuni vihikusse kanda. Muidu saavad veel õpetajalt järgmisel päeval vastu näppe. Töö kirjutatud, avastasid nad aga, et kool oli vahepeal kinni pandud ja õpetajadki lahkunud. Ja mida siis tüdrukud tegid? Hüppasid aknast alla! Kuskilt kõrgema korruse aknast ilmselt, sest ühel on vaagnaluu murd ja teine olevat pea peale kukkunud ja on eluohtlikus seisus Mansoura haiglas. Teine on Damüati haiglas.

Mulle tundus kogu loo juures imelik, et 8-9 aastased tüdrukud ei tea, et aknast alla hüpata on ohtlik. Ise olevat tüdruk öelnud, et filmides ju tehakse nii. Avaldasin arvamust, et üsna rumal tüdruk. Mees aga sai mu peale pahaseks, et lapsed ju ja nende mõistus pole suurte omaga võrreldav. Kodurahu huvides ma eile seda teemat edasi ei arutanud ja kobisin magama.

Aga hommikul rääkisin loo Ahmedil edasi, kohani, kus tüdrukud avastavad, et on kooli lukutaha jäänud. Seal kohal küsisin, et mis tema teeks. Mainin siinkohal, et ta on 7-aastane. Tema hõikaks aknast kellegi appi või siis ootaks, kuni me kodus avastame, et ta on hiljaks jäänud ja teda otsima läheme. Rääkisin talle siis loo lõpuni, et tema reaktsiooni näha. Arvas, et napakad tüdrukud.

Olen siin üldse tähele pannud, et paljud vanemad tegelevad oma lastega minimaalselt, st ei suhtle omavahel eriti elulistel teemadel. 9-aastane võiks ju juba teada küll, et filmis on tegu näitlemisega. Samuti nagu 8-aastane võiks teada, et lövi poegib, mitte ei mune (tõestisündinud lugu). Ja selliseid näiteid võin tuua kümneid, aga jutt läheks liiga pikaks.

EGIPTUSE HINDAMISSÜSTEEM, FÜÜSILINE KARISTUS JA MUUD

Kuna Ahmed käib nüüd esimeses klassis, siis on see meie peres kuum teema. Minul on tunne nagu oleksin ise koolipinki tagasi sattunud. Iga päev teeme koduseid töid koos. Ma olen araabia keele lugemises juba päris osav, Ahmedil läheb asi natu aeglasemalt. Siinsele koolisüsteemile oli algul päris raske pihta saada. Ma pole päris kindel, et ma nüüdki õieti tean, kuidas siin asjad käivad. Esimene klass on õnneks suht lihtne. Aga minu jaoks tunduvad paljud asjad sellegipoolest veidrad. Kas või see, et neil õpilaspäevikut pole. Kodused tööd kirjutatakse kas lehekülje ülaossa või siis peavad nad selle ise meeles pidama. Hindamine on ka teistmoodi kui mina harjunud olen. Hindeid kui selliseid polegi, minu poja vihikus on nt sellised hinded - 10/10 ja 20/20, korra sai 9,5/10. Veerandi ja aastalõpu hinnete saamiseks liidetakse eksamite tulemused kokku ja vaadatakse mitu protsenti maksimumist sai. Miks ei võiks kasutada midaagi lihtsamat?

Ja kõige veidram asi siin üldse on füüsilise karistuse kasutamine koolides. Seadusega on see minu teada nüüdseks keelatud, aga nagu ikka Egiptuses, seadused kedagi ei huvita eriti. Igas klassis on kepp, millega siis paharrete nahutatakse. Nt antakse kepiga vastu näppe. Karistada võib saada isegi sellise pisiasja eest nagu koduse töö tegemata jätmine. Hea, et meil sellist asja koolis polnud, ma oleks vist praeguseni sinikaid täis.

Eile Ahmed tuli koolist koju ja rääkis, et seal sai palju nalja. Arvutiõpetuse õpetaja olevat tahtnud ühele poisile (tegu siis 1.klassiga) jalaga virutada!!!! (mul tõusid selle koha peal karvad peas püsti), aga keegi olevat enne vett maha kallanud, ja niikui õpetaja jala tõstis, prantsa-

tas pikali. No ja siis muidugi lastel nalja kui palju. Minu meelest sai oma palga kohe kätte. Ja täna olevat nende klassist jooksuga mööda läinud, pea maas. Ahmed arvas, et ju tal siis häbi oli.

Ja veel üks paarinäda tagune juhtum koolist. Koolis vaktsineeriti lapsi Jumal teab, mis haiguse vastu. Seda muidugi vanematele ette teatamata. Nii kui Ahmed aru sai, et süstimiseks läheb, küsis WCsse. Ise aga lasi hoopis koolist jalga, koolikoti jättis maha muidugi. Meie olime kodus, kui järsku keegi uksele koputas. Tegin ukse lahti ja pidin ehmatusest pikali kukkuma, koolipäeva lõpuni oli veel paar tundi aega. Ise näost tulipunane ja üleni higine, rääkis siis ära mis juhtus. Arvasin, et nüüd saab küll Nasser käest kõvasti võtta, aga too ei osanud muud teha kui naerda.

Siin on niimoodi koolist keset õppepäeva lahkumine põhimõtteliselt võimatu, kuna üks pannakse tundide ajaks lukku ja alati istub üks õpetaja ukse juures valves ka. Lisaks on koolimaja ümber veel üle kahemeetrine müür. Tuletab vanglat meelde, kas pole? Aga sel päeval oli hetkeks üks lahti tehtud, et kedagi sisse lasta, ja valvur oli samal ajal uitama läinud.

Ahmedil tegelikult vedas, et ta ühes tükis koju jõudis. Koolitee on umbes 2 km kitsast autoteed, ja majasid tee ääres pole. Lisaks on veel ühes kohas metsikult palju hulkuvaid näljaseid koeri, kes oleksid võinud ta vabalt maha murda. Alles üleeile panid nad siinsamas meie maja lähedal ühe kitse nahka.

Aga lõpptulemus oli see, et viisime ta kooli tagasi, imelikul kombel ei tehtud seal teist nägugi, nagu oleks selline asi tavaline. Sai oma süsti ära ja kommenteeris ainult, et polnudki valus.

Järgmise süstimise ajal olid süstijad juba kavalamad - lapsi klassist välja ei viidudki, sealsamas aeti asi ära. Ah jaa, üks imelik asi veel - tunniplaani neil ka pole veel, ütlesid küsimise peale et hiljem pannakse see paika. Kool on kuu aega kestnud juba ja iga päev veavad vae- sed lapsed kõik vihikud ja raamatud kooli ja tagasi. Ja siis imestavad hiljem, et peaaegu koigil on seljavalud.

KOOLISTRESS JA -VÄGIVALD

Egiptuse koolis on elu nii „ilus ja hea”, et Ahmed on täielikus koolistressis. Ja ikka selle pärast, et üks teatud õpetaja lastele kepiga vastu näppe annab. Jah, lugesite õigesti, selline asi on Egiptuse koolides täiesti tavaline. Isegi paljude lapsevanemate arvates. Uuris sin selle kohta üks päev netist ka. Füüsiline karistus on seadusega 1998. aastast keelatud. Paar aastat tagasi aga peksis õpetaja ühe 11-aastase poisi kooli koridoris surnuks, kuna too keeldus kätt välja sirutamast, et õpetaja teda lüüa saaks. Õudus kuubis. See õpetaja pandi küll kinni aga laps jääb surnuks. Teine juhus oli selline, et õpetaja läks lapse peale närvi ja viskas teda pliiatsiga. Pliiats läks silma ja laps ühest silmast pime. Ei mäletagi, mis selle õpetaja tehti.

Statistika on selline, et 50% Alam-Egiptuse koolilastest (kuhu siis ka meie kuulume) ja 70% Ülem-Egiptuse koolilastest kogeb õpetajapoolset füüsilist vägivalda. Hir-

mus.

Aga meie pere juurde tagasi. Ahmed juba mõnda aega ütleb, et ei taha kooli minna. Ikka on läinud. Viimane nädal lausa nutuga, täna hommikul oli asi eriti hull. Lisaks on tal ka tekkinud füüsilised probleemid - hommikul kõht lahti, üles ärgata ei jõua/taha, ja ütleb ka, et koolis on süda paha. Puhkepäevadel ja peale kooli pole tal häda midagi. Minu süda seda enam välja ei kannatanud, ajasin hommikul mehe voodist välja ja rääkisin, kuidas asjad on. Oma jututõestuseks otsisin netist ka koolistressi kohta ja tõlkisin Googlega ära. Tema esimene reaktsioon oli, et miks ainult meie poeg kurdab? Halloo, ütlesin, et vaevalt teistelegi see löömine meeldib, aga teades egiptlasi ei tee nad midagi, kuigi isegi vastav seadus on olemas. Pigem lasevad asjadel nii kaugele minna, et laps keeldub õppimast ja kooli minemast. Pole veel siin last kohanud, kes ütleks, et talle koolis meeldib. Pole just üllatus.

Igatahes läks Nasser kooli direktori jutule, õpetaja endaga ei hakanud enam jamamagi, kuna temaga ka varem sellest juttu olnud. Direktor oli õnneks mõistev ja lubas õpetajaga rääkida. Nüüd siis ootan põnevuse ja väikese hirmuga ülehommset, et näha, mis toimuma hakkab. Hoian teid ka asjaga kursis.

TUNNISTUS

Nii, täna oli jälle kool. Jälle sellepärast, et kolmepäevase koolinädalaga tundub see umbes nagu kuuvarjutus.:D Tuleb välja, et Nasser jutuajamisest direktoriga oli kasu, sest õpetaja polevat täna MITTE KEDAGI löönud. Arvata võib, et sai direktori käest peapesu. Aga Ahmed läheb nüüd jälle ilma nutu ja pikema jututa kooli, paha ka pole enam olnud. Mina igatahes olen väga rahul. Ah jaa, täna said tunnistuse ka. Siin kirjutatakse iga kuu kohta hinded, igas aines. Täna said siis oktoobri ja novembri omad, lapsevanem peab allkirja ka andma. Kõik hinded olid normaalsed, va inglise keel. Naersime, et nüüd meil mark maani, endal ema välismaalane ja laps saab inglise keeles 10/20. Aga selle aine me tõesti jätsime unarusse, kuna mina muretsen hetkel pigem selle pärast, et lugemine ja kirjutamine korralikult selgeks saada. Muidu ained kõik 18-20 punkti, religiooniõpetus 17. Nüüd tuleb ikka hakata inglise keelt ka õppima, Ahmed pole viitsinud sõnu pähe õppida, aga muud ei kontrollitagi. Samas ta üritab inglise keelt lugeda. Eesti keelt ka. Kujutan ette, et ta pea on kõigi nende erinevate keelte ja tähtedega päris koormatud. Ükspäev luges mulle isegi ühe arabi keelse raamatu unejutuks ette. Muidu loeme Pipi Pikksukka.

TAAS KOOLI

Vaheaeg saigi läbi (lõpuks ometi), ja täna oli jälle kool. Ja ka sel poolaastal toimub neil õppetöö ülepäeviti, minu kurvastuseks ja Ahmedi suureks rõõmuks. Saime siis lõpuks ka tema tunnistuse kätte. Ja jälle pean ma nende koolisüsteemi kiruma. No mitte ei saa tunnistusest aru. Kui kuu hinded olid 20-palli süsteemis, siis nüüd on asi hoopis segane. Osad ained on nüüd 50st, ja

teisi ei teagi. Vist pidavat 30st olema. Aga hinded ise polnudki kõige hullemad, inglise keel välja arvata muidugi. Aga seegi oli parem kui varem, nii et ei kurda. Ainuke aine, mille hindamine mulle tobedusena tundub, on joonistamine. No ma ise ei osanud koolis joonistada ja ega Ahmedki eriline joonistaja pole. Aga vaatame-näeme, kuidas sel poolaastal läheb.

PIITS JA PRÄÄNIK?

Täna sain järjekordselt tõestust selle kohta, et Egiptuses kasvatatakse lapsi piitsa ja präänikuga. Ahmed tuli täna koolist, üliõnnelik, ja liputas mu nina ees väikest kilekotti müntidega. Loomulikult uurisin kohe, kust ta need sai. Tuli välja, et kõik olevat saanud 10 L.E-d. Uurisin teadmate käest ja sain teada, et Azharis pidavatki nii olema. Ja veel, et tegelikult peaks nad iga kuu raha saama, aga nagu siin kombeks, kaob see raha vahepeal kuskile ära. Aga pole hullu, lastel rõõmu kui palju. Mis siis, et üleile olevat pool klassi rets-õpetaja käest vastu näppe saanud. Lapsed isegi ei teadnud, mille eest. Paistab, et meil tuleb jälle kooli minna asja uurima. Aga hea uudis on see, et järgmist nädalast pidavat jälle iga päev kool olema. Ilmselt on seagripp jäädavalt lahkunud. Lapsed sellest uudisest ilmselgelt vaimustuses pole, aga ega nad alati ei tea ka, mis neile hea. Aastalõpu eksamid pidavat juba mai algul olema, nii et kaks kuud seda kooli vaid ongi veel jäänud.

VANA KORD TAGASI?

Kolmapäeva hilisõhtuti on meil tavaks saanud Sabaya (صبايا) vaatamine (loodan, et ar.k. sai õigesti kirja:). See on väga tore saade tõelise Egiptusega tutvumiseks. Roosad prillid kaovad nagu naksti. Eelmisel kolmapäeval räägiti koolist ja füüsilisest karistusest. Tuleb välja, et uus haridusminister Ahmed Zaki Badr (mingu ta põrgu), olevat lubanud füüsilise karistuse koolidesse tagasi tuua. Mõningatel andmetel pidavat uus seadus juba

kehtima, teised eitavad seda, nii et päris täpselt ma ei teagi.

Saate juurde tagasi. Juttu oli poisist, kelle õpetaja jala-hoobiga kõhtu tappis. Karistus - 3 aastat vanglaelu. Näidati ka poisi ema. Veel oli juttu tüdrukust, kes samuti õpetaja ettevaatamatuse tõttu suri. Koolibussist mahamminnes oli tüdruku kott sangapidi jäänud lingi külge, buss vedas vaesekest 4 minutit kaasa. Kus olid õpetaja silmad, kes lastega kaasa sõidab ja kelle ülesandeks on vaadata, et laps turvaliselt koju jõuaks?

Siis oli tüdruk, kes kaotas silma. Klassi sisenemisel tekkis laste vahel väike tõuklemine, ja ta kukkus katkise ukse-lingi otsa. Õpetaja viis lapse haiglasse ja käskis vanematele valetada. Vanematele korruga ei helistatud, et nad asja suure kella külge ei paneks.

Järgmisena poiss, kes sai õpetaja käest vastu sõrmi, tagajärjeks luumõrad. Põhjuseks see, et ei osanud matemaatika ülesannet lahendada ja poiss julges veel öelda ka, et see õpetaja pole neile varem tundi andnud, vastav materjal läbi võtmata. Tegelikult sai terve klass vastu näppe, aga poisile anti ekstra, sest julges suud paotada. Aga mis asja juures kõige õõvastavam – tegu on samas koolis õpetava naisõpetajaga pojaga ja kogu koolile oli teada, et poiss põeb leukeemiat ja lisaks veel B ja C hepatiiti. Et nii haigele lapsele võiks ju mingeid järeleandmisi teha. Poisi ema läks dire jutule, kes pehmelt öeldes käskis suu kinni hoida. Ema tegi selle peale politseisse avalduse, misjärel talle ei makstud eelmise kuu palka välja - tervelt 180 L.E-d.

Kõik eelpool mainitud seigad juhtusid ajal, mis füüsiline karistamine koolides oli seadusega keelatud. Mis saab siis kui see jälle lubatud on?

Saadet võib vaadata Mehwar'í pealt, kolmapäeva öösiti kuskil 12 või 12:30 ajal. Neljapäeval on päevasel ajal kordus ka.

BAHRAIN

pärlid, palmid ja moslemid

www.bahrainguide.org

Assalaamu aleikum warahmatullaahi wabarakaatuh!

Siin taas Bahrain!

Seekord jutustan teile ühe pere ajaloo ja põhjus, miks ma sellest jutustan, on selle sügavamõttelisus.

Selle pere ajalugu on seotud Bahrainiga juba üle 100 aasta. Praeguse põlvkonna vanaisa tuli Pakistanist Bahraini pärleid püüdma ja sai vägagi heale järjele just pärlipüügi- ja müügiga.

Nagu teate sai Bahrain kuulsaks just pärlitega – ehk pärlipüük pani Bahraini õitsele.

Bahraini pärlid on 5-kihilised ja erilise läikega, sest Bahrainis on nii soolane vesi kui ka mageda vee allikad otse meres, mis annabki pärlitele erilise värvi ja läike.

See oli eriti ränk ja raske töö, sest pärlipüüdjad viibisid merel korraka 4-6 kuud ja sukeldusid iga päev, et korjata pärlkarpe. Kuna see aeg ei olnud mingeid hapnikuballoone ega muud erilist varustust, siis paljud pärlipüüdjad hukkusid.

Nad laskusid kõie abil alla sügavasse merre. Et

kiirelt sügavale jõuda, oli neil jala küljes raskuseks kivi. Kaelas kandsid nad korvi ja nina peal pesupulga sarnast pulka, mis sulges nina vee eest.

Kui nad olid valmis, ehk tundsid, et neid on vaja üles tõmmata, sikutasid nad märguandeks kõiest ja nad tõmmati jälle üles.

Laeval olid omad kokad, oli ka oma muusik, sest pikad päevad merel olid väga rängad.

Bahrainis õitses pärlipüük kuni aastani 1932, mil Jaapan tuli välja oma kunstliku pärliga, mis oli palju palju odavam kui naturaalne pärl ja nii kaotas Bahrain oma turu. Sama aasta 2. juunil leiti aga esimesena Pärsia Lahe maadest Bahrainis naftat, nii et see uus avastus aitas Bahrainil edasi areneda ja õitseda. *SubhaanAllah!*

Tagasi selle pere juurde. Nende vanaisa hakkas seejärel, kasutades kohalikke eeterlikke õlised ja lisades nendesse traditsioonilisi lõhnaaineid, turule tooma erilisi lõhnaõlised. Kuna tema lõhnaõlid saavutasid oma eriliste aroomidega väga suure populaarsuse, kasvas sellest pereüritusest välja suur firma ja selle firma parfüümid on tuntud kõikjal arabiamaades ja mujalgi.

Praegusesse põlvkonda kuulub 2 poega ja 2 tütar, kel omad lapsed juba suured ja abielus ja mööda maailma laiali. 20 aastat tagasi kuulus peresse aga 2 poega ja 3 tütar. Pere elas suures jõukuses ja kuigi nad olid kõik sündinud moslemid, oli neil jäänud palved ja kõik muu kuidagi unarusse. Ainult vanemad olid tõsised moslemid. Aeg kulus head elu elades ja nautides, reisides jne. Pere üks poegadest elas eriliselt vaba elu.

Aga ühel päeval haigestus nende väike 20-aastane õde ja arst pani talle diagnoosiks eriti raskekujulise vähi, mil-

lele enam mingi ravi ei aita. Nad viisid oma õe maailma parimate arstide-spetsialistide juurde, aga sellest karm tõde ei muutunud. Ja siis see juhtus – nende kallis pisiõde suri. Kogu pere sai justkui suure šoki sellest, et nad ei suutnud oma õde päästa, isegi kogu oma rahaga. Sellest hetkest muutsid nad kõik täiesti radikaalselt oma elu! *SubhaanAllah!* Nad tegid kannapöörde. Sellest ven-nast, kes eriti vaba elu elas, sai väga sügav usklik, kes on kogu oma elu Jumalale pühendanud.

See pere on siia Bahraini ühe imeilusa mošee ehitanud, nad annetavad pidevalt heategevuseks suuri rahasum-masid, sponsoreerivad Koraani retsideerimisvõistlusi – ühe sõnaga nad on igal pool osalised, kus nad saavad vähegi kasulikud olla, *alhamdulillah!*

Ka sooviksin täna teile jutustada imelisest naisest nime-ga Farhat Hashmi, kellega siin Bahrainis kohtusin. Ta sün-dis Pakistanis, Punjabis. Tema isa on kuulus islamiõpet-lane Abdur-Rehman Hashmi.

Farhat kaitses oma magistrikraadi araabia keeles Punjabis Ülikoolist ja oma doktorikraadi hadithiteaduses Glasgow Ülikoolis, Šotimaal. Ta õpetas Rahvusvahelises Ülikoolis Islamabadis ja samas hakkas ta andma tunde kõrgselt-skonna naiste ringides, kaasa-arvatud proua Farooq Leghari omas, kes oli 90.-date lõpul Pakistani esimene leedi.

Teatud aja möödudes lõpetas ta õppejõu töö ülikoolis ja otsustas täide viia oma soovi avada naistele mõeldud is-lamikeskus. Ta on rahvusvaheliselt tuntud kui Al-Huda International asutaja, mis põhineb Koraani õpetustel. Al-Huda International keskuseid on nii Islamabadis kui ka teistes Pakistani linnades; samuti USAs ja Kanadas.

Farhat Hashmil on 3 tütart ja 1 poeg. Ta tütreid on samuti õpetajad aga poeg on veel üliõpilane.

Ta on tuntud islami loengute pidajaid nii Pakistanis, siin Lähis-Idas, kui ka USA-s ja Inglismaal.

Tema koduleht on: <http://www.farhathashmi.com/dn/>
Minul oli au osa võtta tema loengust „Südame ja keele haigused“. Sooviksin siinkohal peamist sellest ka teiega jagada.

Seda me teame vast kõik, et Viimsel Kohtupäeval vaatab Jumal meie südamesse ja näeb, kui palju on meil seal *imaani* ehk usku. Süda, mis on puhas, on täis usku ja si-irust. Süda võib nii emotsionaalselt kui ka füüsiliselt haigeks jääda. See, kellel on tervislikud probleemid, ka-sutab raviks rohtu. See, kelle süda haigestunud emotsio-naalselt, vajab sprituaalset ravi. Me peame jõudma Alla-hini terve ja mitte haige südamega!

Kui su süda on füüsiliselt haige, pead alustama dieediga, muutma oma elustiili jne. Kui su süda on emotsionaalselt haige, pead samuti koheselt raviga alustama! Kõige raskemakujuline südamehaigused on širk ülbus, ihnus, viha teiste vastu, laiskus jne.

Me peame puhastama oma südant, puhastama selle oma vaenlasest – saatanast! Kui me ei puhasta oma sü-dant, kuidas me saame südant täita uute asjadega? See on nagu teetass, mida pead puhastama, pesema, et uuesti kasutada! Siiras *tauba* (patukahetsus) ja *istighfaar* puhastavad kõigest.

Ja Allah andestab ega väsi andestamast 100 või ka 1000 korda, kui me vaid seda Temalt siiralt palume, *alhamdu-lillah!*

Hoidkem ennast, hoidkem oma lähedasi, hoidkem oma südant, hoidkem oma usku puhtana! *Amiin!!!*

Amina Bahrainist

Pildil: Pearl ringtee Bahranis (allikas: internet)

minu maroko

ehk maailma teistpidi vaatamise õpik.

Autor: Kätlin Hommik-Mrabte

PÜHA BOUAZZA PÜHA

Läänes usutakse sageli, et kõik, mis islamimaailmas toimub, on islami seadus ning Jumala käsk moslemitele. Tegelikult aga näitab, et paljud moslemid, eriti just tänapäeval, on oma usu vastu vägagi ükskõiksed ning käivad pigem selle järgi, mis nende esivanemad on neile pärandanud.

Nii järgib ka osa marokolasi kombeid, milles islamil ei ole mingit osa – pigem on need kristlastelt laenatud, ise leiutatud või vanad paganlikud kombes, mis on siiani rahva mälus säilinud. Paljud sellised kombetalitused toimuvad Moulay Bouazzas *maussim*'i ajal.

Maussim Moulay Bouazza ehk Moulay Bouazza festival on märtsis, kariloomade märkimise ajal toimuv kevadlaat, mis kestab mitu nädalat ning mille ajal saab meie väikelinnast järsku suur keskus – rahvast voorib kokku kogu Marokost. Tullakse peredega lõbusalt aega veetma, mitmesuguseid rahvuslikke etendusi vaatama ja nõidadelt abi saama.

Kõige silmapaistvam erinevus tavapärase Moulay Bouazza ja kevadpidustustes Moulay Bouazza vahel on see, et turg toimub *maussim*'i ajal iga päev ja pool öödki, kaks nädalat järjest. Ka kaupmehi on siis tunduvalt rohkem ja kauba sortiment laiem. Kuna kaupmehed jäävad kaheks nädalaks kohale, ei laota nad kaupa lageda taeva alla nagu tavaliselt, vaid need, kes kioski rentida ei jaks, panevad üles väikesed berberitelgid, kus päeval kauplevad ning öösel magavad. Sageli tullakse kogu perega, nii et kauba juures võib alata näha tervet rodu pisikesi lapsi ja toitu valmistavaid naisi. Peale igasuguse toidu-, kodu-

tarvete-, riide- ning muu tavakraami võib aga leida midagi hoopis tavatut – need on nimelt nõidade telgid. Tegelikult ega need vürtsi- ja pähklikaupmeeste telkidest erinegi, sest ka nõiad peavad oma kohaloleku kuidagi „legaliseerima“. Ent nende telkides on palju enam kummalisi pulbreid sisaldavaid potsikuid kui lihtsalt vürtse. Ka ripuvad seal igasugused iseäralikud asjad, nagu jäneseabad, kanavarbad, nahkhiiretiivad ja muu külmavärinaid tekitav kraam ning on tunda telgis põlevate kummaliste ürtide lõhna.

Nõidumine on Marokos väga levinud. Nõidadelt palutakse abi, kui tahetakse kellegagi abielluda või kedagi lahku ajada, rikkaks saada või tööd leida, rasedaks jääda või kellestki lahti saada. Nõiduse toimimiseks on igasuguseid viise. Kõige tavapärasem on, et kui tahad kellelegi heal või halval viisil mõju avaldada, läheb nõial vaja selle inimese pilti, juuksetutti või küünejuppi. Marokolased püüavad seepärast iga hinna eest oma juukseid ja lõigatud küüsi mitte kusagile ripakile jätta.

Nõidus võib oma toime saavutada ka toidu, joogi, amuleti, mürgitatud kammi, majja peidetud või ukse vahelt sisse visatud nõiasõnu täis kirjutatud paberi või mõne muu eseme abil. Kõige hullem on aga see, kui nõiad paralleelmaailmast kurjad vaimud ehk džinnid välja kutsuvad ja need oma ohvritesse saadavad – seda kardavad marokolased kõige enam, sest sellest on kõige raskem lahti saada.

Loomulikult käiakse nõidade juures ka selleks, et haigusi ravida, kuid see paistab olevat teisejärguline tegevus. Kevadpidustuste ajal esinevad linnas igasugused rahvuslikud ansamblid, kuid võib näha ka muid etendusi. Vaid kord aastas, just kevadpühade ajaks, tuleb mäge-

dest alla üks kummaline hõim, mille liikmed muidu muude marokolaste hulgas ringi ei liigu, vaid elavad täielikus eraldatuses. Nende kombed ja traditsioonid erinevad paljuski tavarahva omadest ning just selle eest ollakse nõus neile suurt raha maksma.

Üks nende traditsioone on rituaal, mille käigus väikest elusat kitse- või lambatalle uimastava ja transsi viiva trummitagumise saatel ühelt hõimuliikmelt teisele loobitakse. Kinni ei püüa mehed tallekest mitte käte, vaid hammaste abil. Iga ringiga muutub trummitagumine aina kiiremaks ja nõudlikumaks, kuni viimaks mehed hirmunud loomakest vaid silmavalgete välkudes ringi loobivad, ila ja vaht lõualt riie teile tilkumas. Rituaali kulminatsiooniks on hetk, mil mehed tallekese küünte ja hammaste abil tükkideks rebivad.

Tegelikult peaksid võimud sellise loomapiinamise ära keelama või vähemasti mitte seda raha eest näidata lubama, kuid Marokos on olemas seadus, mille kohaselt kõigil rahvastel ja hõimudel on õigus oma kultuuripärandi säilitamisele ning seadus kaitseb kõiki rituaale, mis on kirja pandud kui osa rahva või hõimu pärandist. Nii võivadki mägede pojad igal kevadel kaks nädalat järjest Moulay Bouazzas suure raha eest tallekesi piinata ja keegi ei saa sinna midagi parata. Kuigi inimesed sellest jälkusega räägivad, tahetakse ikkagi näha, mismoodi see siis käib ja kas nad tõesti hammastega...

***

Palju rahvast toob alati kaasa ka palju kisa ja kära. Ühel õhtul, kui me kõik katuseterrassil teed joome ja kooke sööme, kuuleme alt tänavalt kohutavat tänitamist. Piilun üle müüriääre: keset tänavat seisab või õigemini kõigub arvatavasti purjus mees ja tema ees seisab rohelises džellabas naine, umbes aastane laps linaga selga seotud. Naise tänitavat häält üle õhtuse sabina kuulda ongi. Vahel möirgab ka mees sekka.

Mida valjemaks kisa läheb, seda rohkem inimesi vaidleva paari ümber koguneb. On näha, et naised üritavad naist, mehed meest maha rahustada, kuid tulutult. Mees võib-olla jätakski riiu, kuid naine on nii vali, et lükkab kõik lepitajad endast kauge kaarega eemale ning kargab oma mehele kallale, teda kiirete sööstudega rünnates: kord küünistab nägu, siis virutab rusikaga vastu selga. Mehe reaktsioon on veidi aeglane, kuid kui ta viimaks naisele pihta saab, lendab see mitu meetrit eemale.

Äkki ilmub vaatamängu Mustapha. Vaatan automaatselt paremale – just ta seisis ju mu kõrval, nüüd juba püüab vihast meest kaasast eemale hoida, kuid tolle raev on keema läinud. Ka ei aita naine kuidagi mehe rahunemisele kaasa, vaid püüab teda ikka üle neid lahutavate inimeste rünnata.

Kui naine on oma kaasalt juba mitu head vopsu saanud, õnnestub viimaks kohalolijatel laps ta seljast lahti siduda – oleks ju hirmus, kui mees teda nii lööks, et ta selili lapse peale kukuks. Pisike on nii kohkunud, et ei oska nuttagi. Läheb aega mis läheb, viimaks rahuneb abielupaar maha ning juhatatakse koju. Tagasi tuleb ka Mustapha, puretud nimetissõrme püsti hoides. „Näe, tee veel inimestele

head – see metskass näris mind, kui üritasin teda ta raevunud mehest eemal hoida. Selliseid hulle peretülisid juhtub meil siin haruharva ja siis on terve linn ka kohe kohal, olgu lugu käimas tänaval või majas,“ kommenteerib Mustapha oma verist sõrme kraani alla sättides. „Vaat, mis alkohol teeb!“

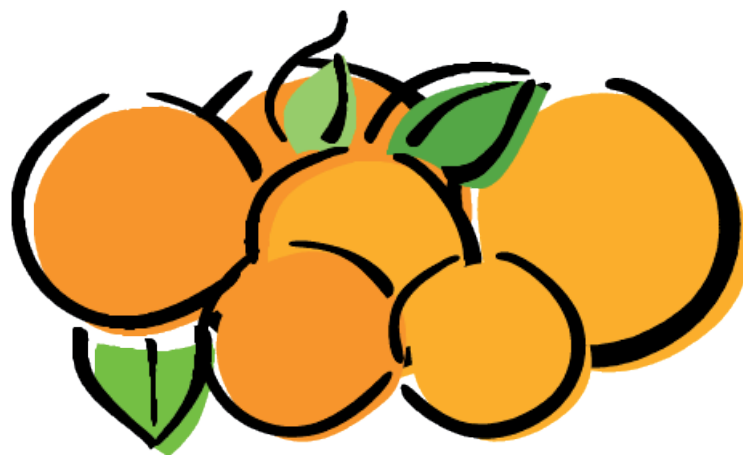
***

Kummalisi asju toimub Moulay Bouazzas aga ka väljaspool kevadpidustusi. Juba ainuüksi linna nimigi – Moulay Bouazza¹ – viitab sellele, et siin võib tegu olla isikultusega, ja nii ongi.

Marokos on väga levinud kristlastelt, arvatavasti katoliiklikust Hispaaniast üle võetud traditsioon, mille kohaselt väga jumalakartlike inimesi hakatakse pärast nende surma pühakuks kutsuma, ehitatakse neile mausoleume ja hoitakse seal pühakute asju, luid või muud. Inimesed usuvad nende tervendavasse, abistavasse või õnnistavasse toimesse ning seepärast käiakse ühe või teise häda puhul ikka mõne pühaku mausoleumis palverännakul ja abi palumas. Meessoost pühakuid hüütakse *mulai*'deks ning naissoost pühakuid *lalla*'deks².

Moulay Bouazza on oma nime saanud mehe järgi, kes omal ajal linna asutas. Tema mausoleum, mis on ühtlasi ka mošee ning mille üle ta järeltulijad, keda kutsutakse *buazzawi*'deks, on väga uhked, asub linna kõige kõrgeimas tipus. Mausoleumi ümber on järeltulijate majad ja keegi teine ei tohi seal elada. See justkui eraldi kvartal on linna kõige vanem osa ning ülejäänud linnast müüriaga eraldatud.

Kummalisi asju leidub ka Moulay Bouazza lähistel. Ühel päikesepaistelisel kevadpäeval, just *maussim*'i ajal, kui linnas on palju rahvast, juhtume Najati ja Fatimaga linnast välja jalutama. Meie rada viib mööda imelikust kaljurahnust, mille tipp oleks justkui ära lõigatud, moodustades ligi 20 ruutmeetri suuruse kiviplatvormi. Platvormil seisavad üks noor ja üks vana naine ning üks mees. Seisatan, kuna mõistan paugupealt, et teoksil on midagi veidrat, ning mul ei tule pettuda: mees heidab end naiste hõisete saatel ühte platvorminurka pikali ja veeretab end, silmad kinni, üle selle. Ta lõpetab rullumise alles naiste suure hädakisa peale – äärepealt oleks ta end platvormilt alla rullinud. Kuni ta end uimasena püsti ajab,

1 ar k – isand Bouazza
2 ar k – emand

kuid ka tema ise ei saa naeru pidama. Tõesti, memmeke on sellesse õnnistatud kanalisse ronimiseks liiga ümar – ta jääb niimoodi kinni, et jalad ühelt poolt ning käed ja pea teiselt poolt välja paistavad. Suures hädas laseb ta sellise kisa lahti, justkui oleks ta eluke ohus. Ja mine sa tea – ehk ongi. Kohkunud poeg püüab ema igati rahustada ja teda kättpidi august välja tirida, minia tirib omakorda poega. Nüüd kihistan juba ka mina, kuna kangesti tuleb vana memme-taadi naeri väljatõmbamise lugu meelde. „Nojah, kassi, koera, kukke ja hiirekest neil kahjuks ei ole, seega memm jääbki vist sinna,“ kommenteerin irvitades, kuid ei Najat ega Fatima mõista minu venemaigulist nalja.

on naised juba kärmelt ta kõrval ning suruvad tal kätt.

„Mida nad teevad?“ küsin ma Najatilt.

„Rumalad inimesed usuvad, et sellel kivil on ennustamisvõimed. Vaata, kui sa end sellest otsast rullima hakkad ja paremasse nurka jõuad, tähendab see, et oled tulevikus tubli palvetaja; kui sa keskele satud, saad rikkaks; kui aga vasemale, siis saab sul olema palju järeltulijaid.“ Fatima ja Najat turtsuvad kahekesi naerda. Minu meelest ei ole siin midagi naljakat – inimesed lasevad end kaljunukil narrida ja panevad samal ajal oma elu mängu.

„Mis viga nii endale ennustada lasta, kui lõppkokkuvõttes toob tulevik vaid head,“ lausun ma nina kirtsutades.

Meie jalutuskäik jätkub, kuid sama perekonnaga kohtume veel, seekord ühe onnisuuruse kivi juures, mille alt läbi on kitsas kanal kaevatud. Vanamemm on ronib parasjagu kanalisse, noor naine ja mees plaksutavad talle kaasa. Kanali põhi on ilusasti vaibakestega kaetud, et sinna sisse ronivad inimesed oma riideid ära ei määriks.

„Ja mida head selle kivi alt läbi ronimine ka mulle tooks?“ uurin irooniaga. Najat ei saagi mulle kohe vastata, vaid peab maha istuma, et mitte naerust pikali kukkuda.

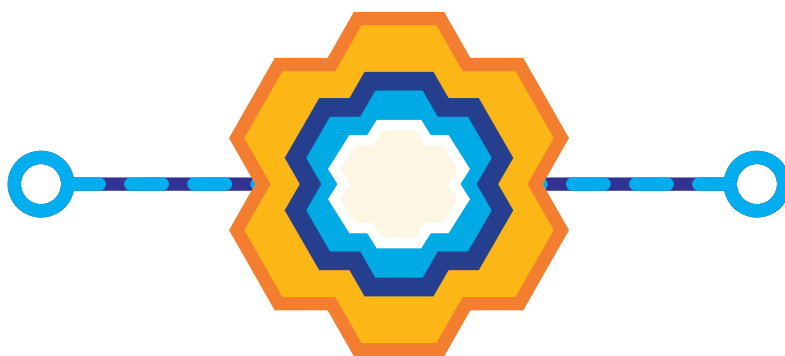
„Mis sa irvitad, vanainimene on hädas,“ noomib Fatima,

Kuna memme kisa läheb järjest tõsisemaks, otsustame appi minna. Kõigepealt püüab Fatima memme rahustada, kuid too on selleks liiga ärritunud ning tundub isegi rohkem vihane kui hirmul. Viimaks suudame ta ühisel nõul ja jõul kanalist välja saada. Poeg, mini ja Fatima tõmbavad eest, mina ja Najat lükkame tagant takka.

Juba pooltel teel koju uurin Najatilt: „Miks memm nii tige oli? Ma arvasin alguses, et ta hirmust karjub, kuid paistab, et mida kauem ta kinni oli, seda enam ta poja ja minia peale tigidaks muutus.“

Najat noogutab nõustuvalt ja selgitab: „Kõigepealt peaksid küsima, miks see vana naine üldse sellise kivi alt läbi ronida tahtis. Inimesed nimelt usuvad, et kes sellest kanalist läbi roomab, selle lapsed on talle elu lõpuni ääretult kuulekad. Kuna memmel roomamine eriti ei õnnestunud, kahtlustab ta nüüd, et poeg ei ole talle kuulekas ja varjab tema eest midagi. Sellepärast ta ongi tige.“

Ega keegi seda memmekest tema hädas enam aidata ei saa. Ebausk on üks hirmus asi – kui see kord võimust võtab ja inimesi igasuguseid hullusi uskuma paneb, on raske neid reaalsusesse tagasi tuua.

Liberty

You look at me and call me oppressed,
Simply because of the way I'm dressed,
You know me not for what's inside,
You judge the clothing I wear with pride,

My body's not for your eyes to hold,
You must speak to my mind, not my feminine mold,

I'm an individual, I'm no mans slave,
It's Allah's pleasure that I only crave,
I have a voice so I will be heard,
For in my heart I carry His word,

"O ye women, wrap close your cloak,
So you won't be bothered by ignorant folk",
Man doesn't tell me to dress this way,
It's a Law from God that I obey,

Oppressed is something I'm truly NOT,
For liberation is what I've got,
It was given to me many years ago,
With the right to prosper, the right to grow,

I can climb mountains or cross the seas,
Expand my mind in all degrees,
For God Himself gave us LIB-ER-TY,
When He sent Islam,
To You and to Me!

Tõeline Maroko talv tuleb lün

Ma ütlen «Maroko» ja sina sule hetkeks silmad ... Mida nägid? Sosistavat kõrbeliiva, uhkeid palme, koorma all ägavaid apelsinipuid, kirevate paeltega kaunistatud kaameleid ja suuri vankrilogusid vedavaid eeslikesi? Mina näen muud, sest minu Maroko on mägede Maroko.

On hommik. Tegelikult küll öö, sest väljas on pime. Astun sammu uksest välja ja olen siiruli – maa on jääs! Ajan end püsti, tõmban põhjamaalase ninaga õhku ja järeldan – tõepoolest on miinuskraadid. Sama kinnitab suust väljuv aurupahvak. «Kuidas siis järsku nüüd nii külmaks läks?» torisen rohkem omaette. «Mis nüüd nii külmaks,» vastab äiapapa. «See on täitsa tavaline. Vahel on palju külmem, aga õnneks ei kesta talv meil eriti

kaua, muidu külmuksime surnuks. Kütet ju sellel kõrgusel veel majja sisse ei ehita.»

Istume autosse, et sõita berberiproovintsi pealinna Khenifrasse. Olen ammu tahtnud seda oma silmaga näha, sest olen selle kohta palju lugenud. Kuni auto mootor soojeneb, imetlen vaadet Moulay Bouazzale. Õhuke valge lumekirme katab veel unelevat linna, nii maad kui maju. Kuidagi Eesti-kodune tunne tuleb

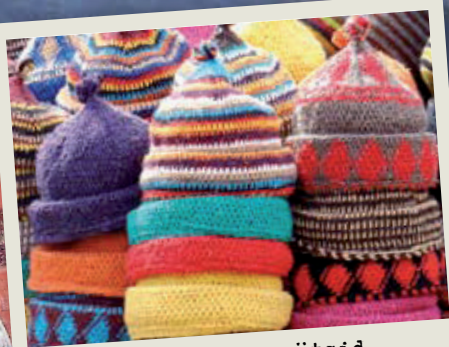
peale.

Autos jään magama. Kui silmad avan, näen mõlemal pool teed paksu lumevabaga kaetud viilkatuseid, millesse oleks justkui pikitud sihvakad suitsevad sigarett-korstnad. Kus me oleme? «Umber poolel teel,» vastab Mustafa. Ei, ma mõtlen, et kuidas siin normaalse katusega ja suitsevate korstnatega majad on? Siiani olen Marokos näinud vaid avatud terrass-katusega maju, mitte viilkatuseid.

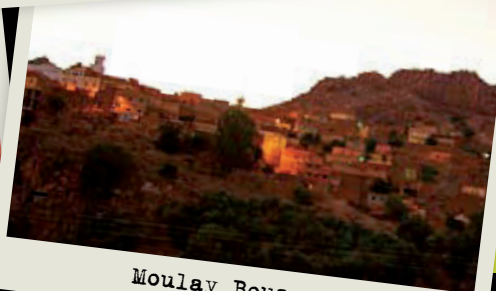
FOTOD: KÄTLIN HOMMIK-MRABIE, POSTIMEES/SCANPIX

Khenifra

Maroko talvemütsid

Moulay Bouazza

me ja tulise supiga

«Aa, no see on sellepärast, et oleme nii kõrgel mägedes, et talv on siin pikk ja külm. Seepärast ehitatakse majale viilkatus, et see lume raskuse all vastu peaks, ja küttesüsteem peab sellel kõrgusel juba ka olema.»

Imetlen otse tee ääres seisvat suurt punaseks värvitud maja. Oleks sel veel ka puitvooder, ei erineks see minu Eesti kodust kuigi palju.

Tee veerde jääb muudki huvitavat. Loodus on Maroko mägedes hoopis teistsugune kui Põhja- või Lõuna-Marokos. Siin ei kasva palme, apelsini-, mandariini- ega sidrunipuid. Kui eestlasele siinsest metsaalusest pilti näidata, ei oskaks ta pakkuda, et tegu on Marokoga, Aafrikaga.

«Näe, seal on jõulupuu!» hüüab äi ja paneb sõrme vastu klaasi. Kus? Mis jõulupuu? Tõesti, üks puu sarnaneb kuusele, ehkki on hulga pikemate okastega. «See ei ole kuusk,» teatan tähtsalt. «Jah, ma tean,» vastab äi, «aga just selle puu viisid koloniaalaja prantslased oma pühadeks koju ... nimetasid seda jõulupuuks.» Eks tuleb ju kuidagi kohalike oludega kohaneda.

Khenifrasse jõudes on peaaegu lõuna. Väikestes söögisaalidesse koguneb palju rahvast, kes soovivad oma sisikonda soojendada minu jaoks kõrvetavalt kuuma ning vürtsika šorbapupi ja ahjusoojade mannakookidega – *fatiira*'dega. On tõeline talv.

KÄTLIN HOMMIK-MRABTE

TOIT

Maroko *fatiira*

Sõnatüvi FTR tähendab araabia keeles lõikama, midagi kiiresti tegema, lõhkema, pragunema. Sellest tüvest tulev *ftr* tähendab paastu katkestama või hommikusööki ja *fatiir* on tõlkes kiiresti tehtud, toores, mõtlematu, äkiline. *Fatiira* on aga see, mida me kiiresti valmistame ja millega hommikul nälga kustutame.

Erinevates Araabia riikides kasutatakse sõna *fatiira* erinevate toitude tähistamiseks, Maroko versioon on enim tuntud ka eurooplastele. Marokos on see väga populaarne hommikusöök ning maitseb kõige paremini soojalt või ja moosiga, kuid miks mitte ka juustu või meega.

Fatiira tegemiseks läheb vaja 1 kl õli, 0,5 kl suhkrut, 1 tl soola, 1 kl piima, 3 kl peeneteralist mannat, 3 kl jahu ja natuke kuiva pärmi või küpsetuspulbrit. Sega kõik toiduained kokku. Sõtku parajalt sitke tainas ja veereta sellest pallikesed, seejärel vajuta pallid ketasteks. Prae kettaid pannil nagu pannkooke, kuid ilma õlita. Serveeri soojalt kas moosi, mee, sulajuustu või arganiõliga.

Kuidas kohale saab?

Maroko suurematel linnadel on Euroopaga väga hea lennuühendus, ka odavlennufirmad Ryanair ja EasyJet lendavad mitmesse Maroko linna. Kohapeal on mugav liikuda rongiga, kuid et väiksematesse küladesse ühistransport ei vii, on talvel mõistlik rentida auto või saada kokkuleppele mõne taksojuhiga. Suvel on mägedes tore ka jalgrattal märke rühkida.

Linke

- www.visitmorocco.com
- www.khenifra.ws
- en.wikipedia.org/wiki/Moulay_Bouazza

EGIPTIMAA 2

Eestlanna ja tuhat üks ööd

Autor: Nele Siplane

KIHLUSPEOL

„Äf leila ua leila ...“ (eg „Tuhat üks ööd“) kostub alt tänavalt muinasjutuline lauluviis, millele järgnevad plaksutused ja naiste valjuhäälsed leelutamised. Tuut-tuut-tuut kihutavad autod akna alt mööda, esimesel eheda leegina põlev tõrvik auto aknast väljas. Viimane, hõbehall Mercedes, lillevanikute ja valge siidriidiga üleni kaunistatud. Aknad on kaetud pisikeste südamekestega, esiklaasi nurgas sädeleb suurelt „LOVE“ (ingl „armastus“) ja tagaklaasil tähed „Y“ ja „M“.

Autorong jõuab majani, mille ette on majade vahele mitmes reas asetatud kümneid ja kümneid toole. Kõige ees keset tänavat seisab suur puidust kokku klopsitud lava, mille keskele tõstetud kuldsete nikerdustega diivan ja nurka diskoripult. Lava põrand on kaetud punasekirjude vaipadega ja ümbritsetud punase-sinisekirju riidega ning selle kohal ripuvad üle tänava värvilised elektrilambid, mis keskelt laternalaadsete lampidega ühendatud ja mis omakorda vilkuvatele lampidele püsivalgust lisavad. Lava nurgast kostub vali araabialik muusika juba tunde.

Meie tänava tüdrukul on käimas kihluspidu ja just siin oma maja ees ta seda peabki. Ja kuna kogu tänaval on seega võimalus samuti pidu pidada, siis seda just tehaksegi. Paljud naabrid istuvad all maja ette seatud toolidel – naised eespool, mehed tagumistel toolidel – ja

need, kes ei ole ennast pidulikult riidesse viitsinud panna, kükitavad koduriietes rõdul. Sel tänaval ei ole vist küll ühtegi rõdu, kus kas või korraks keegi välja ei astuks. Tumelilla satsiline maani kleit seljas, mis üleni hõbelitrite ja –niidiga kaunistatud, nii et sära paistab üles rõdulegi, ja lilla kaunis rätik peas, millesse omakorda torgatud veel hõbedane kroon, astub see tulevane pruut peigmehe käevangus lavalaudadele. Kohe ilmub rahva hulgast lavale ka üks vormikas naine, kes oma kehavõlusid kõhutantsu vormis demonstreerima asub. Kedagi ei huvita see, mis tal seljas on või kui palju täpselt on tal neid lisakilosid, kaasa arvatud teda ennast. Tundub, et ta on oma kehaga just sellisel kujul vägagi rahul ja nii jagab ta seda rahulolu ka publikuga. Ka ei pea ta eluvaimu saamiseks ja peo käima lükkamiseks olema sugugi napsitanud – pidu läheb käima kohe, mitte stiilis: algul ei saa vedama, pärast ei saa pidama.

Kohe ühinevad tantsijaga ka pruut ja peigmees, kuid üldsegi mitte paaritantsu tehes vaid eraldi ringides. Lavale tuleb veel inimesi juurde – peigmees tantsib oma sõpradega ringis ja pruut oma sõbrannadega. Siis veavad mõned sõbrad peigmehe rahva sekka lava ette ja viskavad teda paar korda õhkugi. „Šiiša, šiiša ...“ (eg „vesipiip, vesipiip“) kostub folkloori ja naistega laval ühineb veel teisi, vanemaid ja nooremaid neiakesi, kes kõik sama osavalt kõhutantsu keerutavad. Korraga astub

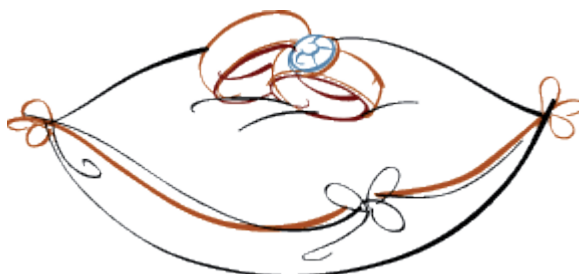
rahva seast lava ette noormees, kes õhku gaasi pihustab ja siis selle põlema süütab – kogu lavaesine saab korraks elavat tuld täis.

Siis võetakse korraks diivanil istet ja tehakse väike puhkepaus. Pruut lehvitab oma sitsilise kleidiga toon-tonis kauni lehvikuga omale tuult ja kohe tiritakse nad uuesti tantsule. Lavale astuvad nüüd ka vanemad mehed, kes oma ringis folkloori tantsivad, kätega õhus vehkides. Keegi on vahepeal avastanud, et toole vist on liiga vähe ja nii sõidab üks noormees maja ette mootorrattaga, mille külge kinnitatud kastis veel kümned tumesinised toolid, mis tänaval kohe omale omanikud leiavad. Suures tantsuhoos ja kuumusega aga ajab janutama – nii on sellelegi mõeldud. Nurgapealne poeke serveerib pisikestest pudelitest kõikidele külalistele pepsit. Otse pudelikastist. Ka pruutpaar on diivanile taas maha istunud ja neile tuuakse selle ette kohe vastav väike kuubikukujuline lauake, kuhu serveeritakse hõbedasel kandikul klaasidest mahla.

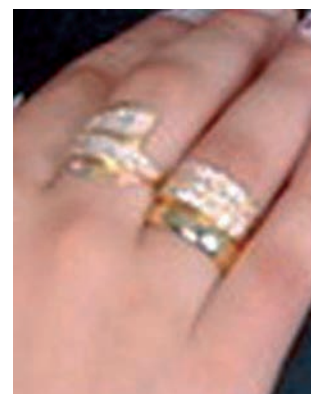
Kuna nüüd on kõik korraks maha istunud, astub üks vanem naisterahvas, ilmselt peigmehe ema, rahva sekka toolide vahele, endal käes punasest sametist ehtekarp,

milles hiilgavad kuldsed ehted. Kui kõik külalised on läbi käidud ja neile ehted ära näidatud, liigub naine tagasi lavale ja ulatab ehted ükshaaval peigmehele, kes need siis omakorda demonstriivselt pruudile külge riputab. Parema käe neljandasse sõrme torkab ta ka abielu- ja kinnitava sõrmuse. Need ehted on peigmehe poolt traditsiooniline pulmakink pruudile, mis näitab tema abiellumise tõsidust. Islamis on kohustuslik anda pruudile abiellumise puhul kaasavara. Egiptuses toimib see kuldehete kinkimise vormis. Kui kihlus kord abielu vormi võtab, tõstetakse sõrmused parema käe sõrmest vasaku käe sõrme.

Pidu jätkub taas endises rütmis, kuni lõpuks muutub laulude rütm aeglasemaks ja aeglaste tantsude rütm pärast keskööd ka pidu lõpeb. Hetkega. Pruutpaar suundub majja, kuigi kokku kolitakse alles pärast pulmapidu. Küllap jätkub pidu seal veel pisemas seltskonnas. Toolid korjatakse kokku, lava lammutatakse laiali, ja värvilised lambid kustuvad. „*Älf leila ua leila ...*“ kostub üksnes veel laul üle tänaval. Omaoodi araabia muinasjutt see ju oligi, sellel kõige lihtsamal ja tavalisemal linnatänaval.

Egiptuses kannavad naised neljandas sõrmes tavaliselt kahte sõrmust. Üks on tavaline abielusõrmus, mida nimetatakse araabia keeles *dibla*. Teine on seda sõrmust kinnitav või sulgev sõrmus, mida kutsutakse *mahbas*. Araabia keeles tähendab *mahbas* midagi, mis sulgeb - ka näiteks kraan, mis sulgeb kogu veevoolu korteris, on *mahbas*. Traditsiooniliselt on *mahbas* suurem ilma kivideta klotseri moodi sõrmus, aga tänapäeval kasutatakse *mahbas*ina ka meie mõistes kihlasõrmust, millel on üldjuhul üks suurem kivi ja võib olla ka väiksemaid kivisid selle ümber.

Minu Mediina

Autor: Yusuf Saeed (ehk Rauno)

Rauno ehk Yusuf Saeed on Võrumaalt pärit noormees, kes juba teismeea lõpus leidis tee islamisse, lõpetas 2010. aastal gümnaasiumi ja õpib nüüd Mediina Islamiülikooli araabia keele instituudis. Kui araabia keel päris selge, õpib ta inšaAllah kuulsas Mediina Islamiülikoolis edasi ja peale ülikooli lõpetamist saab temast esimene eesti päritolu ... no ta ei ole veel päris täpselt otsustanud, aga islamiõpetlane igal juhul inšaAllah. Yusuf Saeed on seega avamas nii Eesti usuajaloos kui ka Eesti laiemas ajaloos täiesti uut ust.

Et ka teised eestlastest moslemid Mediinas õppimise võludest ja valudest osa saaksid, on Yusuf Saeed nõus meile aeg-ajalt sealt lugusid saatma.

Selle kuu numbris jutustab ta meile oma teest islamisse ja esimesi muljeid Mediinast, kus tal on tõeline privileeg Prohveti (saws) radadel oma igapäevast elu elada ja õppida, mašaAllah.

KUIDAS MA LEIDSIN ISLAMI?

Ei tea küll täpselt, kuidas, kuid juba üsna väiksena kujunes mul mingi taju kellegi inimestest kõrgema olemasolust, kellestki, kes justkui kogu seda maailma juhib. Tundsin, et mõned teod on head ja mõned halvad ja seda mitte ainult südametunnistuse tõttu, mis meil kõigil olemas on. Lisaks südametunnistusele oli mul tekkinud arusaam ja tunne, et keegi kuskil on alati teadlik kõigist meie tegudest, nii halvadest kui headest. Nii sai aluse minu usk Jumalasse.

Kuna Eesti on siiski teatud mõttes osa kristlikust kultuuriruumist, liigub siin kõikidest religioonidest kõige rohkem informatsiooni kristluse kohta, seega leidsin esmalt tee just selleni. Võib-olla oli ka varem kristlusel teatud mõju sellele, et hakkasin Jumalasse uskuma, kuid

kindlasti mõjutas kristlus minu maailmapilti mitme aasta jooksul teismees ja varemgi. Pidasin ennast tõsiselt kristlaseks, uskusin siiralt kristluse põhitõdesid ja püüdsin elada nende järgi, kuigi praktikas piirdus minu usk Piibli lugemisega, vähese palvetamisega ja ebaregulaarse kirikus käimisega.

Kuidas aga jõudsin islamini? Arvan, et tee selleni hakkas mind viima umbes 2008. aasta suvel. Kuigi ka siis meeldis mulle veel väga kirikus käia, hakkasin ma kahtlema tänapäevase kristluse kõige põhilisemas aluses, kolmainsuses. Tekkinud kahtlus suurenes, kuni lõpuks jõudsin arusaamani, et Jeesus (*alaihi salam*) ei saa olla Jumala poeg. See tähendas minu kristluse lõppu ning alguse sai mitu kuud kestev periood, mil ma uskusin lihtsalt ühte Jumalasse ilma, et ma oleks olnud seotud ühegi religiooniga. Leidsin siis, et nii ongi kõige parem: uskuda Jumalasse, järgimata ühtegi religiooni. Samas oli see ka periood, mil ma olin kõige uue suhtes rohkem avatud, kui varem. Olin tollal tugevalt seotud muusikaga ja tutvusin Viljandi folgil eestlastega, kes tegelesid hinduismiga seotud muusikaga. See tundus tollal päris huvitav ning palju ei jäänud puudu sellest, et oleksin saanud neilt hinduismi pühakirja Bhagavagita, kuid õnneks läks see minust mööda.

Päris mitu aastat oli mul olnud suur huvi Lähis-Ida vastu ja juba kristlasena suhtlesin Interneti teel seal elavate inimestega, kuni lõpuks olid enamus minu Internetituttavatest muslimid. Tänu neile sain islamist teada täpsemalt ja oluliselt rohkem, kui seda saab keskmine eestlane meie informatsioonikesksetes elades. Kuigi lugesin siis ka teistest religioonidest, otsustasin uurida lähemalt just islamit. 2008. aasta septembri alguses õnnestus mul saada Koraani eestikeelne tõlge ning hakkasin seda

lugema, teadmata, et ühel päeval saab minust muslim. Kuid just Koraani lugemine oli see, mille käigus avanes minu süda islamile. Mida kaugemale ma selle lugemisega jõudsin, seda rohkem leidsin selle olevat tõese, seda rohkem tundsin, et tahan ja pean seda järgima. Üks, mis minu südamele Koraani paremini vastu aitas võtta oli kindlasti see, et väga palju, mis ma leidsin Koraanist, oli mulle juba tuttav varasemast elust kristlasena, näiteks prohvetid Aabraham, Mooses, Jeesus(alaihi salam) jt. Leidsin kohe alguses Koraani olevat oma olemuse poolest vägagi sarnase Piibliga, kuid kuna ka Piibli sisu tuli algsest siiski Jumalalt, siis on see ka loogiline.

Pidasin end muslimiks juba 2008. aasta lõpus, kuid kuna minu elus oli sel ajal mõneta keeruline periood, mis mind teatud mõttes islamist eemal hoidis, hakkasin korralikult palvetama alles järgmise aasta kevadel. Ka *shahada* ütlesin korralikult alles siis ning nüüd peangi seda ajaks, mil sai alguse minu elu muslimina. Ning tänu Jumalale, vaid poolteist aastat peale seda õnnestus mul alustada araabia keele õpinguid Saudi Araabias.

Ei mäletagi enam täpselt, kust kuulsin esimest korda Mediina Islamiülikoolist, kuid kohe, kui sain sellest rohkem teada, teadsin, et tahan siin õppida. Vajalikud dokumendid sai kogutud kokku ja saadetud meie kohaliku islamikeskuse kaudu peale seda, kui lõpetasin 11. klassi. Umbes aasta pärast seda sain teada, et olen kooli vastu võetud ja mõni kuu hiljem jõudsingi Mediinasse, *alhamdulillah*.

Elan siin nüüd kolmandat kuud ja arvan, et olen siinse eluga üldiselt harjunud. Õpilaste elu on siin väga mugavaks tehtud, praktiliselt ainus, mis meie teha on jäetud, on õppimine. Õppetöö käib juba algusest peale ainult araabia keeles, eranditeks üksikud ingliskeelsed sõnad või fraasid, mida mõni õpetaja kasutab. Seetõttu on mul väga hea meel, et mul oli araabia keelega juba varem väike kokkupuude: nüüd on tunnid enam-vähem arusaadavad, kuigi tööd pean siiski päris palju tegema, eriti uute sõnadega.

Tulles riigist, kus igasugune ametlik asjaajamine toimib reeglina kiiresti ja korralikult, oli esmalt veidi keeruline harjuda viisiga, kuidas aetakse asju siin. Näiteks: ühel päeval öeldakse, et tule homme tagasi, järgmisel päeval tagasi minnes öeldakse aga, et tule kuu aja pärast uuesti. Kuid nii käivad asjad tõenäoliselt kõikides araabiamaaades, tuleb vaid olla kannatlik. Palju oleneb ka sellest, millise inimesega on tegemist: kui ametnikul on islamiga kõik korras, püüab ta sind aidata nii palju, kui suudab, kuid on ka neid, kes sind mornilt järgmise inimese juurde saadavad.

Üks parimaid aspekte siinse elu juures on kahtlemata Prohveti mošee lähedus. Praktiliselt iga päev käivad sinna ülikoolist bussid, kuid ka taksoga on sinna väga lihtne ja odav saada. Vahetult *hajji* järel oli mošee üsna ülerahvastatud, kuid nüüd, kui palverändurid on lahkunud, on seal käimine enam kui meeldiv. Ning kuna üks palve Prohveti mošees on võrdne 1000 tavalise palvega, siis tunnen, et peaksin käima seal nii tihti, kui vähegi võimalik.

Kokkuvõttes olen ma siinse eluga vägagi rahul ja tunnen, et terves maailmas ei ole minu jaoks hetkel paremat ülikooli, kus õppida. Samuti leian, et praegusel eluperioodil on Mediina mulle parim koht elamiseks. *Alhamdulillah*.

masjid an-nabawi

prohveti mošee katusel eid-ul-adha hommikul

vaade mediinale uhud'i mäelt

päikesetõus ühe ühika katuselt

Reis ümber islamimaailma

Leedu

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

Üldpindala: 65 200 km²

Pealinn: Vilnius

Rahvaarv: 3 244 000 inimest

Ametlik keel: leedu keel

Etnilised rühmad: leedulased (84%), poolakad (6,1%), venelased (4,9%)

Poliitiline kord: semi-presidentsiaalne vabariik

Iseseisvuspäev: 16. veebruar 1918, 11. märts 1990

Rahaühik: Leedu litas (LTL)

Leedu Vabariik on Põhja-Euroopas asuv kõige lõunapoolsem Baltiriik. Tal on piir Läti, Venemaa (Kaliningradi) ja Poolaga; mere kaudu Rootsi ja Taaniga. 14. sajandil oli Leedu, nii uskumatu kui see ka ei tundu, Euroopa suurim riik, kuna Leedu Suurhertsogiriigi alla kuulusid ka Valgevene, Ukraina ja osa Poolast ning Venemaast. Leedu 20. sajandi ajalugu on väga sarnane Eesti omale. 11. märtsil 1990. aastal sai Leedust esimene Baltiriikidest, kes taas iseseisvuse välja kuulutas. Enne 2007-2010 majandussurutist oli Leedu üks Euroopa kiirema majanduskasvuga riike.

RELIGIOON LEEDUS

Alates kristluse jõudmisest Leetu 14.-15. sajandil on Leedu olnud nõ kristlik riik. 2005. aastal kuulus 79% leedulatest Rooma katoliku kirikusse. Kuigi kommunistliku okupatsiooni aeg mõjus Leedu usuelule väga laastavalt, võitlesid Leedu preestrid väga visalt sellele vastu. Üheks kommunismivastase usuvõitluse sümboliks on Šiauliai lähistel asuv Ristide Mägi, mida nõukogude võim kogu selle eksistentsi jooksul üritas hävitada, kuid kuhu inimesed ikka ja jälle vaikselt riste viisid.

20. sajandi esimesel poolel kuulus umbes 200 000 leedukat (9% elanikkonnast) luteri kiriku kogudustesse. Nõukogude võim mõjus ka siin väga laastavalt, kuid luteri usk on siiani siiski vähemusena Leedus säilinud. 4,9% leedukatest (peamiselt vene juurtega) kuuluvad tänapäeval vene ortodoksikiriku kogudustesse, 1,9% on protestandid ja 9,5% ei kuulu ametlikult ühtegi usku.

2005. aasta küsitluse kohaselt vastas 12% leedukatest, et „mingit jumalat, kõrgemat võimu või vaimu pole olemas“, 36% vastas, et „mingi kõrgem võim või jõud on olemas“ ja 49% leedukatest vastas, et nad usuvad Jumalasse.

ISLAM LEEDUS

Esimene märgatav islami kohalolek Leedus on pärit juba 14. sajandist, mil sinna jõudis suurem hulk Lipka tatarlasi (ehk Leedu tatarlasi), kes asusid elama Leedu Suurhertsogiriigi aladele, samal ajal säilitades oma usu, kultuuri ja traditsioonid. Kauaaegsest Leedus elamise isolatsioonist tingituna on need tatarlased tänaseks kaotanud oma keele ja räägivad reeglina leedu keelt, kuid samas on nad säilitanud oma usu. Nende usurituaalid on küll aegade jooksul tavalistest sunni rituaalidest eristunud, kuid eraldi sektiks neid ei peeta.

Leedu tatarlased seadsid end sisse teatud piirkondades (näiteks Raižiais). Nõukogude Liidu ajal paljud tatarlaste mošeed ja kalmistud hävitati, nende kultuuri üritati välja juurida, kuid peale taasiseseisvumist on Leedu valitsus Leedu tatarlaste kultuurilist ja usulist ärkamist toetanud. Täna on säilinud kolm algupärast puidust mošeed - Nemėžise, Keturiasdešimt Totorių (mõlemad Vilniuse lähistel) ja Raižiai külades (kus elas rohkem moslemeid) ja Kaunase kivimošee, mis on saanud oma nime - Vytautas Didysise mošee - suurhertsog Vytautase järgi, kes tatarlased ja islami Leetu tõi. Leedu pealinnas Vilniuses aga mošeed säilinud ei ole - kommunistid hävitasid seal asunud Lukiškėsi mošee, mida Leedu moslemid kõigist raskustest hoolimata siiski täna taastada püüavad. Täna on Leedus järgi jäänud vaid paartuhat Leedu tatarlast. Nõukogude Liidu ajal toodi küll võõrtööjõudu sisse ka muudelt Liidu islamialadelt, kuid enamik neist inimestest olid ateistid. Peale taasiseseisvumist on Leedu elama kolinud ka moslemeid mujalt maailmast, kuid moslemite arv Leedus on siiski muude Euroopa riikide moslemite arvuga võrreldes väga väike. 2001. aasta rahvaloenduse kohaselt on Leedus vähem kui 3000 moslemit.

Kaunase mošee

EESTI MOSLEMID KÄISID LEEDUS SEMINARIL

Tänu Jumalale õnnestus veeta jaanuari viimane nädal Leedu pealinnas Vilniuses, osaledes usualasel seminaris. Kuna jõudsime kohale varahommikul (sobivaks ajaks bussipiletid olid välja müüdnud), siis saime hommiku kuni lõunapalvuseni veeta mošees (üürikorteris), kus soovijatel avanes võimalus õppida türgi keelt. Seal tutvusime ka Läti osalejatega. Neid oli kõige vähem - kolm, meid oli koos lastega üheksa, lisaks mufti Ildari pere.

Edasi viis tee villasse, kus elasime ja kus toimusid loengud. Lektoreid oli kokku kolm: kaks Eestist - meile juba tuttavad mufti Ildar ja tema abikaasa Iman ning lektor Türgist. Kõik loengud olid vene keeles.

Ühed huvipakkuvad loengud sellel naistele mõeldud seminaril olid abiellumisest, lahutusest ja lastest. Samuti kõitvaks teemaks oli Viimsepäeva väikesed ja suured märgid. Pikemalt räägiti ka õiglusest, õppimisest, nõidade ja ennustajatest, *dua*de kasutamise vajalikkusest jpm. Kuulajaid oli õhtul alati rohkem kui hommikul - umbes 20-ringis.

Ava- ja lõpukõne pidas šeik Ramadan, kes meid võõrustas. Lõpupeol pakuti torti ja jagati kingitusi. Käisime ka väikesel linnaekskursioonil.

Tagasi tulles oli tunda ja näha meie *imaani* suurenemist, *alhamdulillah*.

Suveks planeeritakse juba perelaagrit linnast väljas. Praegu oletatav toimumisaeg selleks on juuni teine pool, *inshaAllah*.

Kiitus Allahile, tänu Kellele õnnestuvad toredad kohtumised!

Maa' assalaama,

Amina Tallinnast

Tatari palvemaja Nemezis

LÄÄNE OMA MOSLEMID

EMERIITPROFESSOR KEITH L. MOORE

Emeriitprofessor Keith L. Moore on üks maailma prominentsemaid anatoomia ja embrüoloogia teadlasi. Ta on ka maailmakuulsas kaheksasse keelde tõlgitud raamatu „The developing human“ autor. Antud raamat on teaduslik tippteos ning valitud Ameerika Ühendriikide erikomitee poolt parimaks oma ala raamatuks, mis iial ühe isiku poolt kirjutatud.

Doktor Keith Moore on Kanadas asuva Toronto Ülikooli anatoomia ja rakubioloogia emeriitprofessor. Samas ülikoolis oli ta 8 aastat anatoomia osakonna juhataja ning kaua aega ka meditsiini teaduskonna põhiteaduste osakonna prodekaan. 1984. aastal sai ta Kanada Anatoomide Assotsiatsioonilt anatoomia ala prestiižikaima auhinna Kanadas (J.C.B. Grand Award). Ta on juhatanud mitmeid rahvusvahelisi assotsiatsioone, nagu näiteks Kanada ja Ameerika Anatoomide assotsiatsioon ja Bioloogia Teaduste Ühenduse nõukogu.

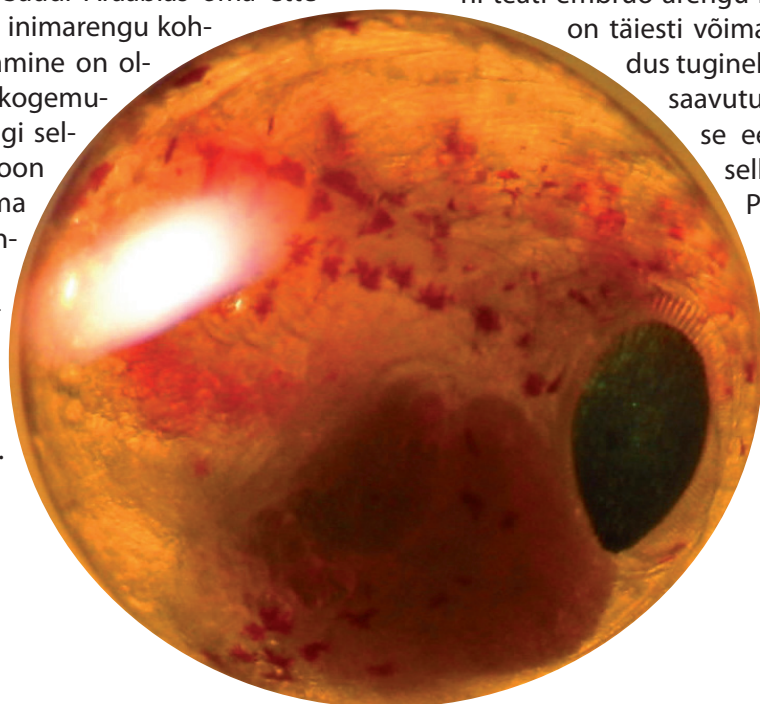
1981. aastal ütles doktor Moore Seitsmendal Meditsiinkonverentsil Dammamis Saudi Araabias oma ettekandes: „Koraanis olevate inimarengu kohta käivate väidete selgitamine on olnud väga meeldivaks kogemuseks. Minu jaoks on vägagi selge, et kõik see informatsioon pidi Muhammedile tulema Jumalalt, kuna enamus antud fakte on teaduse poolt avastatud alles palju sajandeid hiljem. See on minu jaoks kindlaks tõendiks, et Muhammed pidi olema Jumala saadik.“

Seejärel küsiti professor Moore'ilt: „Kas te tahate sellega öelda, et usute Koraani olevat Jumala sõna?“ Professor vastas: „Mul ei ole seda sugugi raske tunnistada.“

Konverentsi ajal ütles professor Moore: „... Kuna inimembrüo arenguetappe on kiirete muutuste tõttu väga raske määrata, on välja pakutud võtta kasutusele Koraanis ja sunnas mainitud klassifikatsioon, mis on lihtne ja arusaadav. Neli viimast aastat olen uurinud Koraanis ja hadithides kasutusel olevat embrüoloogiaalast terminoloogiat ning olen avastanud täiusliku süsteemi, mis on sedavõrd hämmastavam, et see on täielikus kooskõlas praeguste embrüoloogiliste teadmistega, kuigi kirja pandud juba 14 sajandit tagasi, mil sellised teadmised inimembrüo arengust täielikult puudusid. Kuigi Aristoteles, embrüoloogia kui teadusharu rajaja, mõistis 4. sajandil enne Kristust kanamune uurides, et kanaembrüod arenevad staadiumite kaupa, ei ole ta nende staadiumite kohta mingit informatsiooni andnud. Kuni 20. sajandi teati embrüo arengu kohta väga vähe. Seetõttu

on täiesti võimatu, et Koraanis olev kirjeldus tugineks tolleaegsetel teaduslikel saavutustel. Jään nõutuks küsimuse ees, kust Muhammed võis sellised teadmised saada.

Pean nentima, et keegi teine peale Looja ei oleks võinud kirjaoskamatule ning teaduses täiesti vähikule kaupmehele sellist informatsiooni jagada.“

Naised islamis

Tõlkinud: Sirli J.-Nofal

Allikas: Dr. Sherif Abdel Azeem, „Naised islamis“ („Women in Islam“)

NAISE KATMINE

Läänemaailm peab suurimaks naise ahistamise ja orjastamise sümboliks islamis hidžaabi. Kas on ikka tõsi, et see on islami leiutus ja et judeo-kristlikus trasitsioonis sellist asja pole?

Rabi Dr. Menachem M. Brayer kirjutab oma raamatus „The Jewish Woman in Rabbinic Literature“, et juudi naised pidid enne välja minemist oma pea, isegi näo kinni katma, nii et ainult üks silm nähtavale jäi¹. Dr. Brayer tõi välja ka mõnede kuulsate rabide ütlemised, nagu: „*lisraeli tütardele ei ole kohane väljas käia ilma päid katmata*,” ja „*Olgu neetud mees, kes lubab oma naise juukseid näha ... naine, kes näitab enda ilustamise eesmärgil oma juukseid, toob vaesuse majja*.”

Nende seadus keelab õnnistamise ja palvetamise, kui ruumis viibib peakatteta abielus naine, sest katmata juustega naine oleks justkui „alasti”². Dr. Brayer mainib ka: „*Tannai ajastul peeti juudi naise katmata juukseid avalikuks solvanguks tema tagasihoidlikkusele. Katmata pea kuriteo eest võis teda trahvida 400 zuzimiga*.” Dr. Brayer seletab ka, et naise peakatet ei ole alati peetud tagasihoidlikkuse sümboliks. Mõnikord peeti juuste katmist pigem luksuse ja silmapaistvuse sümboliks, mida kandsid kõrgemast seisust naised, et oma väarikust esile tuua. Samas näitas juuste katmine ka, et naine oli kättesaamatu ja oma abikaasa pühitsetud omand³. Kaetud juuksed olid märk naise eneseaustusest ja sotsiaalsest staatusest. Madala klassi naised katsid tihtipeale oma pead, et jätta kõrgema klassi naise muljet. Kuna kaetud juuksed oli vanas juudi ühiskonnas kõrgklassi

märgiks, oli elukutselistel prostituutidel oma pea katmine keelatud. Samas kandsid prostituudid tihti spetsiaalset peakatet, et natukenegi austusväärsemad välja näha.⁴ Juudi naised kandsid Euroopas peakatteid kuni 19. sajandini, mil nende elu viimaks ümbritseva ilmaliku kultuuriga rohkem segunes. Euroopalik elustiil ja surve sundis juuditare välja minema paljapäi ja paljud naised avastasid, et parukas on üks viis, kuidas oma pead katta. Tänapäeva usklikud juuditarid enam oma pead ei kata, välja arvatud sünagoogis.⁵ Mõnedes sektides kantakse parukat ka tänapäeval.⁶

Kuidas aga on lugu kristlike traditsioonidega? Kõigile on teada, et nunnad kannavad peakatet juba sadu aastaid, aga see ei ole veel kõik. Paulus tegi Uues Testamendis peakatte kohta mõned väga huvitavad tähelepanekud: „*Aga ma tahan, et te teaksite, et Kristus on iga mehe pea ja et mees on naise pea ja Jumal on Kristuse pea. Iga mees, kes palvetab või prohvetlikult räägib kaetud peaga, häbistab oma pead. Aga iga naine, kes palvetab või prohvetlikult räägib katmata peaga, häbistab oma pead, sest see on otse sama, kui oleks tema pea paljaks aetud. Sest kui naine ei kata oma pead, siis lõigaku ta ka juuksed maha. Aga et naisel on häbiks juukseid lõigata või pead paljaks ajada, siis ta katku oma pea. Mehel ei ole tarvis oma pead katta, sest tema on Jumala kuju ja aupaiste, naine aga on mehe aupaiste. Sest mees ei ole naisest, vaid naine on mehest. Meest ei loodud ka mitte naise pärast, vaid naine loodi mehe pärast. Sellepärast peab naisel olema pea peal meelevaltatunnus inglite pärast.*” (1 Ko. 11:3-10) Paulus põhjendus naise pea katmiseks on, et peakate esindab mehe – kes on „Jumala kuju ja aupaiste” – autoriteeti naise üle, kes on loodud mehest ja mehe jaoks. Tertullian kirjutas oma kuulsas uurimuses „Neitsite loori-

¹ Menachem M. Brayer, „The Jewish Woman in Rabbinic Literature: A Psychosocial Perspective” (Hoboken, N.J.: Ktav Publishing House, 1986) lk 239.

² Menachem M. Brayer, „The Jewish Woman in Rabbinic Literature: A Psychosocial Perspective” (Hoboken, N.J.: Ktav Publishing House, 1986) lk 316-317.

³ Menachem M. Brayer, „The Jewish Woman in Rabbinic Literature: A Psychosocial Perspective” (Hoboken, N.J.: Ktav Publishing House, 1986) lk 139.

⁴ Susan W. Schneider, „Jewish and Female” (New York: Simon & Schuster, 1984) lk 237.

⁵ Susan W. Schneider, „Jewish and Female” (New York: Simon & Schuster, 1984) lk 238-239.

⁶ Alexandra Wright, „Judaism”, Holm & Bowker, lk 128-129.

tamisest": „Noored naised, te kannate oma loore väljas tänavatel, seega peaksite neid kandma ka kirikus; te kannate neid võõraste keskel, seega peaksite neid kandma ka vendade keskel ...“ Katoliku kiriku kaanoni seaduste seas on ka tänapäeval seadus, mis nõuab, et naised kirikus oma pea kinni kataksid.⁷ Osades kristlikes sektides, nagu näiteks amišite ja mennonite hulgas, katavad naised kuni tänaseni veel oma pead. Selle põhjuseks on, nagu kirjeldavad seda seletavad, et „peakate on naise mehele ja Jumalale allumise sümbol“, mis järgib sama loogikat kui Paulus Uues Testamendis.⁸

Kui vaadata kõiki neid tööendeid, mis ülevalpool kirja sai pandud, on selgelt näha, et islam ei leiutanud naiste peade katmist. Samas aga islam toetab seda. Koraan innustab usklikke mehi ja naisi oma pilke langetama ja tagasihoidlikud olema ning usklikke naisi oma pead, kaela ja rinda katma: „**Ütle usklikke meestele, et nad langetaksid oma pilgud (ja ei vaataks keelatud asju) ja hoiaksid oma privaatseid kehaosi (nt suguaktist väljaspool abielu).** Nii on nendele puhtam. Tööpooles, Jumal on Kõiketeadja selles, mida nad teevad. Ja ütle usklikke naistele, et nad langetaksid oma pilgud ja hoiaksid oma privaatseid kehaosi, et nad ei näitaks oma ilu (nii loomulikku ilu kui ka ehteid), välja arvatud, mis sellest on ilmne (mis on vajalik – nt silmad, et näha teed) ning et nad tõmbaksid oma khimaarid üle oma kaelaava (dekoltee) ja ei näitaks oma ilu, välja arvatud oma abikaasadele või oma isadele või oma abikaasade isadele või oma poegadele või oma mehe poegadele või oma vendadele või oma vennapoegadele või oma õepoegadele või naistele või orjataridele või teenritele, kes on seksuaaliliselt vabad (vanad, haiged, varem ka kastreeritud) või väikestele lastele, kel pole veel naiste seksuaalsusest aimu ja et nad ei hargitaks oma jalgu, et mitte tõmmata tähelepanu oma varjatud ilule. Oo usklikud, pöörduge kõik koos patukahetsuses Jumala poole, et teid võiks saata edu.“ (Koraan 24:30,31)

Koraan on väga selgesõnaline, et naise katmine on nõutud ja vajalik tagasihoidlikuse pärast. Miks aga on tagasihoidlikkus tähtis? Koraan on ka selles osas väga selgesõnaline: „**Oo prohvet, ütle oma naistele ja tütardele ja usklikke naistele, et nad tõmbaksid oma žilbaabid enda ümber. On parem, et neid tuntakse (austusväärsete naistena) ja ei tülitata. Ja Jumal on Andestav, Halastavaim.**“ (Koraan 33:59)

Tagasihoidlikkuse mõte on kaitsta naisi pideva kriitika eest või siis lihtsamalt öeldes – tagasihoidlikkus on naise parim kaitse. Seega on naise katmise ainus mõte islamis naise kaitsmine. Naise pea katmine islamis ei sümboliseeri mehe autoriteeti naise üle nagu kristlikus traditsioonis; see ei näita ka naise mehest alamaks olemist.

⁷ Clara M. Henning, „Cannon Law and the Battle of the Sexes“ – Rosemary R. Ruether, „Religion and Sexism: Images of Woman in the Jewish and Christian Traditions“ (New York: Simon & Schuster, 1974) lk 272.

⁸ Donald B. Kraybill, „The Riddle of the Amish Culture“ (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1989) lk 56.

Mosleminaise peakate ei ole ka luksuse või kõrgklassi abielunaise märk nagu judaismis. Islami naise katmine on vaid tagasihoidlikkuse märk, mille mõtteks on naisi, kõiki naisi kaitsta. Islami põhimõte on – parem karta kui kahetseda. Koraan on naiste keha ja ka nende reputatsiooni kaitsmisest nii huvitatud, et iga mees, kes esitab naisele valesüüdistuse kõlblusetuses, saab rangelt karistada: „**Ja neile, kes süüdistavad vouruslikke naisi ning ei too nelja tunnistajat, andke 80 piitsahoopi ja ärge peale seda enam iial nende tunnistust võtke. Ja need on väljakutsuvalt sõnakuulmatud.**“ (Koraan 24:4)

Sellele karmile karistusele võrdluseks võib tuua karistuse, mille Piibel on määranud vägistamise eest: „*Kui mees kohtab tütarlast, kes on neitsi, aga kes ei ole kihlatud, ja võtab ta kinni ning magab tema juures ja nad tabatakse, siis peab mees, kes magas ta juures, andma tütarlapse isale viiskümmend hõbeseeklit, ja tütarlaps saagu tema naiseks, sellepärast et ta on tema ära naernud; ta ei tohi teda ära saata kogu oma eluaja!*“ (5Mo.22:28-30)

Tekib küsimus – keda tegelikult karistatakse? Meest, kes maksis vägistamise eest vaid trahvi või tüdrukut, kes on sunnitud abielluma mehega, kes ta vägistab, ja temaga elu lõpuni elama? Ja veel suurem küsimus oleks: milline

suhtumine on naiste suhtes kaitsvam, kas Koraani range või Piibli leebe suhtumine?

Mõned inimesed, eriti lääneühiskonnas, pigem naeravad tagasihoidlikkuse kui kaitse üle. Nad ütlevad, et parim kaitse on hariduse levitamine, tsiviliseeritud käitumine ja vaoshoitus. Me ütleks selle peale, et heakene küll, aga sellest ei piisa. Kui „tsiviliseeritusest“ piisab, miks siis Põhja-Ameerika naised ei julge pimedas ükski mööda tänavaid kõndida või isegi läbi tühja pargi minna? Kui haridus on lahenduseks, miks siis sellistes respektieritud ülikoolides nagu Queen'si oma peab naistudengitele osutama „koju saatmise teenust“? Kui vaoshoitus on vastus sellele küsimusele, siis miks räägitakse televisioonis pea iga päev seksuaalsest ahistamisest tööpostil? Paari viimase aasta jooksul on ahistaja rollis juttu olnud mereväe ohvitseridest, juhatajatest, ülikooli professoritest, senaatoritest, ülemkohtu kohtunikest ja isegi USA presidendist!

Queen'si Ülikooli naistebüroo vanema välja antud lendlehelte võib lugeda järgnevat:

- Kanadas langeb üks naine iga kuue minuti järel seksuaalse ahistamise ohvriks.
- Iga kolmas naine Kanadas langeb vähemalt kord elus seksuaalse ahistamise ohvriks.
- Iga neljas naine leiab end vähemalt kord elus

olukorrast, kus teda vägistatakse või on oht, et vägistatakse.

- Igat kaheksandat naist ahistatakse seksuaalselt nende gümnaasiumi- või ülikooliaastate jooksul.
- Ühe uurimuse kohaselt tunnistas 60% ülikooliealistest meestest, et nad ahistaksid kedagi seksuaalselt, kui oleksid kindlad, et vahele ei jää.

Ühiskonnas, kus me elame, on midagi totaalset valesti. Meie ühiskonna elustiili ja kultuuri oleks vaja kardinaalselt muuta. Me vajame hädasti tagasihoidlikkuse kultuuri, seda nii rõivastuses, kõnes, kui ka meeste ja naiste käitumises. Vastasel juhul kasvab statistika kurb pool päev-päevalt aina suuremaks ja kahjuks on need just naised, kes selle eest kallilt maksavad. Me kõik kannatame, kuid nagu ütles K. Gibran: „... see, keda lüüakse ja see, kes lööke loeb, ei ole samas olukorras.“⁹ Seega ühiskond nagu Prantsusmaa, kus noori tagasihoidlikult riietuvaid tütarlapsi nende rõivaste tõttu koolist välja visatakse, teeb lõppkokkuvõttes vaid iseendale liiga.

Tänapäeva maailma üks suurimaid irooniaid on, et sedasama peakatet, mida austatakse „pühaduse“ märgina, kui katoliku nunnad seda mehe autoriteedi näitamise eesmärgil kannavad, söimatakse „rõhumise“ märgiks, kui moslemi naised seda kaitse eesmärgil kannavad.

⁹ Khalil Gibran, „Thoughts and Meditations“ (New York: Bantam Books, 1960) lk 28.

LISATEAVET LAPSEST

KUIDAS ÄRA TUNDA VÄÄRKOHELDUD LAST?

Autor: Annelly

Allikas: Ilona Veike loengukonspekt

„Iga laps, nagu ka sina ja mina, väärrib parimat – armastada ja olla armastatud.“

MIS ON VÄÄRKOHTLEMINE?

Lapse väärkohtlemine on mistahes käitumine lapse suhtes, mis alandab tema füüsilist ja psüühilist heaolu, seades ohtu tema eakohase arengu ja tervisliku seisundi.

Väärkohtlemine jaguneb:

- 1. Emotsionaalne väärkohtlemine:** käitumine, mis takistab lapse emotsionaalset arengut. Näiteks: alaline halvustamine, tõrjumine, kritiseerimine, mõnitamine, armastusest ja tunnustusest ilmajätmine, hirmutamine, manipuleerimine jne.
- 2. Füüsiline väärkohtlemine:** lapsele tahtlike kehavigastuste tekitamine või selle tekkimise mitte-vältimine. Näiteks: löömine, põletamine, torkimine, viskamine, esemetega virutamine jne.
- 3. Seksuaalne väärkohtlemine:** pealesurutud või vägivaldne seksuaalkontakt; lapse kehaosade hellitamine, katsumine, suudlemine..

KUIDAS ÄRA TUNDA VÄÄRKOHELDUD LAST?

Füüsilise vägivalla tunnused: pidevad vigastused, põletused, vorbid, luumurrud. Füüsiliselt väärkoheldud laps kardab koju minna, ta väldib füüsilist kontakti, on kas enesesse tõmbunud või agressiivne.

Emotsionaalse vägivalla tunnused: kõnehäired, arengu pidurdumine, pidev voodisse määrgamine, tähelepanu ja mäluhäired. Emotsionaalselt väärkoheldud laps klammerdub iga täiskasvanu külge, kiigutab end monotoonselt, imeb sõrme, tal puudub huvi mängimise

vastu, on passiivne või agressiivne, tõrjutud teiste hulgas, haavub kergesti, konfliktne.

Seksuaalse vägivalla tunnused: sagedased kuseteede põletikud, öudusunenäod, kõhuvalud, verimuhud reitel, tuharatel. Seksuaalselt väärkoheldud laps kardab lahti riietumist, omab eale mitte-vastavaid teadmisi seksist, väldib ruumi kahekesti jäämist, on hüsteeriline või depressioonis.

Tegevusest lapse väärkohtlemise kohta saamisest tuleks kindasti informeerida politseid, lastekaitseliitu, lastekaitsetalitust. Tegevuse planeerimisel tuleb arvestada lapse huve ning tagatada lapse turvalisus ja eelkõige kaitse väärkohtleja eest, kõige olulisem on peatada lapse edasine väärkohtlemine.

Mida kauemaks laps sellisesse olukorda jääb, seda enam süveneb väärtusetuse tunne, lootusetus ning usaldamatus. Lapsel tekib madal enesehinnang, käitumishäired ning halb kooliedukus.

MÄRKA MUUTUSI

Last, keda on kuritarvitatud, pole alati lihtne ära tunda. Kui füüsilise vägivalla puhul on märgata jälgi, sinikad, põletused, löögijälgi, siis muudel juhtudel konkreetset sümptomid puuduvad. Siiski peaks iga vanem muutuma valvsaks, kui märkab muutusi oma lapse käitumises – kui enne seltsiv ja rõõmsameelne laps on korruga endassetõmbunud ja eraldunud või vastupidi: laps, kes enne oli rahulik ja tasakaalukas, muutub korruga hüperaktiivseks või agressiivseks, tal on keskendumisraskusi, hirme, unehäireid jms.

OSKA KUULATA

Selleks, et lapsega vestelda, tuleks leida vaikne ja turvaline koht. Kuula teda, ise rahu säilitades. Peaksid püüdma mõista last tervikuna, peale sõnade oskama jälgida ka kehakeelt ja hääletooni.

Lase tal rääkida ka siis, kui ta tuleb lagedale kõige uskumatumana tunduva looga tuttava inimese

käitumisest (laps ei mõtle välja näiteks lugusid kohatust silitamisest, musitamisest suule jne). Alati peaksid lubama tal oma jutt lõpuni rääkida – ära püüa tema eest lauset lõpetada!

Kui laps on oma konarlikul moel mõtte välja öelnud, peegelda talle tagasi seda, mida arvad olevat kuulnud. Sõnasta see ümber: nt nii kas ma sain õigesti aru, et... oluline, et sa ei interpreteeriks situatsiooni oma

kogemuse ja tunnete järgi, vaid sõeluksid välja just selle, mida laps tegelikult öelda tahtis ja mida ta tunneb.

Olukorra lahendamisel luba ka lapsel kaasa rääkida, et mitte omalt poolt süvendada tema jõuetusetunnet. Küsi temalt, mida ta soovib, et sa teeksid. Seejärel leppige kokku, mida te ette võtate. Ole lapse vastu aus. Täida lubadusi ja hoia sulle usaldatud saladusi!

*Sina võid olla lapse viimane õlekõrs!!!
Palun ära jäta abivajjat last abita!!!*

ELU EESMÄRK - PARADIIS

Tõlkinud ja koostanud: Amina Iirimaalt

ISLAMI NULLIJAD

Islami õpetlased on maininud mitmeid nullijaid, mis kõrvaldavad isiku islamist.¹ Osad õpetlased, on sellel seisukohal, et islami nullijaid on arvult ligi 400, kuid neist kõige tõsisemad on kümme, mis on mainitud järgnevalt nende ohtlikkuse reastuses:

1. Širk – Allahi ülistuses Talle partnerite/kaaslaste omistamine. Allah ütleb:

„Tõesti, Allah ei andesta, kui Talle ülistuses kaaslasti omistatakse, kuid Ta andestab sellest väiksema (d patud), kellele soovib ...” (4:116)

„Tõesti, need on uskmatud, kes on öelnud: „Allah on Messias (Jeesus), Maarja poeg.” Messias ütles:

„Iisraeli lapsed, teenige Allahi, minu Isandat ja teie Isandat. Kes lisab Allahi teenides Talle kaaslasti, sellele on Allah keelanud paradiisi ja tema koduks on (põrgu)tuli. Keelust üleastujatel ei saa olema ühtki abistajat.” (5:72)

Širk on ka surnute poole palumine ja nendelt abi otsimine; vannete võtmine ning tapmine nende nimel.

2. Enda ja Allahi vahele vahendajate asetamine, paluda nende kaudu ning neid usaldada.

3. Polüteistide, širkis ja uskmatuses olivate uskmatuses mitte-süüdistamine; nende uskmatuses kahtlemine või nende usu õigeks pidamine.

4. Uskumine, et Prohveti (salla Allahu alaihi wa sallam) juhtimine ei ole täielik või täiuslik või kellegi teise juhtimine ja hinnang on tema (salla Allahu alaihi wa sallam) omast etem.

Nagu näiteks need, kes eelistavad tema hinnangule

¹ Šeikh imaam Muhammad Ibn Abdul Wahhab (rahimahu Allah) jt on maininud neid kõiki. Vaata: Durarus Sunniyyah (8/89-90) ja Mu'allifaatush Sheikh Muhammad Ibn Abdul Wahhab (5/212/214).

tawaghiitide² otsuseid. Need, kes eelistavad valejumalate juhtimist, on jultunud isikud.

5. Need, kes vihkavad ükskõik mida sellest, millega Sõnumitooja (salla Allahu alaihi wa sallam) tuli, isegi kui nad käituvad vastavalt tema (salla Allahu alaihi wa sallam) toodule.

„See on sellepärast, et nad vihkavad seda, mis Allah on alla saatnud (Koraan, islami seadused jm), seega muutis Ta nende teod viljatuteks.” (47:9)

6. Need, kes naeruväärivad midagi Sõnumitooja (salla Allahu alaihi wa sallam) usust, nagu selle järgimise eest saadavat tasu või karistust tulevases elus.

„... Kas pilkate Allahi, Tema värsse (märke) ja Tema Sõnumitoojat? Ärge otsige vabandusi, sest olete usu peale uskumist hüljanud ...” (9:65-66)

7. Maagia ja sellega seotu on sarf (eraldatus)³ ja 'itf (kiindumus)⁴. Kes sellega tegeleb või on sellega õnnelik, on uskmatu.

„... ja nad (inglid Harut ja Marut) ei õpetanud seda kellegile seni ütlemata: „Me oleme vaid kiusatus, ärge laskuge uskmatusse (tegeldes maagiaga) ...” (2:102)

² Tõlkija märkus: Imaam Ibnul Qayyim (rahimahu Allah) andis üldistuse terminile taaghuut, öeldes [Fathul Majeed (lk. 16)]: „Taa-ghuut tähendab kõike, mida piire ületanud sulane kummardab, nagu jumalus või keegi, keda järgitakse või kutsutab teda seda tegema.” „Taa-ghuut tähendab kõiki neid inimesi, kes alluvad kellegi teise otsusele peale Allahi ja Tema Sõnumitooja (salla Allahu alaihi wa sallam). Või ülistavad kedagi teist peale Allahi või kuuletuvad kellegile Allahi juhtimiseta või hoopis kuuletuvad Temale selles, mida ei peeta üldsegi Allahile kuuletumiseks.”

³ Sarf: maagia, mille kaudu kavatsetakse kaugendada inimene millestki soovivatavast nt viia mees oma naise armastamisest vihkamiseni.

⁴ 'Itf: maagia, millega kavatsetakse julgustada inimene saatlike viisidega kuhugi, kuhu ta ei taha astuda.

8. Uskmatud on võtta uskmatud oma südamesõpradeks, neid toetada (aidata teha neid võidukateks) ja teha nendega koostööd moslemite vastu. Selle tõestuseks on Allahi sõnad:

„ ... Igaüks teist, kes on nende liitlane, on nende hulgast ...” (5:51)

9. Need, kes arvavad, et mõnedel inimestel on valikuvabadus eirata Muhammadi (salla Allahu alaihi wa sallam) seadusandlust (šariaati).

„Ja see, kes otsib religiooniks muud peale islami (Allahi tahtele allumise), seda ei võeta temalt vastu ja temast saab teispoolsuses üks kaotajatest.” (3:85)

10. Allahi religioonist seda õppimata ja selle järgi käitumata ära pöördumine.

„Ja kes on ebaõiglasem⁵ kui see, kellele on meenutatud⁶ tema Isanda *ajaate* (tõendeid, värsse, märke, õppetunde, revelatsiooni) ja ta pöördub

5 See tähendab – uskmatud.

6 Meeldetuletus: hoiatus selle eest ja pilguheit sellele, mis on talle kohustuslik.

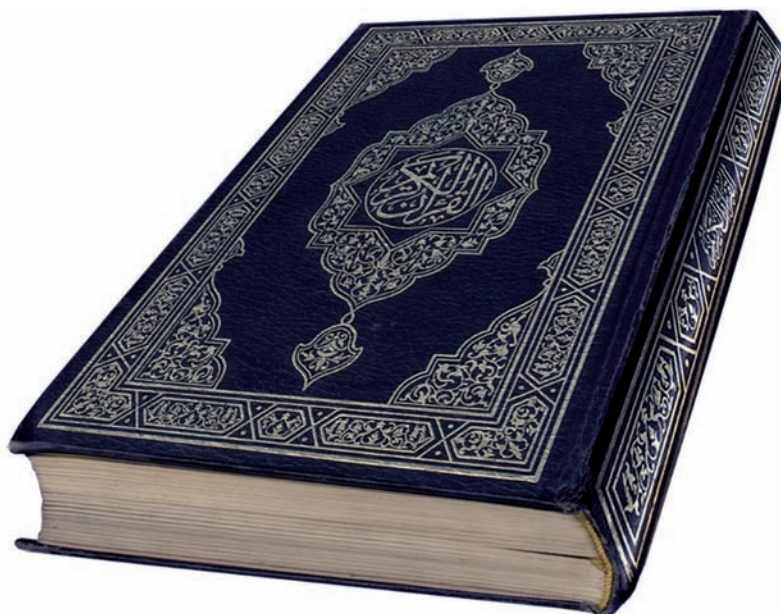
neist ära? Tõesti, Me tagame süüdlastele (kriminaalid, uskmatud, polüteistid, patustajad) kättemaksu⁸.” (32:22)

Nendel nullijate puhul ei ole vahet, kas need on toime pandud naljatades, tõsiselt või hirmus, välja arvatud juhul, kui see on vastu tahtmist peale sunnitud. Need nullijad on kõige ohtlikumad ja moslemid komistavad neis just kõige enam. Moslem peaks neist teadlik olema, neid vältima, ning hoiatama turvalisuse ja heaolu nimel nende eest ka teisi.

Allikas: Lühendatud tõlge neljast brošüürist koosnevast kogumikust „al-Aqiidatus Sahiihah war-Risaalatul Ma'iyya”; Ibn Baaz (rahimahu Allah), lk. 37-41. [troid.org] Märkuseid raamatust „Things That Nullify One's Islam”, Shaykh al-Islaam Muhammad ibn 'Abdil-Wahhab, Explained by the Noble Scholar Shaykh Saalih al-Fawzan.

7 Ära pöördumine: liidu tõrjumine.

8 Kättemaks: võtta tagasi juba tehtu.

„KITAABU T-TAUHIID“ ehk „MONOTEISMI RAAMAT“

Autor: šeikh ul-islam Muhammad ibn Abdul-Wahhab

Tõlkinud: Amina Iirimaalt

ARMASTUS ALLAHI VASTU

Allah ütleb: „**Ja inimeste hulgas on neid, kes võtavad teisi Allahi kõrvale võrdseks. Nad armastavad neid kui Allahit ...**“ (2:165)

Ütle: „**Kui sinu isad, pojad, vennad, kaasad, lähedased, sinu teenitud varandus, kaubandus, mille alakäiku kardad, või elamud, milles rõõmu tunned, on sulle armsamad kui Allah või tema Sõnumitooja ja Tema nimel püüdlamine, siis oota kuni Allah toob kuuldavale oma otsuse. Ja Allah ei juhi neid, kes Tema vastu mässavad.**“ (9:24)

Anas (raa) jutustas, et Allahi Sõnumitooja (saws) on ütles: „*Kellestki teist ei saa uskujat, kuni ta armastab mind rohkem kui oma isa, lapsi ja kogu inimkonda.*“ [Bukhari ja Muslim]

„*Usk on sellel, kellel on kolm järgmist omadust: 1. kellele Allah ja Tema Sõnumitooja saavad kallimateks kõigest muust; 2. kes armastab teist inimest ja armastab teda vaid Allahi pärast (nimel); 3. kes ei soovi tagasi pöörduda uskmatusse, nagu ta ei soovi saada visatud tulle.*“ [Bukhari ja Muslim]

Edastaja Ibn Abbas (raa): „*Kes iganes armastab Allahi nimel, vihkab Allahi nimel, sõbruneb Allahi nimel ja näitab üles vaenulikkust Allahi nimel, saab Allahi sõpruse osaliseks. Ilma sellest kinnipidamiseta ei saa mitte keegi tunda usu tõelist maiku, kuigi ta on ehk olnud tubli palvetaja ja paastuja. Inimesed hoiavad tänapäeval oma suhteid ja armas-*

tavad kedagi vaid maistel põhjustel ent see ei ole küllaldane ega anna neile kasu (Viimsel Kohtupäeval).“ [Ibn Džariri (raa) edastatud hadith.]

Ibn Abbas (raa) ütles järgmise värsi tõlgendamisel, et see tähendab „armastust“: „**... Kui need, keda järgiti, ütlevad lahti järgijatest ja nad näevad karistust, siis kõik nende suhted katkestatakse.**“ (2:166)

Imaani (usu) salgamine ei tähenda islamist väljumist. Imaanil on magusus, mida mõned on tundnud, mõned aga mitte.

Mitte keegi ei saa osa Allahi sõprusest ja *imaani* õndsusest, kuni tal pole südames nelja asja: 1) armastust Allahi nimel; 2) vihkamist Allahi nimel; 3) sõprust Allahi nimel; 4) vaenu Allahi nimel.

[Prohveti (saws)] kaaslaste arusaam tegelikkusest oli, et üldiselt tunnetatakse vendlust ilmalikel põhjustel.

Selgitus värsile: „**Kui need, keda järgiti, ütlevad lahti järgijatest ja nad näevad karistust, siis kõik nende suhted katkestatakse.**“ (2:166)

Osadel polüteistidel on Allahi vastu lausa tugev armastus. Karistus ähvardab aga seda, kes peab „kaheksat“ rohkem kallimaks kui oma usku. Need „kaheksa“ on: esivanemad, järeltulijad, vennad, abikaasad, klannid, rikkus, kaubandus ja elupaik.

Kes omistab (Allahile) liitlase, kelle vastu ta tunneb sama palju armastust kui Allahi vastu, on suuremõduline polüteist.

Peatükist õpime:

Suura Āl-Baqara 2:166 värsi selgitus.

Suura Āt-Tāuubā 9:24 värsi selgitus.

Me peame armastama Prohvet Muhammadi (*saws*) rohkem kui iseennast, perekonda ja rikkust.

USALDUS ALLAHI SUHTES

Allah ütleb: „... ja usaldage Allahit, kui te tõesti olete usklikud.“ (5:23)

„Oo Prohvet, Allah on sulle ja sinu usklikest järgijatele piisav.“ (8:64)

„Usklikud on vaid need, kelle südamed Allahi mainimisel muutuvad kartlikeks ja kelle usk Ta värsside ette lugemisel kasvab ja nad usaldavad vaid oma Isandat.“ (8:2)

„... Igaühele, kes usaldab Allahit, on Ta küllaldane ...“ (65:3)

Ibn Abbas (*raa*) on jutustanud: „Allah (Üksinda) on meile piisav, ja Ta on (meile) Parim Lahenduse Leidja,“ ütles (prohvet) Aabraham (*as*), kui ta visati tulle; ja lausus Prohvet Muhammad (*saws*) kui nad (silma kirjateenrid) teatasid: „Inimesed (paganad) on sinu vastu kogunud (suure armee), karda neid, kuid see ainult muutis nad usus (tugevamaks).“ [Bukhari ja An-Nasa'i]

Peatükist õpime:

Allahi usaldamine (*tawakkul*) on religioosne kohustus.

Allahi usaldamine (*tawakkul*) on *imaani* (usu) tingimuseks.

Suura Āl-Ānfāäl 8:2 värsi selgitus.

Suura Āl-Ānfāäl 8:64 värsi selgitus.

Suura At-Talaaq 65:3 värsi selgitus.

„Allah (Üksinda) on meile piisav, ja Ta on (meile) Parim

Lahenduse Leidja,“ sõnade tähtsus. Neid kasutasid Aabraham (*as*) ja Muhammadi (*saws*), kui nad olid hädas.

END ALLAHI PLAANI EEST KAITSTULT TUNDMINE ON MONOTEISMIGA VASTUOLUS

„Kas nad tundsid end siis Allahi plaanis eest kaitstult? Kuid keegi ei tunne end Allahi plaani eest kaitstult, välja arvatud kaotajad.“ (7:99)

„Ja kes veel on oma Isanda Halastuse suhtes lootusetu kui need, kes on eksinud?“ (15:56)

Ibn Abbas (*raa*) jutustas: „Allahi Sõnumitooja (*saws*)

käest küsiti suuremate pattude kohta, ta (*saws*) vastas:

„Omistada liitlasi Allahile, kaotada lootus Allahi abile ja mõelda, et ta on Allahi Plaani eest kaitstud.“

Abdur-Razzaq edastas: „Ibn Mas'ud (*raa*) jutustas, et Prohvet (*saws*) ütles: „Suuremate pattude hulgast on kõige

rängem širk (polüteism) – Allahile partnerite omistamine, end Allahi Plaani eest kaitstult tundmine, Allahi halastuse ja kergenduse suhtes lootuse kaotamine.“

Peatükist õpime:

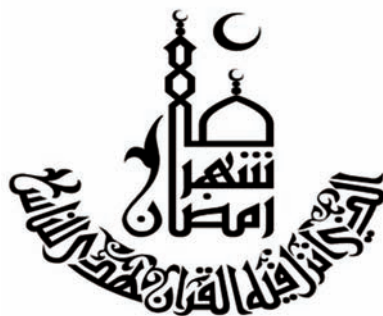
Suura Āl-Ānfāäl 8:2 värsi selgitus.

Suura Āl-Ānfāäl 8:64 värsi selgitus.

Lubatud tõsine karistus sellele, kes arvab end Allahi Plaani eest kaitstud olevat.

Lubatud tõsine karistus sellele, kes kaotab lootuse Allahi halastusse.

Allikas: „Kitab At-Tauhid, The Book of Monotheism“, Sheikh-ul-Islam Muhammad bin Abdul-Wahhab, lk 114-118, 121-122, peatükid nr 31, 32, 34.

Dr. A.B. Philips

Jeesuse tõeline sõnum

Tõlkinud: Aisha

VASTURÄÄKIVUSED

Tõendiks Piibli-materjalide ebausaldusväarsuse kohta on ka paljud vasturääkivused nii Vana kui ka Uue Testamendi tekstides. Järgnevalt on ära toodud vaid mõned näited:

Vana Testament

1) Saamueli ja Ajaraamatute autorid edastavad sama loo sellest, kuidas prohvet Taavet juute loendas, kuid teises Saamueli raamatus on kirjas, et prohvet Taavet tegi seda Jumala nõudmisel, samal ajal kui Ajaraamatutes saatana soovitusel.

2 Sa.24 Aga <u>Jehoova</u> viha süttis taas põlema Iisraeli vastu ja ta kihutas Taavetit nende vastu, üteldes: „Mine loe ära Iisrael ja Juuda!“	1 Aj.21 Aga <u>saatan</u> tõusis Iisraeli vastu ja kihutas Taavetit, et ta Iisraeli ära loeks.
---	--

2) Gaadi¹ ennustuse kirjelduses nälja kestvuse kohta on Saamueli teises raamatus kirjas seitse aastat, samal ajal kui esimeses Ajaraamatus kolm aastat:

2 Sa.24:13 Ja Gaad tuli Taaveti juure, kuulutas seda ning ütles temale: „Kas peaks su maale tulema <u>seitsmeks aastaks nälg</u> ? Või kas tahaksid kolm kuud põgeneda oma vaenlaste eest, kes sind taga ajavad? ...“	1 Aj. 21:11-12 Ja Gaad tuli Taaveti juure ning ütles temale: „Nõnda ütleb Jehoova: Vali enesele kas <u>kolm nälj-aastat</u> või kolm kuud põgenemist oma vihameeste eest ...“
---	---

3) 2. Ajaraamatu kohaselt oli Joojakin oma valitsusaja al-
1 1 Aj. 21:91 kohaselt oli Gaad prohvet Taaveti isiklik ennustaja.

guses 8-aastane, samas kui 2. Kuningate raamatus on kirjas, et ta oli troonile asudes 18-aastane:

2 Aj. 36:9 Joojakin oli kuningaks saades <u>kaheksa aastat vana</u> ja ta valitses Jeruusalemas kolm kuud ja kümme päeva; tema tegi kurja Jehoova silmis.	2 Ku. 24:8 Joojakin oli kuningaks saades <u>kaheksateistkümmend aastat vana</u> ja ta valitses Jeruusalemas kolm kuud; ta ema nimi oli Nehusta, Elnatani tütar Jeruusalemast.
---	---

4) 2. Saamueli raamatu autor on prohvet Taaveti ja süürlaste vahelises lahingus surnud süürlaste arvuks kirja pannud seitsesada, samal ajal kui 1. Ajaraamatu autor on selleks arvuks määranud seitse tuhat:

2 Sa.10:18 Aga süürlased põgenesid Iisraeli eest ja Taavet tappis süürlastest <u>seitsesada</u> vankritäit ja nelikümmend tuhat ratsanikku; ja Soobaku, nende väepealiku, ta löi maha, nõnda et ta seal suri.	1 Aj.19:18 Aga süürlased põgenesid Iisraeli eest ja Taavet tappis süürlastest <u>seitset tuhat</u> vankritäit ja nelikümmend tuhat jalameest; ta surmas ka väepealik Soofaku.
---	---

Kuigi on inimesi, kes võivad väita, et 1-e või 0-i lisamine või ärajätmine ei tähenda midagi, kuna see on kindlasti vaid ümberkirjutusviga, ei ole võimalik siin seda vabanduseks tuua, kuna juutidel oli kombeks kõik oma numbrid sõnades välja kirjutada.

Taolisi lahknevusi ei saa kindlasti pidada osaks ilmutatud tekstist. Veelgi enam – need tõestavad inimaautorite eksivust ja seda, et Vana Testamendi tekstid ei ole enam oma jumalikult ilmutatud kujul säilinud.

Lugeja küsib lugeja vastab

Kas kannad igapäevaselt islamirõivastust? Miks / miks mitte? Mis sinu jaoks on üldse "islamirõivastus" ja mis mitte?

Islamirõivastust kui sellist, kas üldse eksisteerib? On olemas teatud riietumise reeglid, kuid pole olemas islami vormirõivastust niiöelda - arabiamaade traditsioonilised riided neile küll vastavad. Kannan Egiptuses igapäevaselt kogu „varustust“, käsi just ei kata. Eestis olles kannan tavalisi riideid, mis vastavad islami nõuetele, et keha oleks kaetud ja riided läbipaistmatust materjalist, ka juuksed on muidugi kaetud. Aga traditsioonilist rõivastust Eestis ei kannan, pean silmas *abaajat*, sest minu arvates ei täida see seal oma eesmärki olla tagasihoidlik - pigem just tõmbab tähelepanu. Ma arvan, et riietesse enestesse ei tohiks kinni jääda, vaid peaks mõtlema, mis on nende riide mõte. Näiteks islamieelsel ajal kanti rätikuid, kuid islamiga astuti samm edasi - tuli katta ka kael ja dekoltee. Nii võiks mõelda ka tänapäeval, et mitte minna selles ühiskonnas, kus me elame, äärmustesse, vaid astuda sammu võrra edasi tagasihoidlikkuse poole. N.

Jah, kannan islamirõivastust kuna meie Looja on selle meile käsuks pannud. Minu jaoks on islamirõivastuseks (välisrõivastuseks) avar, lai, paksem, ilma kaunistusteta ühevärviline (eeldavalt tumedates värvides) *džilbaab*, mis jääb pea pealt rippuma, pluss näokate – *niqaab* – ja sõrmkindad. *Džilbaabi* peale teine must rüü, mis on eest lahti ja jääb samuti pea pealt rippuma, et oleks ekstra kaetud. Või lai *abaaja* ja põlvini ulatuv paksem keebi moodi *khimaar*, *niqaab* ja sõrmkindad. Minu jaoks ei ole (välis)rõivastuseks võõraste meeste juuresolekul see, mida näiteks kantakse *džilbaabi* ja *abaaja* all - st seelik (olgugi, et maani) või püksid (olgugi, et väga laiad), top (olgugi, et ulatub põlvini), ega pisike hidžaab, mis jätab välja õlad ega kata rinda. Ka erksavärvilised, erinevate kaunistustega riided pole õiged rõivad, mida väljaspool kodu kanda. „Teksamoslemitest“, kes panevad peale ühe liibuva jaki ja viskavad ühe pisi-räti pähe, ma parem ei räägigi. Muidugi kõik, kes me islamisse astume/astusime, alustame kuskilt, isegi sealt, kus ehk teeme nagu eelnev lause

kirjeldab (seda tegin minagi oma islami algusaastatel) kuid oma *imaani* peab kasvatama ja pürgima ennast parandama ning täitma oma Looja korraldusi.

A.

Ma kannan rohkem „light-muslim“ riietust, st teksad plus pikkade käistega tuunika, pikk kootud kampsun või siis parka-jope. Jalatsid on erinevad, ilma kõrge kontsata (ketsid, militarstiilis saapad) suvel rihmikud, nahast sandaletid. Peakatte loomulikult ka.

I.

Ma leian, et mosleminaise riided peaksid täitma kahte tingimust: 1. need peaksid olema vastavuses Jumala seadusele, 2. samas aga peaksid need jääma elukohariigis võimalikult nähtamatuks. Seega, kui ma olen islamiriigis, kannan rohkem traditsionaalseid „islamirõivaid“; samas, kui olen Euroopas, üritan end korralikult kattes ja kõiki katmise tingimusi täites võimalikult massi sulandada; st väldin musta, kannan peale abaaja tihti ka lai u pükse põlvini tuunikata, erinevas värvis rätte, maani seelikuid koos laia tuunikaga jne.

A.

Alhamdulillah, kannan ise juba 10 aastat islamirõivastust. Algusaastatel oli tegelikult raske, eriti Eestis käies. Nüüdseks on enesekindlust ja paksu nahka juba nii palju, et ei häiri see eestlaslik põrnitsemine ning näpuga näitamine. Viimasel suvel oli eriti kohatu ühe ratastoolinvaliidist naisterahva minu poole suunatud märkus: „Näe vaata!“, nagu oleksin ise invaliid. On ka olnud kaastundlikke küsimusi, nagu „Mis juhtus?“. Küsija arvates olin hoopis kiiritust saanud vähihage, kel pea kaetud. Selliseid asju tuleb võtta huumoriga.

Eestis ei tea mitte igaüks, milline on moslem. Minu jaoks on islamiriietus kindlasti pearätik ja üle põlve ulatuv, kas pikkade varrukatega tuunika või kogunisti mantel-kleidi moodi rõivas. Kindlasti ei ole see kitsas, ümber keha liibuv moodne tuunika. Islamirõivastus ei

ole kindlasti kirev kui jõulupuu ega ka pillkupüüdev ekstravagantse lõike poolest. Kahjuks on aga tänapäeval palju ekstreemsusi - see, kes on korralikult riides, teeb oma käitumisega häbi või see, kel pea kaetud, sunnib oma riietusega silmad häbi pärast maha heitma. Põlvini saapad ja sama pikk seelik, kui ujumismütsina pea külge sikutatud hidžaab, lühike jakk ja liibuv pluus pole minu jaoks kohe mitte mosleminaist esindav riietus. Paljud on ka avastanud, et kandes seebiga selga sikutatavaid liibuvad teksaseid ja läbipaistvat põlvini tuunikat, kõrvad hidžaabi alt välja vaatamas, mis raskete kõrvarõngaste all kui väljaveninud näts paistavad, ollakse piisavalt moslem. Noortel tüdrukutel paistab olevat häbi riietuda pikka, maani tuunikasse ning katta pea laia hidžaabiga. Mäletan ise, kuidas pidin moslemielu esimesel aastal laueerima töö pärast - vabal ajal sain rätikuga olla, tööpäevadel pidin aga pea paljastama. Sellisest hiire-kassi mängust sai mul väga ruttu villand ja loobusin töökohast, et hakata end korralikult katma. Ja ütlen *alhamdulillah!* Pole parimat kaitset ja vabadust, kui katta oma pea ja keha!

K.

Minu jaoks on see esimene kord vastata lugeja küsimusele, aga see teema on mind nii väga puudutanud ... Kannan islamirõivastust - *abaajat* ja sinna juurde täiesti kavat *hidžaabi* - alates sellest, kui minust sai *muslima*. Loo-

mulikult kannan *abaajat* ka siis, kui käin Eestis ja on väga raske taluda kommentaare nagu „mis ta neid Iraagi riideid siis siin kannab - ta ju nüüd Eestis (see on nii mu vanemate kodulinnas Väike-Maarjas) ja Tallinnas või mujal ringi käies on väga raske minul isiklikult taluda pilke ja kommentaare. Kuna minu igapäevaühiskonnas on see normaalne ja olen harjunud elama vaikselt, on väga kurb, et inimesed ei saa aru, et olen ju ikka *muslima* - ükskõik kus riigis ma viibin.

Kuna minust sai *muslima* enne abiellumist ja seda täiel arusaamisel, siis oli loomulik et järgin ka kõiki reegleid ja *abaaja* on minu meelest islamirõivastuse reegliks. Kui reisin islamiriikides, kannan *niqaabi* ja kindaid. See ei ole küll Koraani nõue, aga tunnen end teatud riikides turvalisemalt, kui olen üleni kaetud.

Arvan, et kui inimene ütleb *šahaada* oma südamest, siis on ka *hidžaabi* mõiste talle väga oluline ja sellega ei tohiks „mängida“.

Arvan, et *hidžaab* peaks tulema südamest ja see ei tähenda mitte ainult peakatet vaid midagi palju sügavamat - see hõlmab kogu elu, käitumist ja väärtushinnanguid.

Soovin, et inimesed jätaksid välja erinevatest kultuuridest tulenevad arusaamad ning mõistaksid, mida tähendab naise vääriskus islamis ja kui palju ilu selles on.

K.

Pudrupotike keeda...

MEEHÕRGUTISED

MAROKO KÖÖK

Kokk: Sarah Irimaalt

Need populaarsed maiustused on valmistatud jahvatatud mandlitäidisest, millele annab erilise maitseelamuse apelsiniõie vesi. Purustatud mandlitäidis on volditud filotaigna või Marokos kasutatava *warka* sisse ja küpsetatud ahjus või praetud kuumas õlis. Kuldpruunid maiustused kastetakse seejärel kuumas mee sisse. Sobib suureparaselt serveerimaks teega nii pidulikel, kui ka pealelõuna teejoomise ajal. Olen pakkunud neid maiustusi enamusele oma külalistest ja kõik on ainult kiidusõnu öelnud. Innukamad on isegi nende valmistamise ära õppinud.

MEE SISSE KASTETUD MANDLI BRIOUAD

2 kl jahvatatud mandleid
90 g võid
½ kl tuhksuhkurt
½ tl mandliekstrakti
2 spl apelsiniõievett
filotainast
125 g sulatatud võid
¾ - 1 kl mett

Pruunista pannil kergelt purustatud mandlid, aseta kaussi koos tuhksuhkruga. Sulata pannil või, lase jahtuda. Lisa sulatatud või, mandli ekstrakt ning 1 tl apelsiniõievett mandlisegule ja sega korralikult läbi. Lõika filotaignast umbes 11 cm laiused ja 30 cm pikkused ribad. Kata filotainas köögiratiku või toidukilega, et takistada taigna kuivamist. Sulata ülejäänud või. Aseta filotaigna riba lauale, määri võiga ja voldi pooleks, määri uuesti võiga ning aseta supilusikatais mandlisegu filotaignale. Vormi kolmnurga kujuliseks. Üleliigne filotainas lõika kääridega parajaks. Küpseta ahjus 180 C kraadi juures 20-30 min, kuni *briouad* on kuldpruunid. Aseta potti mesi, 3 spl vett ja 1 spl apelsiniõie vett. Aja mesi keema ja keera pliidil kuumus madalaks. Tõsta korraga 2-3 *briouati* 1 minutiks keeva mee sisse. Eemalda *briouad* küpstuspaberile jahtuma. Serveeri jahtunult.

Pudrupotike keeda...

ALŽEERIA KÖÖK

Allikas: <http://couscousandpudding.over-blog.com/article-algerian-sweet-gazelle-s-hornes-with-honey-60677629.html>

MEEGA TŠARAK

3 kl jahu
1 kl sulatatud võid
1 spl tuhksuhkur
1 spl küpstuspulbrit
1 tl vaniljet
1 muna
vett ja apelsiniõievett

Täidis:
2 kl jahvatatud mandleid
1 kl suhkrut
1 tl vaniljEEKstrakti
apelsiniõievett

Sõelu jahu, tee keskele ava ning lisa muna, veidi soola, küpsetuspulber, suhkur, vanilje ja sulatatud või. Hõõru käte vahel, lisades aegajalt vee ja apelsiniõievee segu, kuniks moodustub pehme tainas.

Kata ja lase seista.

Täidise valmistamiseks sega kokku suhkur, mandlid, vanilje ja apelsiniõievesi. Apelsiniõie vett lisa täpselt nii palju, et moodustuks ühtlane mass.

Jahusel pinnal rulli taigen õhukeseks.

Kolmnurga kujulist vormi kasutades lõika taignast välja kolmnurgad.

Aseta täidis kolmnurga keskele alaossa ja rulli tainas ümber täidise.

Küpseta 180 C kraadi juures kuni koogid on kuldpruunid. Lase jahtuda ja seejärel kasta koogid mee seest läbi, raputa peale purustatud pähkleid või mandleid.

KORAANINURK

83. SUURA – ÄL-MUTÄFFIFIIN – PETUKAUPMEHED (36 äjät)

	Jumala, kõige Armulisema, Halastavama nimel.	<i>bismillähi r-rahmäni r-rahiim.</i>	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
1	Häda petukaupmeestele1 2,	<i>wäilul-li-l-muṭaffiin.</i>	وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ
2	kes (teistel) inimestelt nõuavad täies mõõdus,	<i>ällädiinä idää ktäaluu 'älää n-nääsi jästäufuun.</i>	الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ
3	kuid kui ise mõõdavad või kaaluvad, annavad vähem3.	<i>wa idää kääluuhum äw-wäzänuuhum juḥsiruun.</i>	وَإِذَا كَالُواهُمْ أَوْ وَزَنُواهُمْ يُخْسِرُونَ
4	Kas nemad ei mõtle, et nad ellu äratatakse	<i>älää jazunnu ulää 'ikä ännahum-mäb 'uṭuun.</i>	أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ
5	suurel päeval,	<i>li-jäwmin 'aziim.</i>	لِيَوْمٍ عَظِيمٍ
6	päeval, mil inimkond seisab maailmade Isanda ees4 5?	<i>jäwma jäquumu n-nääsu li-rabbi l-'äälämiin.</i>	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ
7	Aga ei, tõesti, patuste nimestik on Sižziinis6.	<i>källää innä kitääbä l-fužžääri lääfi sižziin.</i>	كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينٍ
8	Ja mis ütleks sulle, mis on Sižziin?	<i>wa mäa ädraakä mäa sižziin.</i>	وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ
9	(See on) täidetud raamat.	<i>kitääbum-marquum.</i>	كِتَابٌ مَّرْقُومٌ
10	Häda sel päeval salgajaile,	<i>wäilun jäwma 'idil-li-l-mukäddibiin.</i>	وَيْلٌ لِّيَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ
11	kes salgavad Viimset Kohtupäeva.	<i>ällädiinä jukäddibuunä bi-jäwmi d-diin.</i>	الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

12	Ja seda ei salga keegi peale kõigi patust paadunute.	<i>wa mää jukäddibu bihi illää kullu mu'tadin ätiim.</i>	وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ
13	Kui talle loetakse ette Meie värsid, ütleb ta: „Vanad muinasjutud!“ ⁷	<i>idää tutlää 'äleihim äjääatunää qaala äsaatiiru l-äwväliin.</i>	إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
14	Aga ei, nende südametel on hoopis patuplekk ⁸ , mille nad on välja teeninud.	<i>källää bäl raanä 'älää quluubihim-mää käänuu jäksibuun.</i>	كَأَنَّهُمْ بِلَّيْلِ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
15	Aga ei, tõesti nad on Isanda eest sel päeval varjatud.	<i>källää innähum 'än rabbihim jäwmä 'idil-lä-mähžubuun.</i>	كَأَنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمِئِذٍ لَّمْخُجِبُونَ
16	Tõesti, siis nad põlevad põrgutules	<i>tummä innähum la-šaaluu l-žähiiim.</i>	ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ
17	ja (neile) öeldake: „See on see, mida salgasite!“	<i>tummä juqäalu häädä llädii kuntum bihi tukäddibuun.</i>	ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ
18	Aga ei, tõesti õiglaste nimestik on 'Illijjuunis ⁹ .	<i>källää innä kitääbä l-äbraari lä-fii 'illijjiin.</i>	كَأَنَّ الْإِنِّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ
19	Ja mis ütleks sulle, mis on 'Illijjuun?	<i>wa mää ädraakä mää 'illijjuun.</i>	وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُونَ
20	(See on) täidetud raamat,	<i>kitääbum-marquum.</i>	كِتَابٌ مَّرْقُومٌ
21	mille kohta tunnistavad (Jumalale) lähedased ^{10 11} .	<i>jäshäduhu l-muqarrabuun.</i>	يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ
22	Tõesti, õiglased saavad olema õndsuses,	<i>innä l-äbraara lä-fii nä 'iim.</i>	إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ
23	oma asemetelt jälgides.	<i>'älää l-araa 'iki janžuruun.</i>	عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ
24	Sa tunned nende nägudelt ära õndsuse kuma.	<i>tä 'rifu fii wuzuuhihim nađratä n-nä 'iim.</i>	تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ
25	Neile antakse juua pitseeritud (nõust) nektarit ¹² ,	<i>jusqaunä mir-rahiiqim-mähtuum.</i>	يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّخْتُومٍ
26	mille lõpp on muskus (lõhnab nagu muskus) ^{13 14} . Selle üle võistelgu võistlejad.	<i>hitäämuhu misk. wa fii däälika fäl-jätänääfäsi l-mutänääfisuun.</i>	خَتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ
27	Ja selle segu on Täsniimist ¹⁵ ,	<i>wa mizääžuhu min täsniim.</i>	وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ
28	allikast, millest joovad (Jumalale) lähedased.	<i>'ainän jäšräbu bihää l-muqarrabuun.</i>	عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ
29	Tõesti, need, kes tegid kurja, heitsid usklike üle nalja	<i>inn ällädiinä äžrämuu käänuu min ällädiinä ämänuu jadhakuun.</i>	إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ
30	ja neist möödudes tegid üksteisele silma.	<i>wa idää marruu bihim jätägäämäžuun.</i>	وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ
31	Ja kui nad omaste juurde naasid, naasid nad pilgates.	<i>wa idää nqalabuu ilää ählihimu nqalabuu fäkihiin.</i>	وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

32	Ja kui nad nägid neid, ütlesid: „Tõesti, nood on eksinud!“	<i>wa idää ra 'auuhum qaaluu innä hää 'ulää 'i lä-daalluun.</i>	وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ
33	kuigi neid ei ole saadetud nende üle valvama ¹⁶ .	<i>wa mää ursiluu 'äleihim hääfižiin.</i>	وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ
34	Kuid sel päeval need, kes uskusid, heidavad uskmatute üle nalja,	<i>fä-l-jäwmä llädiinä ämänuu minä l-kuffääri jadhakuun.</i>	فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ
35	oma asemetelt jälgides.	<i>'älää l-araa 'iki janžuruun.</i>	عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ
36	Eks ole uskmatuile tasutud selle eest, mida nad tegid.	<i>hāl tuwwibu l-kuffääru mää kännuu jäf'äluun.</i>	هَلْ تُؤْتِبُ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

(Märkused)

- 1 *mutaffif on keegi, kes on kaalu või mõõdu suhtes ihne, st paneb juurde, kui see talle kasulik on ja paneb vähem, kui see talle kahjulik on. (Tafsir Bin Kathir, suura 83)*
- 2 *Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Kui Prohvet Mediinasse tuli, olid Mediina inimesed kõige hullemad mõõtjad-kaalujad. Seega Jumal ilmutas: „Häda petukaupmeestele ...“ Peale seda hakkasid nad õiglaselt mõõtma-kaaluma.“ (Al-Kubra 6:508, Ibn Majah 2:748)*
- 3 *Vaata ka 17:35, 6:152, 55:9.*
- 4 *Ibn Al-Aswad Al-Kindi (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Viimsel Kohtupäeval läheneb päike (Jumala) sulastele, kuni jõuab miili või kahe kaugusele neist. Siis päike kõrvetab neid ja nad upuvad oma higisse, vastavalt oma tegude arvule. Nende hulgas on selliseid, kellele higi jõuab kandadeni. Nende hulgas on selliseid, kellele higi jõuab põlvini. Nende hulgas on selliseid, kellele higi jõuab kubemeni. Nende hulgas on selliseid, kellele higi jõuab kaelani.“ (Ahmad 6:3, Muslim 2864)*
- 5 *Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) palus Jumalalt tihti kaitset Viimsel Kohtupäeval seismise raskuste vastu. (Abu Dawud 1:487)*
- 6 *See sõna on tuletatud sõnast sižn, mis tähendab vanglat. (Tafsir Ibn Kathir, suura 83)*
- 7 *Vaata ka 16:24, 25:5.*
- 8 *Abu Hurairah (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui (Jumala) sulane patustab, ilmub ta südamele must täpp. Kui siis see inimene loobub sellest halvast teost, palub Jumalalt andestust ja kahetseb, saab ka ta süda jälle puhtaks, aga kui ta seda halba tegu kordab, muutub täpp suuremaks, kuni kogu ta süda sellega kaetud on. See ongi raan (patuplekk), millest Jumal (Koraanis) räägib (83:14).“ (At-Tirmidhi 3334)*
- 9 *See sõna tuleb sõnast 'uluw, mis tähendab kõrgust. (Tafsir Ibn Kathir, suura 83)*
- 10 *Qatadah (رضي الله عنه) ütles: „Need on inglid.“ (At-Tabari 24:294)*
- 11 *Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Jumalale lähimad igas taevas tunnistavad seda.“ (At-Tabari 24:294)*
- 12 *Ibn Masud (رضي الله عنه), Ibn Abbas (رضي الله عنه), Mujahid, Al-Hasan (رضي الله عنهما), Qatadah (رضي الله عنه) ja Ibn Zayd (رضي الله عنه) ütlesid, et ar-rahiq on üks paradiisiveini nimedest. (At-Tabari 24:296)*
- 13 *Ibn Masud (رضي الله عنه) ütles: „See tähendab, et seda segatakse muskusega.“ (At-Tabari 24:297)*
- 14 *Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Jumal teeb veini lõhna neile meeldivaks nii, et viimane, mis Ta sinna sisse paneb on muskus. Seega on selle pitseriks või lõpuks muskus.“ (At-Tabari 24:297)*
- 15 *Abu Salih ja Ad-Dahhak ütlesid: „See on Paradiisi rahva suurepäraseim ja ülistatuim jook.“ (At-Tabari 24:301)*
- 16 *St need kurjategijad ei ole saadetud nende usklike üle valvama. (Tafsir Ibn Kathir, suura 83)*

صحيح البخاري
 The Translation of the Meanings of
 Sahih Al-Bukhari
 Arabic-English
 Volume 1

SAHIH AL-BUKHARI

44. Kitaabu l-khusuumaat (vaidluste raamat) – valitud hadithe

2411. Abu Huraira (*raa*) jutustas: „Kaks mees – moslem ja juut – läksid omavahel vaidlema. Moslem ütles: „Tema nimel, kes pani Muhammedi kõigi inimeste üle!“ Juut ütles: „Tema nimel, kes pani Moosese kõigi inimeste üle.“ Selle peale tõstis moslem käe ja andis juudile kõrvakiilu. Juut läks Prohveti (*saws*) juurde ja jutustas talle, mis tema ja moslemi vahel oli juhtunud. Prohvet (*saws*) saatis moslemi järele ja küsis temalt selle kohta. Moslem jutustas talle, mis oli juhtunud. Prohvet (*saws*) ütles: „Ärge seadke mind Moosese kõrgele, sest Ülestõusmispäeval kukuvad kõik inimesed minestunult maha, ka mina nendega ühes, kuid ma ärkan esimesena ja näen Moosese seismas ja (Jumala) Trooni küljest kinni hoidmas. Ma ei tea, kas ta samuti minestas ja ärkas enne mind või on Jumal teda sellest lõõgist säästnud.“

2413. Anas (*raa*) jutustas: „Üks juut lõmastas ühe tüdruku pea kahe kivi vahel. Tüdrukult küsiti, kes ta pea lõmastas – talle nimetati mõned nimed ja kui juudi nime nimetati, noogutas ta jaatavalt. Juut võeti kinni ja kui ta teo üles tunnistas, andis Prohvet (*saws*) käsu ka tema pea kahe kivi vahel lõmastada.“

2. peatüki sissejuhatus: Jabir (*raa*) jutustas, et Prohvet (*saws*) lükkas tagasi (vaese mehe) almusanni, enne kui ta talle (almuse andmise) keelas. Malik ütles: „Kui keegi on võlgades ja tal pole muud kui vaid üks ori, ei ole tal õigust seda orja vabaks lasta.“

2414. Ibn Umar (*raa*) jutustas: „Üks mees sai alatasa ostmisel petta. Prohvet (*saws*) ütles talle: „Kui sa midagi ostad, ütle (müüjale): „Ei tohi petta!“ Sellest ajast hakkaski too mees nii ütleva.“

2418. Abdullah ibn Kaab ibn Malik jutustas: „Kaab palus Ibn Abi Hadradilt mošees võlga tagasi ja nende häälled tõusid, kuni Jumala Sõnumitooja (*saws*) neid enda majas kuulis. Ta tuli oma toa kardinat kergitades välja nende juurde ja pöördus Kaabi poole: „Oo Kaab!“ Kaab vastas: „Siin ma olen, oo Jumala Sõnumitooja!“ „Vähenda võlga poole võrra,“ (ütles ta) käega viibates. Kaab vastas: „Ma olen seda juba teinud, oo Jumala Sõnumitooja!“ Selle peale ütles Prohvet (*saws*) Ibn Abi Hadradile: „Tõuse ja tasu talle oma võlg.“

2419. Umar ibn Al-Khattab (*raa*) jutustas: „Ma kuulsin, kuidas Hisham ibn Hakim ibn Hizam retsiteeris suurat Al-Furqaan minu retsiteerimisviisist erineval viisil. Jumala Sõnumitooja (*saws*) ise oli seda mulle õpetanud. Seega läksin ma temaga peaaegu vaidlema, kuid ootasin, kuni ta oli lõpetanud, seejärel sidusin ta rõiva ümber ta kaela, haarasin sellest kinni ja viisin ta Jumala Sõnumitooja (*saws*) juurde, öeldes: „Ma kuulsin, kuidas ta suurat Al-Furqaan teisiti retsiteeris kui see, mismoodi sa mind õpetasid.“ Prohvet (*saws*) käskis mul ta lahti lasta ja palus Hishamil retsiteerida. Kui ta oli retsiteerimise lõpetanud, ütles Jumala Sõnumitooja (*saws*): „Niimoodi see mulle ilmutati.“ Seejärel palus ta mul retsiteerida. Kui ma olin retsiteerimise lõpetanud, ütles ta: „Niimoodi see mulle ilmutati. Koraan on ilmutatud seitsmel erineval (retsitee-

rimis)viisil, seega retsiteerige seda nii, nagu teile kõige lihtsam on.¹

2420. Abu Huraira (*raa*) jutustas: „Prohvet (*saws*) ütles: „Tõesti, ma peaaegu andsin käsu (kohustuslikule) palvele *iqama* hüüda, et siis minna nende kodudesse, kes (mošeesse) palvusele ei tule ja nende majad nende peade kohal põlema süüdata.“¹

45. Kitaabu fii l-luqata (leitud asjade raamat) – valitud *hadithe*

2427. Zaid ibn Khalid Al-Juhani (*raa*) jutustas: „Üks beduiin läks Prohveti (*saws*) juurde ja küsis ta käest kaotatud asjade üleskorjamise kohta. Prohvet (*saws*) vastas: „Lase sellest aasta jooksul avalikult teada anda. Jäta meelde, mille sees see oli ja millise nööriaga oli kokku seotud ja kui keegi tuleb seda küsima tuleb ja oskab korrektselt kirjeldada (anna see talle). Vastasel juhul kasuta seda.“ Mees küsis: „Oo Jumala Sõnumitooja, aga kaotatud lammas?“ Prohve (*saws*) vastas: „See on kas sulle, su vennale (st omanikule) või hundile.“ Mees küsis veel: „Aga kaotatud kaamel?“ Selle peale muutus Prohveti (*saws*) nägu

vihast punaseks ja ta ütles: „Sul pole sellega midagi pistmist, kuna sellel on jalad ja veevaru ja see jõuab veekogu juurde, et juua ja puudelt süüa.“¹

2431. Anas (*raa*) jutustas: „Prohvet (*saws*) möödus tee peale kukkunud datlist ja ütles: „Kui ma ei oleks kartnud, et see võib almusest olla, oleksin ma selle ära söönud.“¹

2433. Ibn Abbas (*raa*) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (*saws*) ütles ka: „Selle (st Meka) okkalisi põõsaid ei tohi maast välja kiskuda, selle loomadele jahti pidada, selle maha kukkunud asjade üleskorjamine on keelatud, välja arvatud sellele, kes sellest avalikult teatab, ja selle rohtu ei tohi lõigata.“ Abbas (*raa*) ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, välja arvatud *idhkhir*!“ Prohvet (*saws*) ütles: „Välja arvatud *idhkhir*.“¹

2435. Ibn Umar (*raa*) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (*saws*) ütles: „Looma ei tohiks ilma ta omaniku loata lüps- ta. Kas kellelegi meeldiks, kui keegi tuleks tema salve, lõhuks tema anuma ja viiks minema tema toidu? Looma udarad on tema omaniku salv, kus nad oma moonu hoia- vad. Seega keegi ei tohiks kellegi teise loomi ilma omani- ku loata lüps- ta.“¹

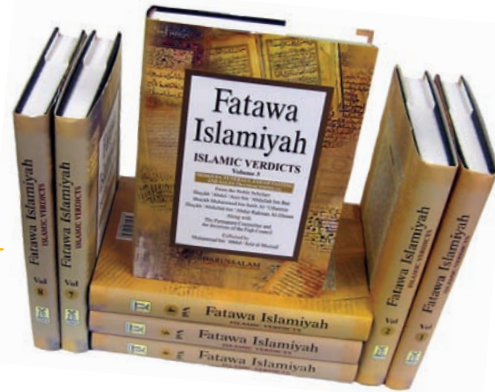
1 Teatud tüüpi rohi.

FATWANURK

mosleminaise riieetus

Tõlkinud: Aisha

LIIBUVAD RIIDEED

Küsimus: Kas naine tohib kanda liibuvaid riideid teiste naiste ja *mahram*ist meeste ees?

Vastus: Naisele ei ole sobilik kanda liibuvaid riideid, mis ta kehavormid ja suuruse paljastavad, ka teiste naiste ja *mahram*itest meeste ees, kuna see ei ole viisakas. Samas abikaasa juuresolekul on see lubatud.

Seega peaks mosleminaise ka teiste naiste ja *mahram*ite juuresolekul kandma rõivaid, mis tema kehavorme esile ei too.

Šeikh Muhammed ibn 'Abdillaah as-Subayyal (Masjid al-Harami imaam)

„Fataawa wa Rasaa.il Mukhtaarah“, lk 562-563.

KÕRGEKONTSALISED KINGAD

Küsimus: Mida ütleb islami seadus kõrgete kontsade kohta?

Vastus: Kõige vähem, mis nende kohta võib öelda, et nad on ebasoovitavad. Esiteks on tegemist teatud tüüpi pettusega, sest need teevad naise pikemaks, kui ta tegelikult on. Teiseks on see ohtlik, kuna naine võib kõrgetel kontsadel käies kukkuda. Komandaks on arstide uurimused näitanud, et kõrgete kontsade kandmisel on halb mõju naise tervisele.

Šeikh Ibn Baaz

„Fataawa al-Mar.ah“

AWRA PALJASTAMINE MITTE-MOSLEMIST NAISARSTILE

Küsimus: Kas haige mosleminaise võib oma *awrat* mitte-moslemist naisarstile paljastada?

Vastus: See on lubatud, kuna Jumal on öelnud (24:31): „... ja ei näitaks oma ilu, välja arvatud oma abikaasadele ... või oma naistele või orjataridele või teenritele ...“ Mõned õpetlased on selle kohta öeldnud, et siin on mõeldud vaid mosleminaise, kuid see ei ole õige.

See võib mosleminaise mitte-moslemist naisarstile pal-

jastada selle osa oma kehast, mis vajab ravi, välja arvatud juhul, kui ta kardab, et see naine võib tema kohta teistele infot jagada.

Šeikh Muqbil ibn Haadee

„Ghaaratul-Ashritah `alaa Ahliil-Jahli was-Safsatah“, köide 2, lk 209.

NIQAABI KANDJA PILKAMINE VÕI ALAVÄÄRISTAMINE

Küsimus: Mida ütleb islami seadus nende kohta, kes alavääristavad või pilkavad neid mosleminaise, kes kannavad *niqaabi* ja kindaid?

Vastus: Igaüks, kes pilkab või alavääristab moslemit, olgu see naine või mees, kes praktiseerib oma usku ja järgib Muhammedi (*saws*) õpetusi, on islami seaduse kohaselt uskmatu, olenemata sellest, kas on tegemist naise katmise või mõne muu teemaga. Ibn Umar (*raa*) jutustas: „Tabuki lahingu ühe kogunemise ajal ütles üks mees: „Ma pole näinud kedagi nii aplat, kõnes valetavat ja vaenlasega kohtumisel argpükslikumat kui meie Koraaniretseerijad.“ Üks mees vastas: „Sa oled valetanud, oled valetaja! Ma räägin kindlasti sellest Jumala Sõnumitoojale!“ Uudisest teatati Jumala Sõnumitoojale ja tuli ilmutus.“ Abdullah ibn Umar (*raa*) lisas: „Ma nägin seda mees hoidmas kinni Jumala Sõnumitooja kaameli kotist ja tolm tõusis talle näkku, kui ta ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, me ainult naljatasime ja mängisime.“ Jumala Sõnumitooja (*saws*) luges vaid ette Koraani värsi: „Kas pilkate Jumalat, Tema värsse (märke), ja Tema Sõnumitoojat? Ärge otsige vabandusi, sest olete usu peale uskumist hüljanud...“ (9:65-66). Seega on usklike pilkamine sama, mis Jumala, Tema märkide ja Sõnumitooja pilkamine.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

„Fataawa al-Mar.ah“

NOORE TÜDRUKU HIDŽAAB

Küsimus: Mida ütleb islami seadus noorte tütarlaste

kohta, kes ei ole veel puberteediikka jõudnud? Kas nad võivad käia väljas ilma end kinni katmata? Kas nad võivad ilma pead katmata palvetada?

Vastus: Nende hooldajate ülesanne on neid õpetada ja kasvatada nii, et nad austaksid juba pisikesest peale islamit. Nad ei tohiks välja minna ebasüüdsates riietes ja peaksid palvetama kaetud peaga. Samas, kui nad palvetavad ilma peakatteta, on nende palved siiski vastuvõetavad, sest Prohvet (*saws*) ütles: „Jumal ei võta vastu naissoost palvetaja palveid, kui ta on juba puberteedieas ja ta pea on katmata.“ (At-Tirmidhi, Ahmad, Abu Dawud, ibn Majah). See tähendab, et puberteedieelses eas tüdruku palve on ka katmata peaga vastuvõetav, kuid parem oleks lapsele juba pisikesest peale enda katmist õpetada.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee „Fataawa al-Mar.ah“

VANA NAISE HIDŽAAB

Küsimus: Kas vana naine, ütleme näiteks 70 või 90 aastat vana, võib oma mitte-*mahram*itest sugulaste ees vabamalt riietuda?

Vastus: Jumal on öelnud: „Ja menopausi jõudnud naistele, kes ei plaani enam abielluda, ei ole patuks heita kõrvale (välis)rõivad, samal ajal siiski oma ilu (ehteid) paljastamata. Kuid sellest tagasihoidlikult hoiduda on neile parem. Ja Jumal on Kõikekuulja, Kõiketeadja.“ (24:60). Seega ei ole selles midagi halba, kui menopausis naised, kes enam abielluda ei taha ja oma ilu ei demonstreeri, mitte-*mahrami* meeste ees veidi vabamalt riietuvad, kuid Jumal on öelnud, et neile on siiski parem sellest hoiduda.

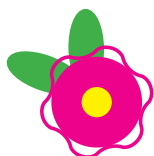
Šeikh Ibn Baaz
„Fataawa al-Mar.ah“

MOSLEMINAISE KATMATA JUUKSED MITTE-MOSLEMIST NAISTE JUURESOLEKUL

Küsimus: Kas moslemist naine võib oma juukseid mitte-moslemist naiste juuresolekul näidata; eriti kui on kartus, et need naised võivad seda meestele kirjeldada?

Vastus: Selles küsimuses on islamiõpetlased eriarvamusel, olenevalt sellest kuidas interpreteerida värssi „...ja ei näitaks oma ilu, välja arvatud oma abikaasadele ... või oma naistele või orjataridele või teenritele ...“ (24:31). Eriarvamusel ollaks „oma naistele“ interpreteerimise osas. Mõned õpetlased ütlevad, et see tähistab kõiki naisi; mõned jälle, et vaid usklike naisi. Seega esimese arvamuse kohaselt võib naine oma ilu mitte-moslemist naistele näidata, teise arvamuse kohaselt ei või. Ma isiklikult pooldan rohkem esimest arvamust, mis on suurema tõenäosusega õige, kuna naiste seltskonnas ei ole tegelikult vahet, kas tegemist on moslemite või mitte-moslemitega, seni kuni mingid kiusatust ei teki. Kui see aga tekib, näiteks kartus, et mitte-moslemist naine võib mosleminaist hiljem meestele kirjeldada, siis peaks see mosleminaist end korralikult kinni katma. Tegelikult peaks end kinni katma ka nende mosleminaiste ees, kellest on karta, et nad teisi hiljem kirjeldavad.

Šeikh Ibn 'Uthaymeen
„Fataawa al-Mar.ah“

„MOSLEMI KINDLUS – duaasid Koraanist ja sunnast“

Said ibn Wahf Al-Qahtani

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

20. KAHE KUMMARDUSE VAHEL

48. *rabbi ghfirlii, rabbi ghfirlii* – Mu Isand, andesta mulle; mu Isand, andesta mulle!¹

49. *allaahumma ghfirlii warhamnii wahdinii wažburnii wa'ääfinii warzuqnii warfä'nii* – Oo Jumal, andesta mulle, halasta mulle, juhi mind, toeta mind, kaitse mind, varusta mind ja kõrgenda mind!²

21. TÄISKUMMARDUS

50. *sāžādā wažhiiä lillādhii khalaqahu, wašaqqa sām'āhu wabasarahu, bihaulihii waquuatihii,*

¹ Abu Dawud 1/231; Al-Albani „Sahih Ibn Majah“ 1/148.

² Abu Dawud, Ibn Majah, At-Tirmidhi. Vaata ka Al-Albani, „Sahih At-Tirmidhi“ 1/90 ja „Sahih Ibn Majah“ 1/148.

fätäbaaraka llaahu ähsänu l-khaaliqiin – Ma kummardasin näoli Sellele, Kes selle lõi ja andis sellele kuulmise ja nägemise Oma väest ja võimust. Ülistus olgu Jumalale, Parimale loojate hulgast.³

51. *allaahumma ktub lii bihää 'indäkä ažran, wadha' 'ännii bihää wizran, waž'älhää lii 'indäkä dhukhran, wataqabbalhää minnii kämää taqabbaltähää min 'äbdikä dāwuudä* – Oo Jumal, kirjuta see minu jaoks üles kui tasu ja vabasta mind selle koormast ja tee selles mulle Paradiisis aare. Võta see minult vastu nagu Sa võtsid selle vastu oma sulaselt Taavetilt.⁴

³ At-Tirmidhi 2/474, Ahmad 6/30; Al-Hakim ütles, et see on autentne ja Ath-Thahabi nõustus temaga 1/220.

⁴ At-Tirmidhi 2/473, Al-Hakim pidas seda õigeks ja Ath-Thahabi nõustus temaga 1/219.

Who Am I ?

What do you see when you look at me?
Do you see someone limited, or someone free?

All some people can do is just look and stare
Simply because they can't see my hair.

Others think I am controlled and uneducated,
They think that I am limited and un-liberated.

They are so thankful that they are not me
Because they would like to remain 'free'.

Well free isn't exactly the word I would've used
Describing women who are cheated on and
abused.

They think that I do not have opinions or voice
They think that being hooded isn't my choice.

They think that the hood makes me look caged
That my husband or dad are totally outraged.

All they can do is look at me in fear
And in my eye there is a tear.

Not because I have been stared at or made fun of
But because people are ignoring the one up above.

On the day of judgment they will be the fools
Because they were too ashamed to play by their
own rules.

Maybe the guys won't think I am a cutie
But at least I am filled with more inner beauty.

See I have declined from being a guy's toy
Because I won't let myself be controlled by a boy.

Real men are able to appreciate my mind
And aren't busy looking at my behind.

Hooded girls are the ones really helping the
muslim cause
The role that we play definitely deserves applause.

I will be recognized because I am smart and
bright
And because some people are inspired by my
sight.

The smart ones are attracted by my tranquility
In the back of their mind they wish they were me.

We have the strength to do what we think is right
Even if it means putting up a life long fight.

You see we are not controlled by a mini skirt and
tight shirt

We are given only respect, and never treated like
dirt.

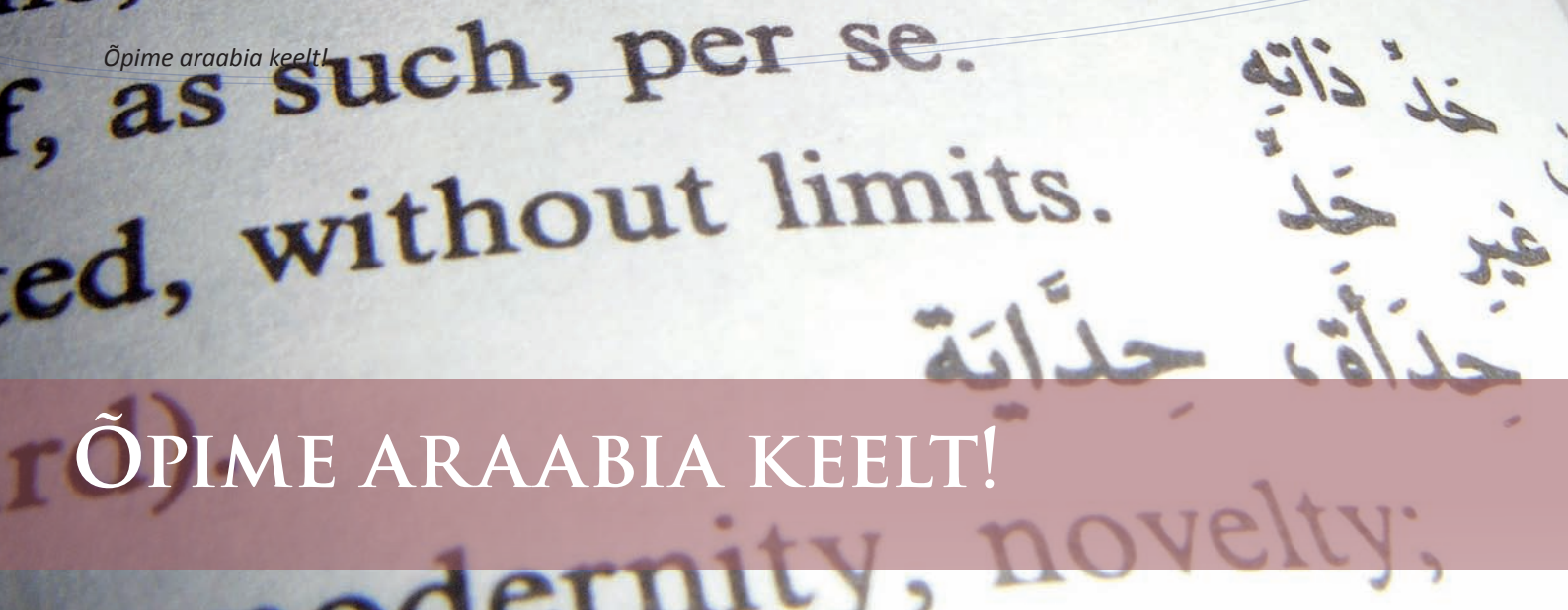
So you see, we are the ones that are free and
liberated

We are not the ones that are sexually terrorized
and violated.

We are the ones that are free and pure
We're free of STD's that have no cure.

So when people ask you how you feel about
the hood

Just sum it up by saying 'its all good'

ÕPIME ARAABIA KEELT!

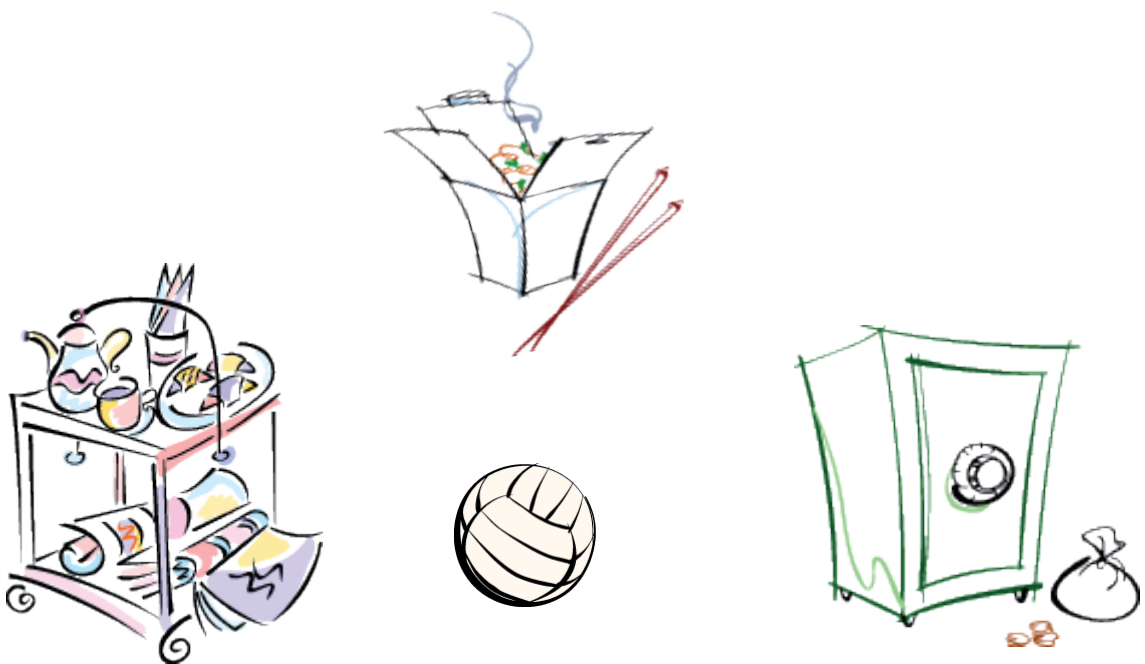
7. PANGAS

Kus asub lähim pank?	<i>äinä jaqa'a aqrabu bank hunää?</i>	أين يقع أقرب بنك هنا؟
Ma sooviksin raha vahetada.	<i>uriidu tähwiilä bä'ädi l-ämwääl</i>	أريد تحويل بعض الأموال.
Mis vahetuskurss on?	<i>mää huuä si'äru t-tabdiil?</i>	ما هو سعر التبادل؟
Mis kell pank avatakse?	<i>fii äjji uaqtin jäftähu l-bank?</i>	في أي وقت يفتح البنك؟
Mis kell see suletakse?	<i>fii äjji uaqtin jughliq?</i>	في أي وقت يغلق؟
Ma ootan kodust raha, kas see on juba saabunud?	<i>änää äntaziru tähwiilän min äl-bäit, ä läm jasil?</i>	أنا أنتظر تحويلا من البيت، أ لم يصل؟
Kas saaksite mulle palun peenraha anda?	<i>ä lää tä'tiini tähwiilän saghiirän min fadlik?</i>	أ لا تعطيني تحويلا صغيرا من فضلك؟

8. VABA AEG

Mida kinos näidatakse?	<i>mää l-mä'ruud fii s-siinima?</i>	ما المعروف في السينما؟
Milline sorti film see on?	<i>äjji näu'in min äl-äflääm huuä?</i>	أي نوع من الأفلام هو؟
Mida teatris mängitakse?	<i>mää l-mä'ruud 'älää l-mäsräh?</i>	ما المعروف على المسرح؟
Mis kell film algab?	<i>fii äjji säa'ä jäbdä'u äl-film?</i>	في أي ساعة يبدأ الفيلم؟
Mis kell etendus algab?	<i>fii äjji waqt täbd'ä äl-masrahiiä?</i>	في أي ساعة يبدأ المسرحية؟
Kas sel laupäeval kusagil jalgpalli mängitakse?	<i>häl juužäd mubaarat kura qadam häädhä s-säbt?</i>	هل يوجد مباراة كرة قدم هذا السبت؟
Kes mängivad?	<i>män jäl'äb?</i>	من يلعب؟
Kui palju maksab sissepääs?	<i>käm sä'är äd-dukhuul?</i>	كم سعر الدخول؟

Kas õpilase allahindlust ka on?	<i>hāl hunääkä takhfidaat li-t-täläämiidh?</i>	هل هناك تخفيضات للتلاميذ؟
Kas sa ootad kedagi?	<i>hāl hāl täntäziru ähädän mää?</i>	هل تنتظر أحدا ما؟
Kas sa oled täna õhtul vaba?	<i>hāl änta ghäir mäšghuul fii l-mäsää?</i>	هل أنت غير مشغول في المساء؟
Kus me kohtume?	<i>äinä sänältaqi?</i>	أين سنلتقي؟
Kas oskate head restorani soovitada?	<i>hāl jumkinukum nasiihäti ni-mat'ami žäjjid?</i>	هل يمكنكم نصيحتي بمطعم جيد؟
Sooviksin laua kinni panna.	<i>uriidu än ähžiz taauilä</i>	أريد أن أحجز طاولة.
Ma tellisin ette.	<i>juužädu 'indi häžiz</i>	يوجد عندي حجز.
Sooviksin lauda kahele.	<i>uriidu taauilä li ithnäin min fadlik</i>	أريد طاولة لإثنين من فضلك.
Kas võiksin menüüd näha?	<i>ä astatii'u än araa qaa'imätu t-ta'aam?</i>	أ أستطيع أن أرى قائمة الطعام؟
Kas teil on määratud hindadega menüü?	<i>hāl juužäd lää'ihä l-ita'aam?</i>	هل يوجد لائحة لطعام؟
Mida sa soovitad?	<i>bimäädhä tänsah?</i>	بماذا تنصح؟
Kas teil on taimetoitlaste toitu?	<i>hāl juužäd 'indkum äklun näbääti?</i>	هل يوجد عندكم أكل نباتي؟
See pole see, mida ma tellisin.	<i>läisä häädhä mää talabatuh</i>	ليس هذا ما طلبته.
Palun arve!	<i>uriidu qaa'imät äl-hisääb min fadlik</i>	أريد قائمة الحساب من فضلك؟
Kas teenindus on hinna sees?	<i>ä tadhul ul-khädamäät dumnä dhäalik?</i>	أ تدخل الخدمات ضمن ذلك؟
Tänan, see oli hea eine.	<i>šukran laqad känät uäzbä ladhiidhä</i>	شكرا لقد كانت وجبة لذيذة.

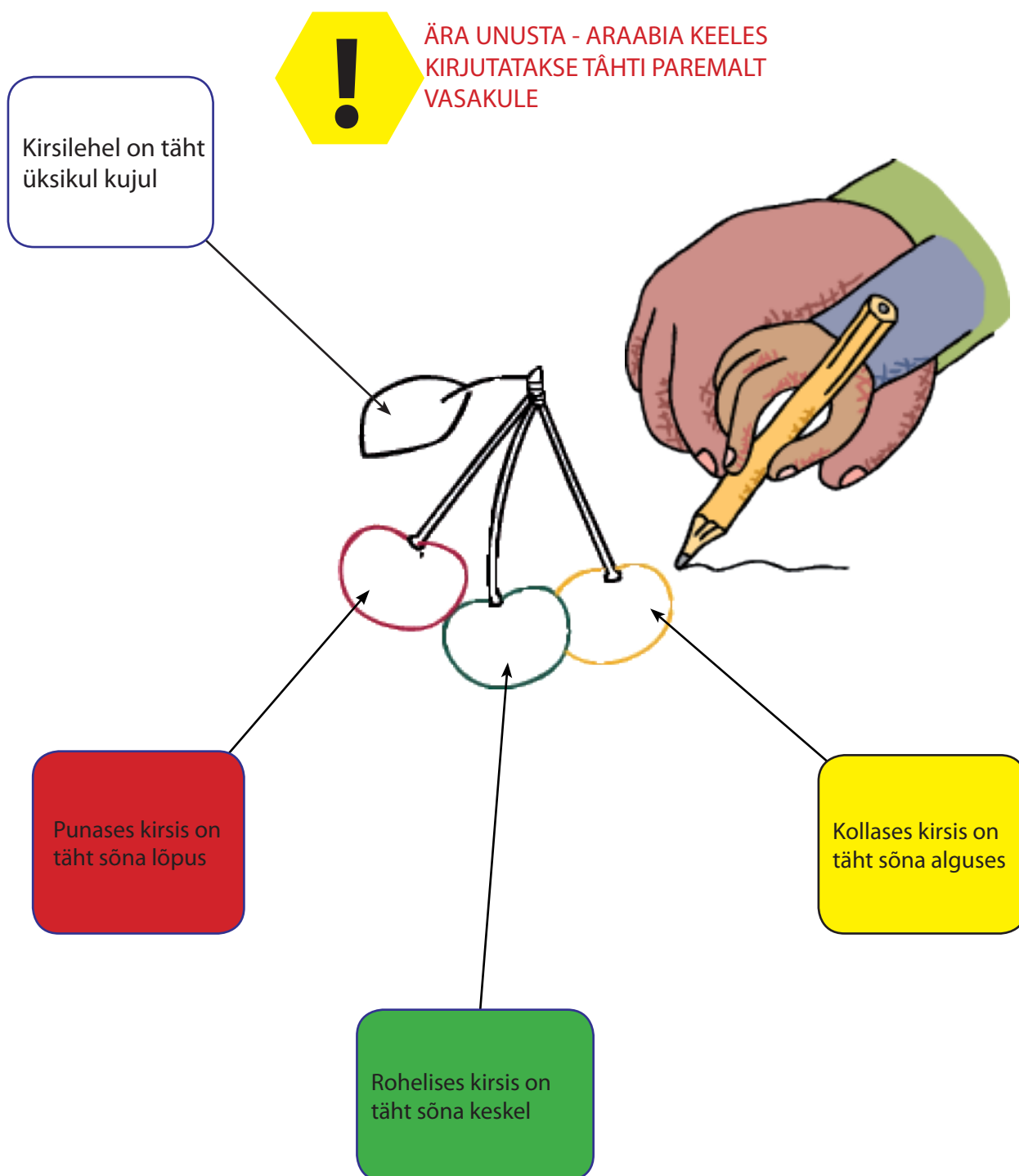

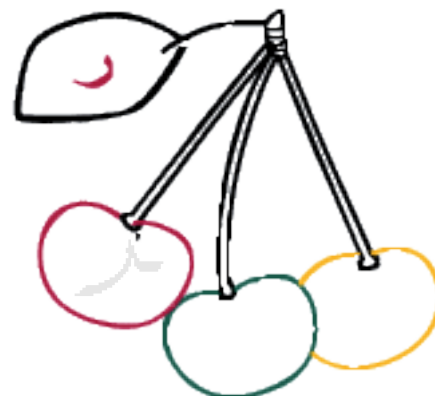
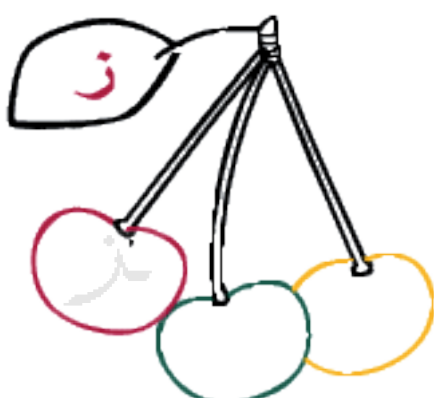
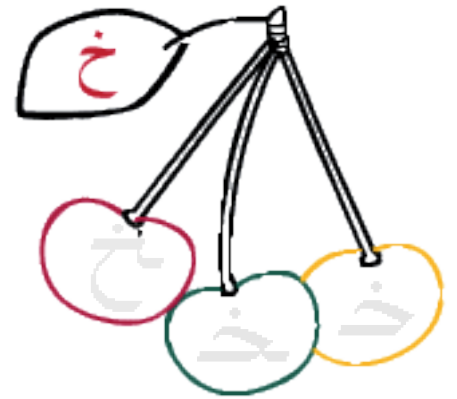
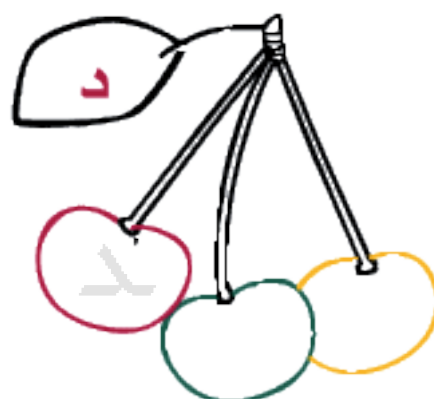
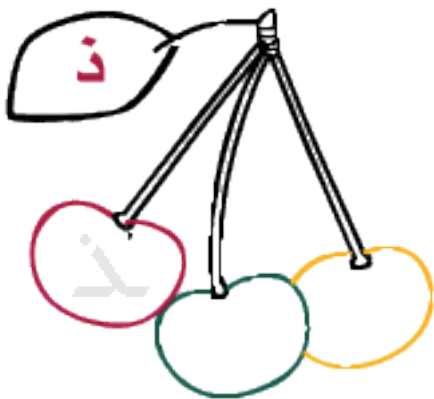
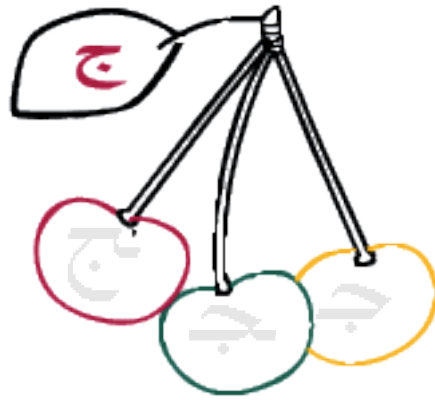
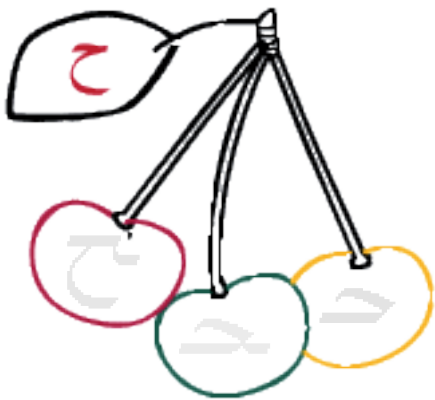
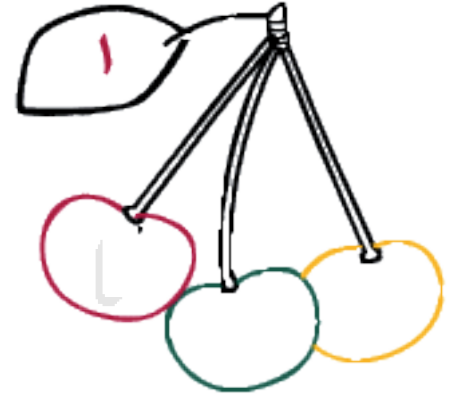
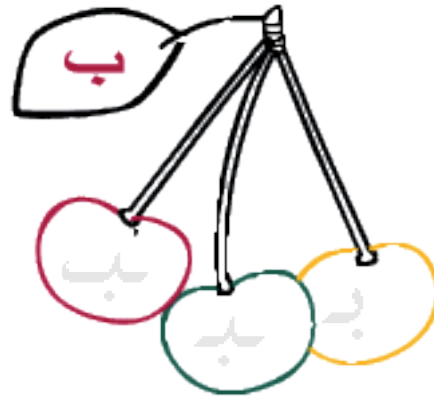
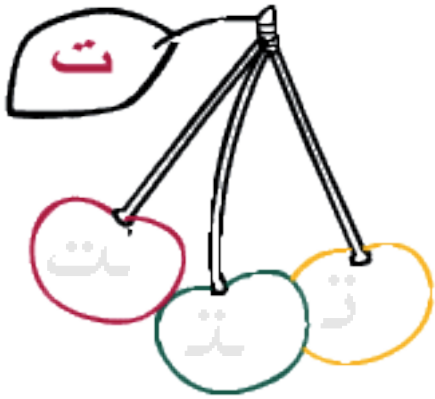
KIRSITÄHED

Koostanud: Khadeja

Araabia tähed on rasked õppida, veel raskem kirjutada. Aga raskused ongi ju seelleks, et neid ületada. Kui õppimine toimub mängeldes ja lõbusas vormis, jääb õpitu kergemini meelde!

Kirsse saad ka värvida, välja lõigata, kleepida magnetpaberile või plastiftseerida... lase ideedel lennata!

KAS SINNA OLED ALLAHIT OMA NÄGEMISE EEST TÄNANUD?

Pime poiss istus suure maja ees, kus ta oli mütsi oma jalge ette asetanud. Ta hoidis käes silti, millel seisis: „Ma olen pime, palun aidake mind!“ Mütsi oli pandud ainult mõned mündid.

Üks mees jalutas temast mööda ja võttis taskust mõned mündid ja pani need mütsi sisse. Siis ta võttis poisil sildi, kirjutas tagumisele küljele midagi ja andis sildi poisi kätte tagasi nii, et kõik tema sõnu lugeda saaksid.

Varsti hakkas poisi müts täis saama, kuna palju rohkem inimesi hakkasid posile raha andma. Sel põrastlõunal tuli mees poisi juurde tagasi, et näha, kas olukord on muutunud. Pime poiss tundis mehe sammude järgi ära ja küsis, kas tema oli see, kes ta sildi oli hommikul ära

muutnud. Poiss küsis mehelt, mida too oli sildile kirjutanud.

Mees ütles: „Ma kirjutasin tõde! Ma kirjutasin sama, mida sa kirjutasid, kuid teisel viisil. Ma kirjutasin: „Täna on imeilus päev, kuid ma ei saa seda näha!““

Kahe sildi vahe oli suur, kuigi mõlemad tähendasid sama asja. Esimene silt ütles lihtsalt, et poiss oli pime, kuid teine silt ütles inimestele, et neil on vedanud, et nad El ole pimedad ja saavad imeilusat päeva nautida.

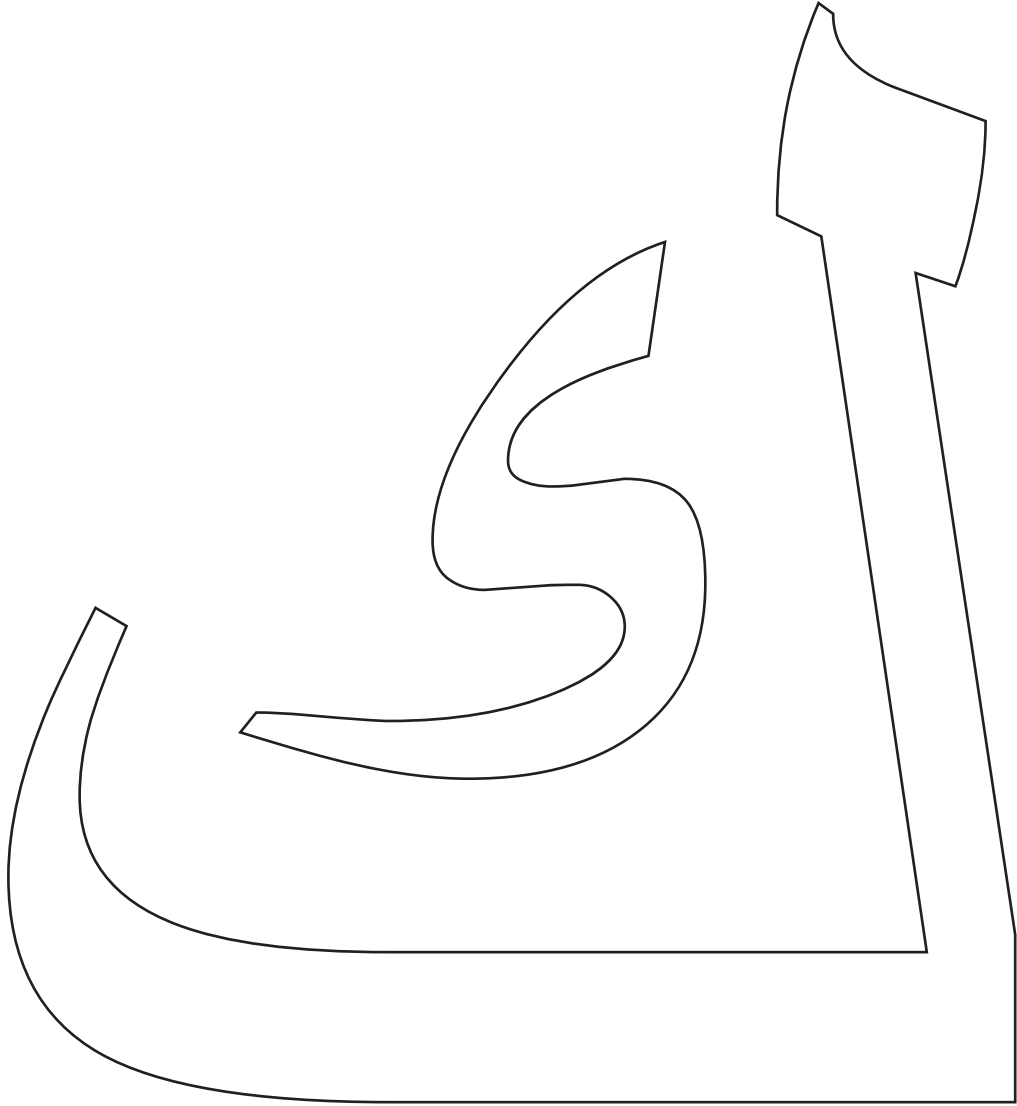
MITU KORDA SINNA TÄNA ALLAHIT TÄNANUD OLED?

*„Ja Tema on see, kes tegi teile kuulumise ja nägemise ja südamed; vähe olete te tänulikud.“
(23:78)*

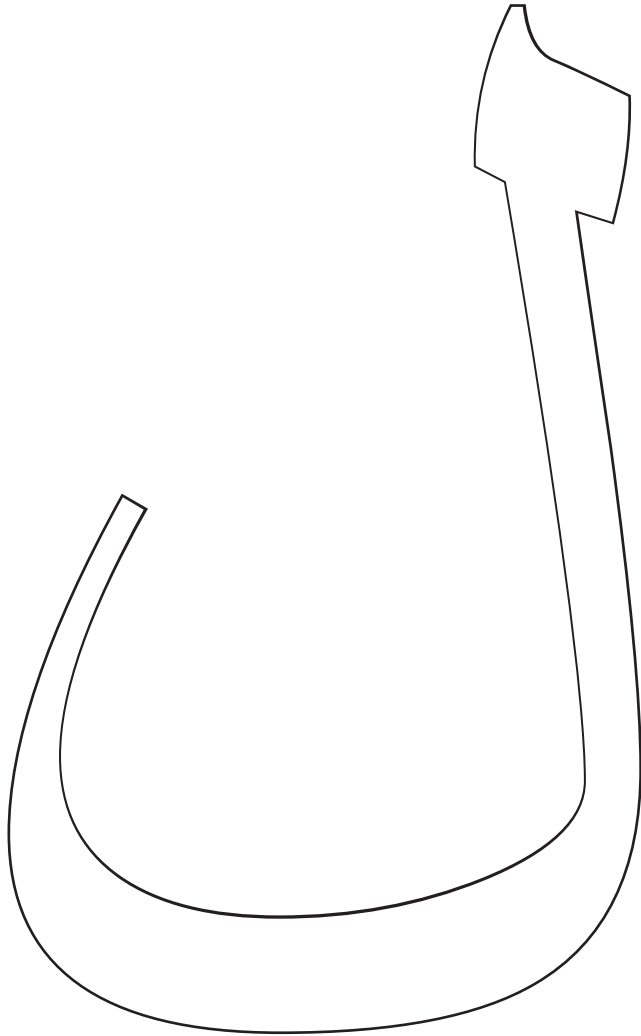

VÄRVI TÄHTI

KÄÄF

LÄÄM

OTSI, OTSI !

H	U	D	U	T	E	A	K	A	G	E	S	U	D	E	M	I	P
V	E	Ä	P	E	S	I	M	T	S	I	Õ	M	U	T	H	O	K
K	U	M	M	A	R	D	A	M	I	N	E	H	T	E	D	A	S
A	A	M	U	Õ	Õ	A	V	A	J	A	L	E	A	K	U	U	G
R	Ä	E	H	A	U	J	B	J	R	H	U	L	T	E	Ü	N	A
I	I	S	A	A	B	A	E	R	O	A	V	Õ	I	T	I	K	U
L	K	I	M	B	T	T	D	A	J	T	E	P	K	R	J	T	S
O	E	L	M	R	O	E	P	A	L	V	E	R	Ä	N	N	A	K
O	N	A	E	A	A	L	K	M	S	Õ	A	V	L	I	E	S	L
M	I	S	D	H	D	U	I	K	I	M	L	A	P	M	K	P	I
A	M	E	P	A	L	U	G	D	A	G	L	E	P	I	S	E	K
D	E	D	E	M	T	L	D	U	A	L	I	G	Õ	Õ	S	A	U
L	N	O	S	I	U	Õ	O	R	O	H	K	E	M	M	A	T	D
E	E	A	O	S	I	K	J	O	N	A	S	I	S	I	B	A	
E	B	K	O	O	B	A	S	Ä	J	A	S	U	L	E	N	Õ	S
K	E	O	J	A	S	I	N	E	D	A	G	L	U	H	E	Ä	V
A	R	E	E	D	E	N	E	K	O	G	U	N	E	M	I	N	E

VÕIT

ROHKEM

ABI

KUU

MAARJA

ELUVEEALLIKAS

KUMMARDAMINE

PALVERÄNNAK

LÄKITATUD

MUHAMMED

KOHTUMÕISTMISEPÄEV

PÄIKE

PETJAD

LUULETAJAD

ROOSULG

SÕNELUS

REBENEMINE

VÕIM

LOOJA

SAABA

VÄRING

KARILOOMAD

PIMEDUSEGAKAETUD

AVAJA

EHTED

VÄEHULGAD

KOOBAS

MESILASED

SÕÖGILAUD

JONAS

ÄIKE

JOOSEP

PALMIKIUD

USKLIKUD

SIPELGAD

LEHM

KOIT

HUD

TAHA

SAD

AABRAHAM

JASIN

KEELD

ÕÕ

MIDA ÜTLED...

Kui oled kaotanud midagi ja ostid seda, ütle
“INNALILLAH”

ARVAMUSKÜLG

Eelmise kuu Iqra oli väga huvitav, mitte üksnes minu, vaid ka mitmete teiste jaoks, kellelt tagasisidet kuulsin. Naise teema on Euroopas üldiselt vähe mõistetud ja eksisteerib palju eelarvamusi. Endiselt primad olid minu arvates tegelikku elu kirjeldavad lood.

N.

Ma ei ole küll moslem, aga loen Iqrat regulaarselt. Seekordne mosleminaiste õiguse teema oli minu meelest üle aegade parim! Suur tänu selle eest!

M.

Naiste õiguste teema islamis on tihti jäänud justkui „vaeslapse“ ossa. Kui islam on andnud naistele kõik need õigused, siis miks ei võiks

naistele sedarohkem teada anda, et ka nemad teaksid, mis õigused ja kohustused neil on, haridustasemest hoolimata? Usun, et kui islamimaailm oma naisi rohkem teavitaks ja hariks, muutuks olukord seal palju paremaks.

K.

Soovin teile kõigile kõike paremat ja *inšaAllah* teie ajakiri aitab nii paljusid otsijaid.

K.

Seekordne IQRA kuukiri oli tõeliselt nauditav kogemus (isegi mulle, kui uskmatule), edu tegijatele ka edaspidiseks!

A.

UUS RAAMAT ILMUMAS!

Meil on väga hea meel teile teatada, et peagi ilmub eesti keeles uus islamiraamat. Õde Sirli oli nii armas ja tõlkis meie jaoks **Dr. Sherif Abdel Azeemi** raamatu „**Women in Islam**” ehk „**Naised islamis**”, *baarak Allahu fihaa*.

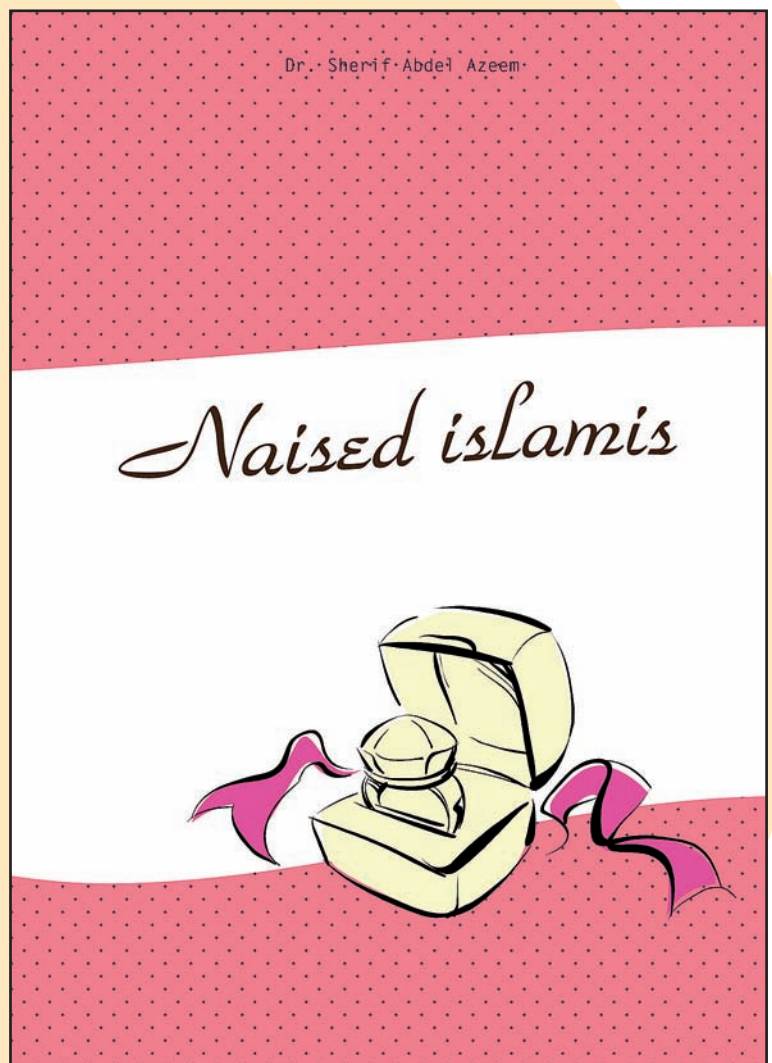
Meil on võimalus see ka trükki anda, *alhamdulillah*, kuid selleks oleks vaja jälle teie abi toimetamisel ehk siis professionaalsele keeleteimetajale maksmisel. Me ju kõik soovime, et need raamatud, mis eesti keeles islami kohta ilmuvad, oleksid ühtviisi korrektsed nii sisult, vormilt, kui ka keelelt. Kes usuks midagi, mis on trükki lastud vigases keeles?

Kõik teie panused, olgu nii väikesed kui tahes, on oodatud!

Kätlin Hommik
Märkusega „Naised islamis”
Ühispanga konto nr. 10010608670016
IBAN: EE231010010608670016
BIC: EEUH22XX

Oodatud on muidugi ka panused üldisesse *sadaqa* fondi. Sel juhul pange seletuseks „*sadaqa*”.

Baarak Allahu fiikum!!!

JÄRGMISE KUU IQRAS -
«PALVE»

IQRA

SADAQA - ANNETUSED:

www.islam.pri.ee toetamine

(tasuta materjalide saatmine, raamatute tõlkimine, toimetamine ning trükkimine, loengud jne):

Kätlin Hommik

Märkusega "SADAQA"

Ühispanga konto nr. 10010608670016

IBAN: EE231010010608670016

BIC: EEUHEE2X

Eesti Islami Koguduse töö toeks

(vaeste abistamine, laagrite korraldamine, arabia keele ja Koraani õpe jne):

MTÜ Eesti Islami Kogudus

Märkusega "SADAQA"

Swedbank arve nr. 221027395302

IBAN: EE742200221027395302

BIC: HABAE2X

ÜHE VANA ON TEISE UUS ...

Võimalus saata inimestele riideid, mänguasju jne, mida ise enam ei vaja, kuid ära ka visata ei tahaks. Järgnevalt pakume välja aadressid, kuhu võiksid oma paki saata. Tegemist on erinevate organisatsioonide ja eraisikutega, kes tegelevad humanitaarabi ning vaeste igakülgse abistamise ning toetamisega ja jagavad sinu saadetise nendele, kes seda kõige enam vajavad.

Kui äkki tead veel mõnda aadressi, mis sinu meelest peaks siin nimekirjas olema, siis anna meile sellest teada meiliaadressil info@islam.pri.ee.

AFGHANISTAN:

Mohammad Qasim Popal

UNAMA Kabul, Compound B

OSRSG/FSCU, Building 7, Room 101

Peace Avenue, Zanbaq Square

Wazir Akbar Khan (beside French Embassy)

Kabul

AFGHANISTAN

telefon: +93 700217289 / 0790005381

MAROKO:

Najat Mrabte

Rue 8, No 10

54400 Moulay Bouazza

P.Khenifra

MOROCCO

KOOSTAJAD

TOIMETAJAD: Aisha (Kätlin Hommik-Mrabte) ja Khadeja (Airi Hunt)

KUJUNDUS: Khadeja

RUBRIIGID: Aisha, Khadeja, Amina Iirimaalt, Sarah Iirimaalt, Amina Bahrainist, Eliza, Sirli, Annely, Nele ja Rauno

PILDID: erakogu, internet

KONTAKT: iqra@islam.pri.ee

MOŠEE JA EESTI ISLAMI KOGUDUS

Keevise tn 9

11415

Tallinn

EESTI/ESTONIA

telefon +372 55 94 76 89

Eesti moslemite kuukiri "IQRA" on eesti moslemite tasuta elektrooniline kuukiri. Ilmub inshallah, igal kuul uue sisuga. Kuukirja sisu koostamisel on oodatud eesti moslemite ettepanekud nii eesti kui ka vene keeles.

Ежемесячник мусулман Эстоний "ЙКРА" выходит каждый месяц. Все мусулманы Эстоний могут участвовать и писать на эстонском или русском языке.